

บทที่ 4

ระบบฐานข้อมูลด้านการจ้างงาน การเลิกจ้าง และการว่างงาน

ข้อมูลทางด้านการจ้างงาน การเลิกจ้าง และการว่างงาน ที่ทำการจัดเก็บโดยแต่ละหน่วยงานของกระทรวงแรงงานมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลที่ทำการจัดเก็บโดยสำนักงานประกันสังคม

1) จำนวนผู้ประกันตน (มาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40) – เป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บแบบรายเดือน

2) ข้อมูลผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีการว่างงาน – เป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บแบบรายเดือน แต่ไม่ได้มีการเผยแพร่

2. ข้อมูลที่ทำการจัดเก็บโดยกรมการจัดหางาน

1) ตำแหน่งงานว่าง ผู้ลงทะเบียนสมัครงานและการบรรจุงาน – เป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บแบบรายเดือน

2) ความต้องการแรงงานภาคเอกชนผ่านหนังสือพิมพ์ – เป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บแบบรายเดือน

3) แรงงานต่างด้าวและแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศที่ถูกกฎหมาย สำหรับแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศผิดกฎหมาย – เป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บแบบรายเดือน

3. ข้อมูลที่ทำการจัดเก็บโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้แก่ ข้อมูลการเลิกจ้างแรงงานที่มีการจัดเก็บแบบรายเดือน

ข้อมูลที่ทำกรสำรวจในครั้งนี้อาจสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดข้อมูลด้านการจ้างงาน การเลิกจ้าง และการว่างงานที่ทำการจัดเก็บโดยกระทรวงแรงงาน

ข้อมูล	หน่วยงานที่จัดเก็บ	ความถี่ของข้อมูล	ลักษณะการจัดเก็บ
1. การจ้างงาน			
1.1 จำนวนผู้ประกันตน	สำนักงานประกันสังคม	รายเดือน	2534 - ปัจจุบัน ¹ (ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ 2537 - ปัจจุบัน)
1.2 ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	กรมการจัดหางาน	รายเดือน	2538 - ปัจจุบัน
1.3 การบรรจุงาน	กรมการจัดหางาน	รายเดือน	2538 - ปัจจุบัน
1.4 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนผ่านหนังสือพิมพ์	กรมการจัดหางาน	รายเดือน	2546 - ปัจจุบัน
2. การว่างงาน			
2.1 ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน	กรมการจัดหางาน	รายเดือน	2538 - ปัจจุบัน
2.2 ผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีการว่างงาน	สำนักงานประกันสังคม	รายเดือน	2547 - ปัจจุบัน
3. การเลิกจ้าง			
3.1 จำนวนแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	รายเดือน	2538 - ปัจจุบัน
3.2 จำนวนแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง	กรมการจัดหางาน	รายเดือน	2547 - ปัจจุบัน

¹ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบเตือนภัยด้านแรงงาน ข้อมูลที่มีการจัดเก็บล่าสุดคือ ปี 2555

ข้อมูลที่ใช้การวิเคราะห์ คณะวิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความถี่เป็นรายเดือน และมีความยาวนานเพียงพอ ในขณะที่ข้อมูลที่มีการเก็บเป็นครั้งคราว หรือข้อมูลที่มีระยะเวลาเก็บต่อเนื่องไม่นานนัก อาจไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ เนื่องจากข้อมูลเหล่านั้นมักต้องใช้เวลาในการจัดเก็บสถิติ อาจมีความล่าช้า (Time Lag) ในการประมวลผลและการเผยแพร่ จึงไม่จำเป็นประโยชน์นักต่อการใช้เป็นสัญญาณเตือนภัย ซึ่งต้องการข้อมูลที่มีการจัดเก็บสม่ำเสมอและมีความถี่สูง (High Frequency)

4.1 ปรับปรุงข้อมูลด้านการจ้างงาน การเลิกจ้าง และการว่างงานจากชุดข้อมูลสำนักงานประกันสังคม

4.1.1 ข้อมูลผู้ประกันตนของสำนักงานประกันสังคม

ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 สำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความคุ้มครองและหลักประกันแก่ลูกจ้างซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย ทั้งเนื่องจากการทำงานและไม่เนื่องจากการทำงาน รวมไปถึงการคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน โดยเมื่อเริ่มดำเนินการในปี 2534 สำนักงานประกันสังคมได้ให้ความคุ้มครองลูกจ้างสำหรับประโยชน์ทดแทน 4 ประเภท ได้แก่ การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย ต่อมาเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2541 จึงให้ความคุ้มครองเพิ่มอีก 2 ประเภท ได้แก่ สงเคราะห์บุตร และชราภาพ และเริ่มความคุ้มครองกรณีว่างงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547

ในระยะแรก สำนักงานประกันสังคมให้ความคุ้มครองลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ต่อมาขยายความคุ้มครองสู่สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปเมื่อเดือนตุลาคม 2536 และตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2545 จึงเริ่มให้ความคุ้มครองลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป (รายงานประจำปี 2546 สำนักงานประกันสังคม) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 (แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542) ได้ระบุความหมายของผู้ประกันตนตามมาตราต่างๆ ดังนี้

1. ผู้ประกันตนตามมาตรา 33

มาตรา 33 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกันตนไว้ว่าจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ในกรณีที่มิอายุ 60 ปีบริบูรณ์แล้วแต่ยังคงทำงานในสถานประกอบการเดิมอยู่ต่อไปอย่างต่อเนื่อง ให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ประกันตนต่อไปแม้ว่าจะมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์

ในกรณีที่มีการโอนสิทธินายจ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยลูกจ้างทำงานกับนายจ้างรายใหม่ ถึงแม้ลูกจ้างจะมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ ลูกจ้างนั้นยังคงมีสิทธิเป็นผู้ประกันตนต่อไป

ในทางปฏิบัติ สำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา 33 นี้ จะได้รับความคุ้มครอง 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน

2. ผู้ประกันตนตามมาตรา 39

- เคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 โดยจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน

- ความเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 สิ้นสุดลงเมื่อสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง (ตามมาตรา 38 (2)) แต่ต้องไม่เป็นผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคม

- ยื่นแบบแสดงความจําานสมัครภายใน 6 เดือนนับแต่วันสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

- ผู้ประกันตนกรณีนี้เป็นไปโดยความสมัครใจและได้รับความคุ้มครองเหลือ 6 กรณี คือ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร และชราภาพ

3. ผู้ประกันตนตามมาตรา 40

เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันแก่กลุ่มแรงงานนอกระบบ จึงได้ผลักดันให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. 2533 ฉบับแก้ไข เพื่อรัฐร่วมจ่ายในมาตรา 40 และแก้ไขพระราชกฤษฎีกา เพื่อพัฒนาสิทธิ ประโยชน์ของมาตรา 40 ให้เป็นที่จูงใจ โดยเป็นระบบสมัครใจ โดยผู้ประกันตนมาตรา 40 นั้นจะหมายถึง บุคคลที่มีใช้ลูกจ้างตามมาตรา 33 หรือเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจมาตรา 39 เรียกผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ว่า ผู้ประกันตนโดยอิสระ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ต้องเป็นผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ ณ วันสมัคร
- ไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 (ไม่เป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ) หรือผู้ประกันตนโดยสมัครใจมาตรา 39
- สมัครโดยลงลายมือชื่อในใบสมัครด้วยตนเองพร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และจ่ายเงินสมทบงวดแรกได้ที่สำนักงานประกันสังคมทั่วประเทศ ซึ่งมีทางเลือกในการจ่ายเงินสมทบได้ 2 ทางเลือก คือ

1) ชดเชยสิทธิประโยชน์ 1 จ่าย 100 บาทต่อเดือน (จ่ายเอง 70 บาท รัฐสนับสนุน 30 บาท) - สิทธิประโยชน์พื้นฐานคุ้มครอง 3 กรณี คือ เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย เงินทดแทนการขาดรายได้ เมื่อทุพพลภาพ และเงินค่าทำศพ

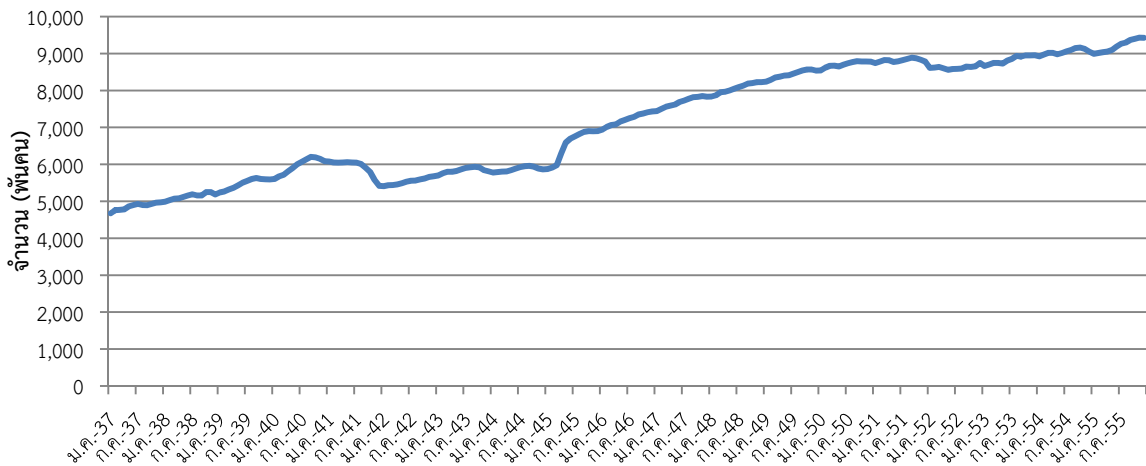
2) ชดเชยสิทธิประโยชน์ 2 จ่าย 150 บาทต่อเดือน (จ่ายเอง 100 บาท รัฐสนับสนุน 50 บาท) - สิทธิประโยชน์พื้นฐานคุ้มครอง 4 กรณี คือ เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย เงินทดแทนการขาดรายได้เมื่อทุพพลภาพ เงินค่าทำศพ และเงินบำเหน็จชราภาพ (เงินออมกรณีชราภาพ)

แนวโน้มของผู้ประกันตนจากแผนภาพที่ 4.1 และ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ทั้งผู้ประกันตนทั้งภาคบังคับ โดยจำนวนผู้ประกันตนภาคบังคับนั้นจะมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี 2541-2542 ซึ่งเป็นผลมาจากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ และมีแนวโน้มลดลงอีกครั้งในช่วงปลายปี 2551 จนถึงปี 2552 โดยมีสาเหตุจากวิกฤตเศรษฐกิจโลก ในขณะที่ภาวะวิกฤตน้ำท่วมในช่วงปลายปี 2554 นั้นกลับไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก

สำหรับผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (มาตรา 39 และมาตรา 40) มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ดังแผนภาพที่ 4.3 กล่าวคือ เพิ่มจากจำนวน 18,827 คนในปี 2539 เป็นจำนวน 920,221 คนในกลางปี 2555 สำหรับผู้ประกันตนภายใต้มาตรา 40 มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น แม้ว่าในช่วงปีแรกจะมีการเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แต่หลังจากที่รัฐบาลในขณะนั้น² ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดเก็บ จากเดิม 3,360 บาทต่อปีเป็นการจ่ายแบบรายเดือน เป็นชดเชยสิทธิประโยชน์ทางเลือก ที่มีรัฐบาลช่วยสมทบในบางส่วน ประกอบกับการประชาสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงช่องทางอำนวยความสะดวกในการจ่ายเงิน เพื่อดึงดูดให้กลุ่มแรงงานนอกระบบอันเป็นกลุ่มแรงงานเป้าหมายเข้ามาสมัครมากขึ้น ดังนั้นตัวเลขของผู้ประกันตนจึงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด คือ จาก 40 คนในเดือนเมษายน 2554 เป็น 170,774 คนในเดือนพฤษภาคม 2554

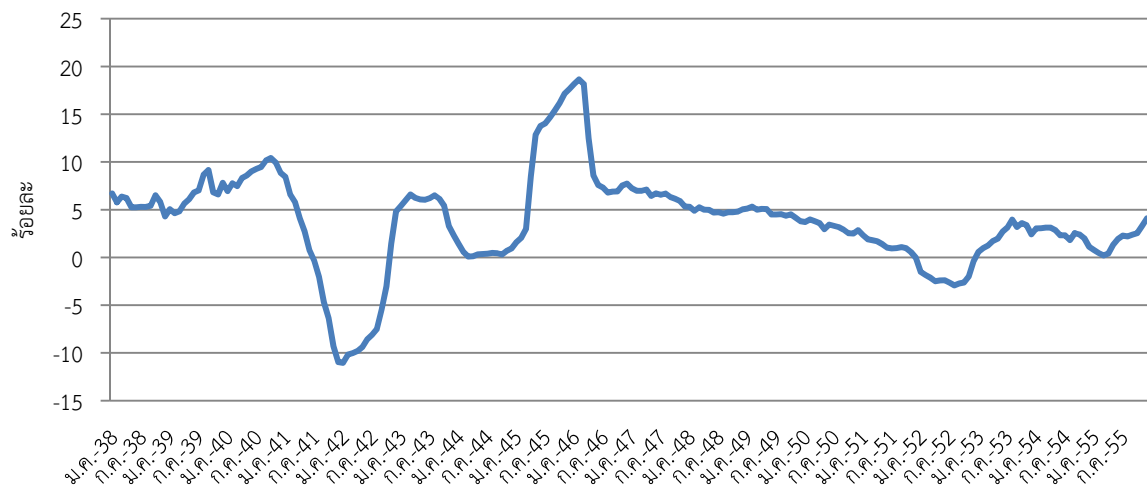
² รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

แผนภาพที่ 4.1 จำนวนผู้ประกันตนภาคบังคับ (มาตรา 33) รายเดือน ตั้งแต่ ปี 2537-2555

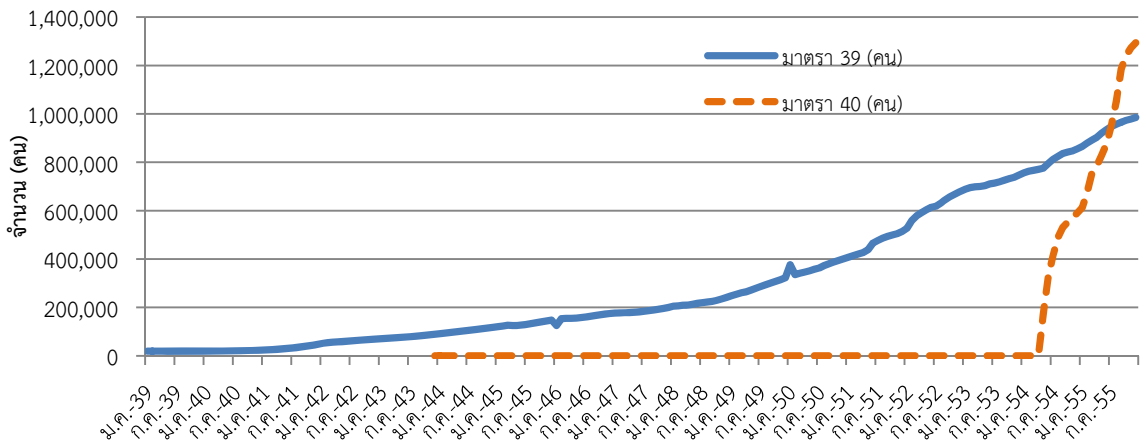
ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

แผนภาพที่ 4.2 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนมาตรา 33 รายเดือน ปี 2539-2555

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม (คำนวณโดยผู้วิจัย)

แผนภาพที่ 4.3 จำนวนผู้ประกันตนรายเดือนภาคสมัครใจ (มาตรา 39 และมาตรา 40) ปี 2539-2555

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ประกันตนรายเดือนตามมาตราต่างๆ ปี 2537-2556

หน่วย : คน

เดือน - ปี	มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40
ม.ค.-37	4,676,094		
ก.พ.-37	4,758,225		
มี.ค.-37	4,769,689		
เม.ย.-37	4,782,383		
พ.ค.-37	4,863,798		
มิ.ย.-37	4,898,569		
ก.ค.-37	4,927,989		
ส.ค.-37	4,899,490		
ก.ย.-37	4,893,906		
ต.ค.-37	4,927,165		
พ.ย.-37	4,961,700		
ธ.ค.-37	4,970,805		
ม.ค.-38	4,989,259		
ก.พ.-38	5,033,130		
มี.ค.-38	5,073,512		
เม.ย.-38	5,079,690		
พ.ค.-38	5,119,092		
มิ.ย.-38	5,156,185		
ก.ค.-38	5,189,500		
ส.ค.-38	5,158,835		
ก.ย.-38	5,158,575		
ต.ค.-38	5,247,507		
พ.ย.-38	5,249,742		
ธ.ค.-38	5,184,441		
ม.ค.-39	5,241,333	18,827	
ก.พ.-39	5,266,178	19,335	
มี.ค.-39	5,318,698	19,498	
เม.ย.-39	5,366,383	19,260	
พ.ค.-39	5,430,903	18,877	
มิ.ย.-39	5,506,813	18,756	
ก.ค.-39	5,553,654	18,730	
ส.ค.-39	5,605,827	18,621	
ก.ย.-39	5,630,610	18,753	
ต.ค.-39	5,604,522	18,889	
พ.ย.-39	5,595,742	19,190	
ธ.ค.-39	5,589,855	19,436	
ม.ค.-40	5,605,431	19,528	
ก.พ.-40	5,675,151	19,866	
มี.ค.-40	5,716,155	20,172	
เม.ย.-40	5,813,268	20,243	
พ.ค.-40	5,897,409	20,463	
มิ.ย.-40	6,003,932	20,596	
ก.ค.-40	6,068,714	21,150	
ส.ค.-40	6,136,848	21,492	
ก.ย.-40	6,202,630	22,028	
ต.ค.-40	6,188,125	22,487	

เดือน - ปี	มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40
พ.ย.-40	6,151,270	23,035	
ธ.ค.-40	6,084,822	23,712	
ม.ค.-41	6,078,618	23,581	
ก.พ.-41	6,049,259	24,627	
มี.ค.-41	6,046,984	26,045	
เม.ย.-41	6,051,081	27,250	
พ.ค.-41	6,057,448	28,846	
มิ.ย.-41	6,049,703	30,831	
ก.ค.-41	6,047,578	33,025	
ส.ค.-41	6,011,373	35,502	
ก.ย.-41	5,912,651	38,041	
ต.ค.-41	5,793,750	40,630	
พ.ย.-41	5,578,893	43,053	
ธ.ค.-41	5,418,182	47,223	
ม.ค.-42	5,407,424	51,818	
ก.พ.-42	5,433,865	54,457	
มี.ค.-42	5,441,029	56,373	
เม.ย.-42	5,458,166	57,710	
พ.ค.-42	5,489,429	58,577	
มิ.ย.-42	5,530,790	60,185	
ก.ค.-42	5,557,126	61,828	
ส.ค.-42	5,560,519	63,057	
ก.ย.-42	5,589,839	64,829	
ต.ค.-42	5,618,432	66,617	
พ.ย.-42	5,659,871	68,211	
ธ.ค.-42	5,679,567	70,354	
ม.ค.-43	5,698,358	71,926	
ก.พ.-43	5,759,517	73,024	
มี.ค.-43	5,799,679	73,977	
เม.ย.-43	5,799,023	74,548	
พ.ค.-43	5,822,411	75,357	
มิ.ย.-43	5,864,797	77,172	
ก.ค.-43	5,901,845	78,770	
ส.ค.-43	5,922,100	80,889	
ก.ย.-43	5,932,703	83,148	
ต.ค.-43	5,921,881	84,763	
พ.ย.-43	5,844,248	86,965	
ธ.ค.-43	5,810,140	89,379	1
ม.ค.-44	5,779,591	91,678	1
ก.พ.-44	5,792,753	94,379	1
มี.ค.-44	5,804,982	96,237	1
เม.ย.-44	5,806,528	98,180	1
พ.ค.-44	5,841,223	100,418	1
มิ.ย.-44	5,885,801	102,786	1
ก.ค.-44	5,924,671	105,936	1
ส.ค.-44	5,950,361	108,169	2
ก.ย.-44	5,959,296	110,032	2
ต.ค.-44	5,939,548	112,912	2

เดือน - ปี	มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40
พ.ย.-44	5,884,652	115,733	2
ธ.ค.-44	5,865,208	118,231	2
ม.ค.-45	5,871,465	120,723	2
ก.พ.-45	5,911,399	123,526	3
มี.ค.-45	5,978,822	126,246	3
เม.ย.-45	6,298,343	124,975	3
พ.ค.-45	6,591,693	125,541	3
มิ.ย.-45	6,696,562	128,096	3
ก.ค.-45	6,756,205	130,829	3
ส.ค.-45	6,823,078	133,772	3
ก.ย.-45	6,876,983	136,943	4
ต.ค.-45	6,899,912	141,226	4
พ.ย.-45	6,894,191	144,174	4
ธ.ค.-45	6,900,223	147,415	4
ม.ค.-46	6,938,421	125,326	5
ก.พ.-46	7,013,234	153,634	6
มี.ค.-46	7,064,724	154,949	6
เม.ย.-46	7,083,718	155,298	6
พ.ค.-46	7,158,068	156,105	6
มิ.ย.-46	7,204,570	158,203	9
ก.ค.-46	7,250,656	160,107	9
ส.ค.-46	7,286,444	162,985	9
ก.ย.-46	7,351,321	166,859	9
ต.ค.-46	7,376,322	170,242	10
พ.ย.-46	7,412,865	172,935	9
ธ.ค.-46	7,434,237	175,131	10
ม.ค.-47	7,441,599	176,980	7
ก.พ.-47	7,502,476	177,741	7
มี.ค.-47	7,557,715	178,959	7
เม.ย.-47	7,587,747	178,519	7
พ.ค.-47	7,619,175	179,512	7
มิ.ย.-47	7,688,005	181,730	7
ก.ค.-47	7,726,612	184,494	7
ส.ค.-47	7,773,908	186,979	7
ก.ย.-47	7,816,364	189,686	7
ต.ค.-47	7,828,709	192,858	7
พ.ย.-47	7,850,543	195,712	7
ธ.ค.-47	7,831,463	200,298	7
ม.ค.-48	7,836,414	205,102	4
ก.พ.-48	7,869,086	206,614	4
มี.ค.-48	7,954,295	208,924	4
เม.ย.-48	7,967,046	210,115	4
พ.ค.-48	7,999,016	213,062	4
มิ.ย.-48	8,049,313	217,158	4
ก.ค.-48	8,092,318	219,518	4
ส.ค.-48	8,129,497	222,671	4
ก.ย.-48	8,186,362	225,317	4
ต.ค.-48	8,199,134	229,951	4

เดือน - ปี	มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40
พ.ย.-48	8,226,954	235,414	4
ธ.ค.-48	8,225,477	241,929	4
ม.ค.-49	8,237,756	248,905	4
ก.พ.-49	8,287,764	254,788	3
มี.ค.-49	8,351,946	261,022	3
เม.ย.-49	8,371,935	264,993	3
พ.ค.-49	8,404,317	272,120	3
มิ.ย.-49	8,411,000	279,846	3
ก.ค.-49	8,456,473	286,957	3
ส.ค.-49	8,497,805	294,112	3
ก.ย.-49	8,544,176	301,223	3
ต.ค.-49	8,568,778	308,090	3
พ.ย.-49	8,568,751	314,168	3
ธ.ค.-49	8,537,801	322,379	3
ม.ค.-50	8,543,900	376,754	3
ก.พ.-50	8,617,613	335,778	3
มี.ค.-50	8,668,991	341,771	3
เม.ย.-50	8,672,443	345,996	3
พ.ค.-50	8,652,412	351,265	3
มิ.ย.-50	8,700,008	357,777	3
ก.ค.-50	8,735,863	363,673	3
ส.ค.-50	8,766,962	373,217	3
ก.ย.-50	8,792,142	380,864	4
ต.ค.-50	8,785,605	388,330	4
พ.ย.-50	8,783,405	394,293	4
ธ.ค.-50	8,781,262	400,905	3
ม.ค.-51	8,743,425	407,873	1
ก.พ.-51	8,781,480	414,669	1
มี.ค.-51	8,824,880	420,916	1
เม.ย.-51	8,818,677	426,942	1
พ.ค.-51	8,772,665	438,426	1
มิ.ย.-51	8,789,668	466,099	11
ก.ค.-51	8,818,370	476,496	16
ส.ค.-51	8,853,253	486,562	21
ก.ย.-51	8,886,681	493,561	28
ต.ค.-51	8,870,314	499,682	34
พ.ย.-51	8,832,073	504,578	41
ธ.ค.-51	8,779,131	514,422	47
ม.ค.-52	8,612,460	527,296	27
ก.พ.-52	8,619,726	559,203	32
มี.ค.-52	8,637,788	579,235	32
เม.ย.-52	8,598,376	591,821	35
พ.ค.-52	8,560,781	603,962	36
มิ.ย.-52	8,579,101	614,032	39
ก.ค.-52	8,584,650	618,796	40
ส.ค.-52	8,593,693	631,624	45
ก.ย.-52	8,644,918	647,014	51
ต.ค.-52	8,637,036	659,402	58

เดือน - ปี	มาตรา 33	มาตรา 39	มาตรา 40
พ.ย.-52	8,656,009	670,188	59
ธ.ค.-52	8,744,795	679,700	60
ม.ค.-53	8,662,410	688,878	24
ก.พ.-53	8,704,302	695,536	27
มี.ค.-53	8,744,795	698,802	32
เม.ย.-53	8,745,507	700,028	34
พ.ค.-53	8,729,165	703,530	48
มิ.ย.-53	8,809,612	710,518	55
ก.ค.-53	8,853,039	713,731	58
ส.ค.-53	8,934,284	719,204	63
ก.ย.-53	8,920,293	726,103	68
ต.ค.-53	8,947,679	732,634	70
พ.ย.-53	8,947,679	737,634	76
ธ.ค.-53	8,955,744	747,005	84
ม.ค.-54	8,925,245	756,240	40
ก.พ.-54	8,970,704	762,949	42
มี.ค.-54	9,017,797	767,021	41
เม.ย.-54	9,019,343	770,823	40
พ.ค.-54	8,978,298	775,380	170,774
มิ.ย.-54	9,014,320	794,763	325,126
ก.ค.-54	9,057,785	812,058	413,846
ส.ค.-54	9,096,089	824,285	488,914
ก.ย.-54	9,146,756	835,948	530,732
ต.ค.-54	9,162,178	842,089	552,736
พ.ย.-54	9,126,797	846,903	573,186
ธ.ค.-54	9,054,535	855,412	590,046
ม.ค.-55	8,994,501	865,477	612,517
ก.พ.-55	9,012,280	879,027	673,974
มี.ค.-55	9,036,872	891,961	757,421
เม.ย.-55	9,055,518	903,012	786,049
พ.ค.-55	9,097,331	920,221	829,255
มิ.ย.-55	9,187,828	934,611	877,425
ก.ค.-55	9,265,175	947,049	952,424
ส.ค.-55	9,296,577	957,195	1,052,897
ก.ย.-55	9,365,702	965,403	1,184,647
ต.ค.-55	9,395,282	973,217	1,239,557
พ.ย.-55	9,428,612	978,505	1,273,092
ธ.ค.-55	9,425,478	984,758	1,294,019
ม.ค. 56	9,401,055	993,424	1,331,966
ก.พ. 56	9,465,388	999,991	1,354,729

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

นอกจากข้อมูลที่มีความถี่เป็นรายเดือนแล้ว สำนักงานประกันสังคมยังได้มีการเผยแพร่ข้อมูลแบบรายเดือนจำแนกตามประเภทกิจการดังตารางที่ 4.3 สำหรับในปี 2554 พบว่า มีผู้ประกันตนภาคบังคับทั้งสิ้น 8.22 ล้านคน จากจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น 38.46 ล้านคน³ หรือคิดเป็นสัดส่วนผู้ประกันตนทั้งสิ้นร้อยละ 21.38

³ การสำรวจภาวะการมีงานทำปี 2554 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ของผู้มีงานทำทั้งหมด เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทกิจการแล้ว พบว่า ธุรกิจอื่นๆ⁴ มีสัดส่วนผู้ประกันตน เป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด คือ ร้อยละ 22.76 รองลงมาเป็นผู้ประกันตนที่อยู่ในกิจการประเภทการค้า ร้อยละ 17.22 และผู้ประกันตนที่อยู่ในกิจการประเภทผลิตภัณฑ์จากโลหะ ร้อยละ 12.77 ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี ข้อมูลจากตารางที่ 4.3 เป็นข้อมูลรายปี ในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยการจัดเก็บข้อมูลประเภทรายเดือนในการคำนวณ ดังนั้น จึงไม่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้

⁴ ธุรกิจอื่นๆ ประกอบไปด้วย (1) สถาบันการเงิน บริการด้านธุรกิจ (2) โรงพยาบาล บริการสุขภาพ (3) สถานสอนขั้นบรรณคดี (4) บริการวิศวกรรม เทคนิค สถาปัตยกรรม (5) บริการโฆษณา งานพาณิชย์ศิลป์ (6) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ จัดสรรบ้าน (7) บริการให้เช่า ซ่อมเครื่องจักร (8) ให้เช่า ซ่อมเครื่องใช้สำนักงาน (9) สถานีโทรทัศน์ การสร้างภาพยนตร์ (10) บริการบันเทิง กีฬา สโมสรฯลฯ (11) ติดตั้งระบบไฟฟ้าอุปกรณ์สื่อสาร (12) บริการติดตั้งประปา (13) บริการซัก อบ รีด (14) รักษาความปลอดภัย ความสะอาด (15) การเลี้ยงสัตว์ (16) ร้านอาหาร โรงแรม ห้องเช่า (17) งานอาชีพหรือบริการที่มีได้จัด

ตารางที่ 4.3 จำนวนผู้ประกันตน (มาตรา 33) จำแนกตามประเภทกิจการปี 2541-2554

หน่วย : พันคน

	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554
การสำรวจ การทำเหมืองแร่	41.81	39.49	36.00	34.29	38.96	39.68	43.60	50.81	57.69	61.08	55.05	54.23	57.47	77.84
การผลิตอาหารเครื่องดื่ม	589.94	593.78	566.11	574.38	608.07	650.69	635.19	668.80	672.98	676.61	666.93	663.73	671.60	669.30
การผลิตสิ่งทอถัก เครื่องประดับ	631.78	686.08	703.80	716.15	743.20	749.19	740.57	734.61	723.77	673.96	631.49	568.47	562.40	511.18
การทำป่าไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้	159.11	172.74	183.14	184.51	212.10	219.81	220.14	207.84	198.89	189.53	170.08	163.81	159.23	146.99
ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ การพิมพ์	103.25	113.31	117.86	125.57	150.73	166.45	174.35	182.19	188.16	185.52	182.95	622.70	178.39	172.13
ผลิตภัณฑ์เคมี น้ำมันปิโตรเลียม	392.70	429.52	442.78	453.30	488.72	532.29	563.25	571.92	584.30	590.87	591.42	584.92	626.29	620.20
ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	148.97	143.59	133.81	133.48	147.57	157.51	165.58	166.83	164.95	172.99	161.05	29.77	160.83	157.61
การผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	56.01	61.56	66.03	69.72	95.08	105.62	113.44	120.49	126.53	132.07	133.71	124.99	133.13	136.05
ผลิตภัณฑ์จากโลหะ	633.97	665.02	706.26	692.55	792.46	862.34	927.23	977.11	1,025.48	1,059.06	1,051.79	993.88	1,070.18	1,049.86
ผลิต ประกอบยานพาหนะ	165.40	174.58	189.86	200.10	265.21	299.00	345.42	383.68	400.86	422.54	434.86	414.59	444.78	470.49
อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ	86.96	99.72	112.12	117.40	136.72	146.09	153.92	157.66	158.79	157.29	148.98	140.97	132.77	130.16
สาธารณูปโภค	25.94	25.93	25.58	30.12	32.00	30.95	33.30	35.07	33.54	34.33	35.65	37.11	34.75	32.01
การก่อสร้าง	345.76	290.91	245.67	222.35	281.67	310.15	341.02	366.06	387.09	403.18	394.85	377.72	361.18	355.19
การขนส่ง การคมนาคม	185.87	198.95	212.22	229.28	281.06	308.46	337.63	353.57	367.10	384.65	394.88	390.83	401.60	406.70
การค้า	626.18	654.13	675.60	715.37	1,007.22	1,104.16	1,149.91	1,202.84	1,255.44	1,299.40	1,330.03	1,340.73	1,376.92	1,416.11
ประเภทกิจการอื่นๆ	944.50	972.56	1,000.22	1,045.86	1,260.33	1,351.52	1,442.29	1,541.26	1,646.45	1,735.10	1,751.89	717.65	1,806.40	1,871.33
รวม	5,138.13	5,321.87	5,417.04	5,544.44	6,541.11	7,033.91	7,386.83	7,720.75	7,992.03	8,178.18	8,135.61	7,226.11	8,177.93	8,223.13

หมายเหตุ: 1. ไม่รวมสถานประกอบการส่วนราชการ

2. ประเภทกิจการกำหนดความเสี่ยงภัยของกองทุนเงินทดแทน

3. ไม่รวมสถานประกอบการที่ไม่กำหนดประเภทกิจการ

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

4.1.2 ข้อมูลผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีการว่างงานของสำนักงานประกันสังคม

ผู้ประกันตนที่สามารถขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานจากสำนักงานประกันสังคมจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ต้องเป็นผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบในส่วนของกรณีว่างงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนการว่างงาน (ถูกเลิกจ้างหรือลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างตามกำหนดระยะเวลา) โดยไม่มีความผิดตามกฎหมาย ในกรณียื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานเกินกว่า 1 ครั้งภายใน 1 ปีปฏิทิน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนทุกครั้ง รวมกันไม่เกิน 180 วัน แต่ในกรณียื่นขอรับประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงานเพราะเหตุลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างเกินกว่า 1 ครั้งภายใน 1 ปีปฏิทิน ให้มีสิทธิได้รับเงินทดแทนรวมกันไม่เกิน 90 วัน นอกจากนี้ ยังมีเงื่อนไขในการรับสิทธิ์ดังนี้⁵

1. ต้องขึ้นทะเบียนผู้ว่างงานที่สำนักงานจัดหางานของรัฐ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ว่างงาน โดยไม่ต้องรออนั่งสิทธิ์รับรองการออกจากงาน เพื่อเป็นการแสดงสิทธิ์ในเบื้องต้น

2. มีความสามารถในการทำงาน และพร้อมที่จะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้

3. ต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน

4. ต้องรายงานต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานจัดหางาน ไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง

5. ผู้ที่ว่างงานต้องไม่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากกรณี

- ทุจริตต่อหน้าที่
- กระทำผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง
- จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย
- ผ่าฝืนข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายในกรณีร้ายแรง
- ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 7 วันทำงานติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันควร
- ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษา

6. ต้องมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

7. มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนเริ่มตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันว่างงานจากการทำงานกับนายจ้างรายสุดท้าย

8. ไม่เป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 39

สิทธิที่ท่านจะได้รับประโยชน์ทดแทน

1. กรณีถูกเลิกจ้าง: ได้รับเงินทดแทนระหว่างการว่างงานปีละไม่เกิน 180 วัน ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ย โดยคำนวณจากฐานเงินสมทบขั้นต่ำเดือนละ 1,650 บาท และฐานเงินสมทบสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท ตัวอย่างเช่น ผู้ประกันตนมีเงินเดือนเฉลี่ย 10,000 บาท จะได้รับเดือนละ 5,000 บาท

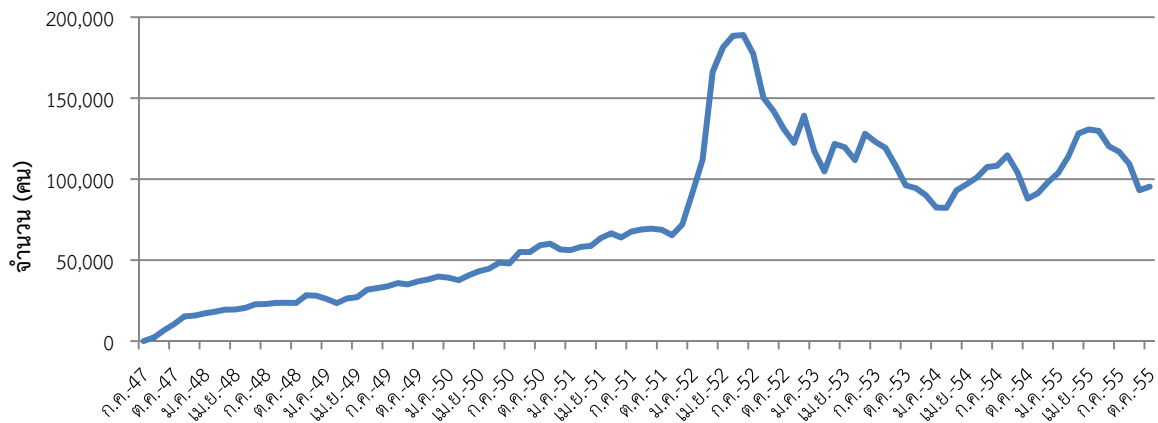
2. กรณีลาออกหรือสิ้นสุดสัญญาจ้างตามกำหนดระยะเวลา: ได้รับเงินทดแทนระหว่างการว่างงานปีละไม่เกิน 90 วัน ในอัตราร้อยละ 30 ของค่าจ้างเฉลี่ย โดยคำนวณจากฐานเงินสมทบขั้นต่ำเดือนละ 1,650 บาท และฐานเงินสมทบสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท ตัวอย่างเช่น ผู้ประกันตนมีเงินเดือนเฉลี่ย 10,000 บาท จะได้รับเดือนละ 3,000 บาท

⁵ สำนักงานประกันสังคม เข้าถึงได้จาก <http://www.sso.go.th/wpr/category.jsp?cat=607> เข้าถึงข้อมูลเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2556

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ประกันตนสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน (ลาออก) สามารถใช้สิทธิประกันสังคมต่อได้อีก 6 เดือน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีเสียชีวิต) นอกจากนี้ประโยชน์ทดแทนทุกกรณีเมื่อมีสิทธิต้องยื่นเรื่องรับเงินภายใน 1 ปี เว้นแต่กรณีว่างงานผู้ประกันตนจะต้องยื่นขึ้นทะเบียนว่างงานที่สำนักงานจัดหางานของรัฐ ต้องยื่นสิทธิภายใน 30 วัน หลังจากถูกเลิกจ้างหรือลาออกจากงาน หากยื่นสิทธิเกินกว่า 30 วัน จะไม่ได้รับสิทธิย้อนหลัง และหากยื่นสิทธิเกินวันที่จะได้รับสิทธิไปแล้ว จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

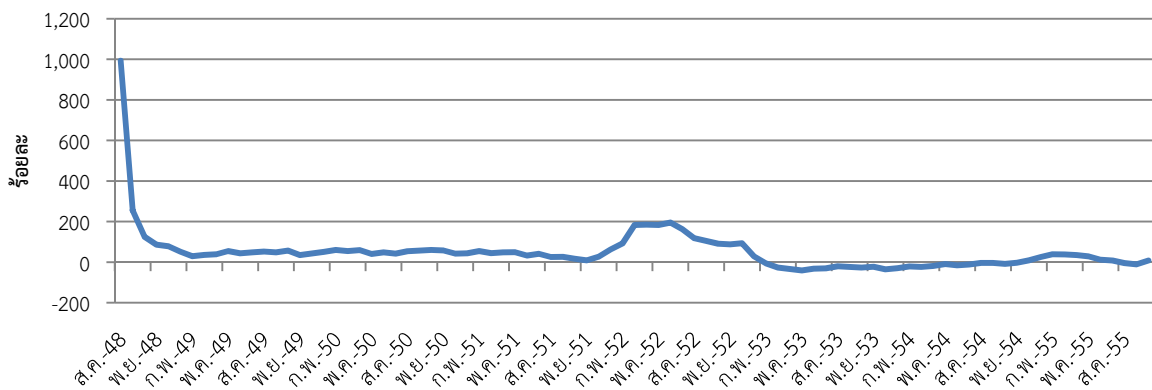
ตั้งแต่เริ่มจ่ายประโยชน์ทดแทนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี 2547 เป็นต้นมา มีจำนวนผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (แผนภาพที่ 4.4 และ 4.5) โดยเดือนมิถุนายน 2552 เป็นเดือนที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้รับประโยชน์ทดแทนมากที่สุดถึงร้อยละ 195.25 เมื่อเทียบผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนในเดือนเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวนั้นอยู่ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ Subprime ขณะที่ในช่วงมหายุทธภัยปี 2554 ที่มีการปิดกิจการไปค่อนข้างมาก พบว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้รับประโยชน์ทดแทนไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ Subprime

แผนภาพที่ 4.4 ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานรายเดือน ปี 2547-2555

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

แผนภาพที่ 4.5 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนที่ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีการว่างงาน (YoY) รายเดือน ปี 2548-2555

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

ตารางที่ 4.4 จำนวนผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานและค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีการว่างงานรายเดือน ปี 2547-2555

เดือน/ปี	จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (คน)				ค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (ล้านบาท)			
	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม
ก.ค.-47	12	1	25	38	0.033	0.001	0.035	0.070
ส.ค.-47	696	39	1,418	2,153	3.689	0.107	4.296	8.092
ก.ย.-47	2,027	159	4,478	6,664	9.798	0.362	12.386	22.546
ต.ค.-47	2,991	264	7,230	10,485	13.385	0.527	17.406	31.318
พ.ย.-47	4,536	1,877	8,843	15,256	20.312	3.461	20.208	43.981
ธ.ค.-47	5,432	2,188	8,120	15,722	25.853	3.796	18.990	48.638
ม.ค.-48	6,979	2,065	8,134	17,178	27.399	2.623	17.402	47.424
ก.พ.-48	9,369	574	8,173	18,116	38.384	0.982	18.318	57.685
มี.ค.-48	9,574	537	9,326	19,437	38.093	1.073	21.346	60.512
เม.ย.-48	9,330	493	9,727	19,550	38.017	1.112	23.708	62.837
พ.ค.-48	8,817	907	10,805	20,529	36.300	1.835	26.465	64.601
มิ.ย.-48	9,499	733	12,546	22,778	38.409	1.459	29.641	69.508
ก.ค.-48	9,209	532	13,084	22,825	34.549	0.902	30.450	65.902
ส.ค.-48	8,302	427	14,796	23,525	36.649	0.817	35.977	73.443
ก.ย.-48	8,710	430	14,565	23,705	37.658	0.840	34.879	73.376
ต.ค.-48	9,018	488	14,020	23,526	38.763	0.952	33.116	72.832
พ.ย.-48	9,043	4,665	14,625	28,333	40.013	9.466	34.922	84.401
ธ.ค.-48	9,074	4,126	14,821	28,021	41.217	7.625	35.468	84.309
ม.ค.-49	9,020	3,242	13,788	26,050	40.519	4.425	32.042	76.986
ก.พ.-49	9,131	1,041	13,258	23,430	41.257	1.747	31.875	74.878
มี.ค.-49	9,948	663	15,685	26,296	44.379	1.409	37.806	83.594
เม.ย.-49	9,555	792	16,777	27,124	42.961	1.732	42.627	87.320
พ.ค.-49	10,571	1,271	19,950	31,792	48.819	2.950	50.270	102.039
มิ.ย.-49	10,324	979	21,421	32,724	47.703	1.988	52.581	102.273
ก.ค.-49	10,476	699	22,685	33,860	47.888	1.497	55.489	104.874
ส.ค.-49	10,460	666	24,643	35,769	49.000	1.489	59.814	110.304
ก.ย.-49	10,558	861	23,651	35,070	49.287	1.374	56.176	106.837
ต.ค.-49	11,664	840	24,364	36,868	53.485	1.836	58.673	113.994

เดือน/ปี	จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (คน)				ค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (ล้านบาท)			
	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม
พ.ย.-49	12,903	2,464	22,771	38,138	59.320	5.432	53.968	118.719
ธ.ค.-49	14,767	2,708	22,427	39,902	66.773	5.695	53.364	128.532
ม.ค.-50	14,835	2,477	21,905	39,217	68.422	4.540	54.217	127.179
ก.พ.-50	14,983	987	21,580	37,550	69.234	2.283	52.270	123.786
มี.ค.-50	15,507	1,005	24,148	40,660	67.198	2.283	58.010	127.492
เม.ย.-50	15,911	1,350	25,844	43,105	76.788	3.509	66.484	146.780
พ.ค.-50	15,437	1,986	27,250	44,673	71.851	4.750	69.850	146.451
มิ.ย.-50	15,285	1,583	31,599	48,467	76.330	3.445	80.016	159.791
ก.ค.-50	14,675	1,124	32,199	47,998	66.619	2.526	78.156	147.301
ส.ค.-50	16,823	1,014	37,122	54,959	88.482	2.582	96.018	187.082
ก.ย.-50	19,360	1,322	34,304	54,986	87.181	2.532	83.671	173.384
ต.ค.-50	21,286	1,193	36,638	59,117	93.179	2.761	89.161	185.101
พ.ย.-50	21,118	2,740	36,242	60,100	92.596	5.758	86.985	185.339
ธ.ค.-50	20,470	2,538	33,573	56,581	86.750	5.081	77.996	169.828
ม.ค.-51	22,399	2,514	34,293	59,214	102.495	4.878	84.458	191.803
ก.พ.-51	22,586	1,611	33,945	58,142	101.129	4.234	81.711	187.075
มี.ค.-51	20,455	1,553	36,763	58,771	87.750	4.180	89.972	183.901
เม.ย.-51	20,016	2,149	41,559	63,725	91.423	5.202	104.063	200.688
พ.ค.-51	19,293	2,642	43,656	66,592	94.623	6.034	110.267	210.924
มิ.ย.-51	19,403	1,829	47,722	64,008	92.434	4.127	118.806	215.367
ก.ค.-51	18,056	1,262	48,313	67,632	83.925	3.166	117.117	204.208
ส.ค.-51	17,456	1,119	50,352	68,937	84.349	2.913	122.148	209.410
ก.ย.-51	18,536	1,388	49,505	69,429	90.030	2.902	123.098	216.031
ต.ค.-51	19,769	1,776	47,194	68,739	93.435	3.496	112.819	209.750
พ.ย.-51	18,518	3,662	43,137	65,317	84.806	9.163	103.345	197.003
ธ.ค.-51	25,284	4,980	50,985	81,249	116.971	12.276	126.595	255.842
ม.ค.-52	32,980	5,147	53,447	91,574	137.873	9.888	124.903	272.664
ก.พ.-52	46,042	4,391	61,598	112,031	190.344	9.751	140.336	340.431
มี.ค.-52	68,934	5,091	92,234	166,259	272.856	10.861	206.719	492.436
เม.ย.-52	76,549	5,166	99,570	181,285	325.785	10.782	230.179	566.746

เดือน/ปี	จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (คน)				ค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (ล้านบาท)			
	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม
พ.ค.-52	83,109	5,440	100,802	189,351	355.463	12.716	246.870	615.049
มิ.ย.-52	82,362	4,237	103,163	189,762	363.759	9.571	255.064	628.394
ก.ค.-52	76,219	3,254	97,912	177,385	348.120	7.460	228.410	583.990
ส.ค.-52	60,132	2,973	87,100	150,205	275.080	6.810	202.960	484.850
ก.ย.-52	53,875	3,116	85,001	141,992	255.348	6.380	200.628	462.356
ต.ค.-52	47,789	3,227	79,885	130,901	218.648	6.613	186.236	411.497
พ.ย.-52	41,392	4,386	76,651	122,429	200.967	10.257	188.585	399.809
ธ.ค.-52	60,767	4,615	73,783	139,165	291.718	11.303	175.671	478.693
ม.ค.-53	48,213	4,432	64,565	117,210	237.613	10.823	151.611	400.047
ก.พ.-53	40,026	3,951	60,816	104,793	200.577	11.755	143.198	355.530
มี.ค.-53	44,477	3,944	73,373	121,794	216.523	11.009	178.098	405.630
เม.ย.-53	39,362	3,655	76,738	119,755	201.264	9.717	193.289	404.270
พ.ค.-53	36,985	4,173	70,622	111,780	184.529	10.472	176.558	371.559
มิ.ย.-53	38,676	4,020	85,375	128,071	204.934	10.387	228.538	443.859
ก.ค.-53	36,375	3,635	83,073	123,083	176.646	8.557	203.397	388.600
ส.ค.-53	32,499	3,630	83,211	119,340	348.120	7.460	228.410	583.990
ก.ย.-53	26,859	3,727	77,727	108,313	275.080	6.810	202.960	484.850
ต.ค.-53	22,438	2,284	71,459	96,181	255.348	6.380	200.628	462.356
พ.ย.-53	20,242	4,253	69,957	94,452	218.648	6.613	186.236	411.497
ธ.ค.-53	19,552	4,134	66,279	89,965	200.967	10.257	188.585	399.809
ม.ค.-54	18,019	3,934	60,561	82,514	291.718	11.303	175.671	478.693
ก.พ.-54	17,874	2,622	61,732	82,228	237.613	10.823	151.611	400.047
มี.ค.-54	18,723	2,444	71,930	93,097	200.577	11.755	143.198	355.530
เม.ย.-54	17,604	2,736	76,532	96,872	216.523	11.009	178.098	405.630
พ.ค.-54	18,607	3,560	78,850	101,017	201.264	9.717	193.289	404.270
มิ.ย.-54	18,580	3,197	85,704	107,481	184.529	10.472	176.558	371.559
ก.ค.-54	18,380	3,267	86,612	108,259	204.934	10.387	228.538	443.859
ส.ค.-54	18,275	3,780	92,802	114,857	176.646	8.557	203.397	388.600
ก.ย.-54	18,024	3,540	82,618	104,182	348.120	7.460	228.410	583.990
ต.ค.-54	16,651	2,052	69,316	88,019	275.080	6.810	202.960	484.850

เดือน/ปี	จำนวนผู้ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (คน)				ค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน (ล้านบาท)			
	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม	ถูกเลิกจ้าง	สิ้นสุดสัญญาจ้าง	ลาออก	รวม
พ.ย.-54	17,961	4,557	68,764	91,282	255.348	6.380	200.628	462.356
ธ.ค.-54	24,036	5,077	69,029	98,142	218.648	6.613	186.236	411.497
ม.ค.-55	31,833	4,983	66,864	103,680	200.967	10.257	188.585	399.809
ก.พ.-55	38,111	3,095	72,785	113,991	291.718	11.303	175.671	478.693
มี.ค.-55	42,689	2,650	82,896	128,235	237.613	10.823	151.611	400.047
เม.ย.-55	40,960	2,361	87,396	130,717	200.577	11.755	143.198	355.530
พ.ค.-55	40,012	3,387	86,436	129,835	216.523	11.009	178.098	405.630
มิ.ย.-55	33,595	3,013	83,657	120,265	201.264	9.717	193.289	404.270

ที่มา: วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์, 2552 และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เข้าถึงได้จาก http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatDefault_Final.aspx

4.2 ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการจ้างงานและการว่างงานจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อมูลด้านการจ้างงานและการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ การสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสำนักงานสถิติแห่งชาติได้เริ่มจัดทำ ตั้งแต่ปี 2506 ในช่วงปี 2514-2526 ได้ทำการสำรวจปีละ 2 รอบ โดยรอบแรกเป็นการสำรวจนอกฤดูกาลเกษตรระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม และรอบที่สองเป็นการสำรวจในฤดูกาลเกษตร ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน และช่วงปี 2527-2540 ทำการสำรวจปีละ 3 รอบ คือ รอบที่ 1 สำรวจในเดือนกุมภาพันธ์ รอบที่ 2 สำรวจในเดือนพฤษภาคม รอบที่ 3 สำรวจในเดือนสิงหาคม และช่วงปี 2541-2543 ได้ทำการสำรวจเพิ่มอีก 1 รอบ เป็นรอบที่ 4 ในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส

ตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ได้ดำเนินการสำรวจเป็นรายเดือนแล้วนำข้อมูล 3 เดือนรวมกัน เพื่อเสนอข้อมูลเป็นรายไตรมาส และได้มีการปรับอายุผู้อยู่ในกำลังแรงงานจาก 13 ปีขึ้นไปเป็น 15 ปีขึ้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายการใช้แรงงานเด็ก ปรับปรุงการจัดจำแนกประเภทของอาชีพ อุตสาหกรรม และสถานภาพการทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลกันได้ ปรับเขตการปกครองจากเดิมสุขาภิบาลถูกนำเสนอรวมเป็นเขตนอกเทศบาลมารวมเป็นในเขตเทศบาล เนื่องจากพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบล

ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ในครั้ง นี้ สามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 รายละเอียดข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรที่ใช้

รายละเอียด	ความถี่	ปีที่ใช้
- ลักษณะของกำลังแรงงาน ได้แก่ จำนวนประชากร กำลังแรงงานรวม กำลังแรงงานปัจจุบัน จำนวนผู้มีงาน จำนวนผู้ว่างงาน และผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	รายไตรมาส	2506
- การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน		2508-2509
- กำลังแรงงานที่เป็นผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน อุตสาหกรรม อาชีพ ระดับการศึกษา		2511-2512
- การว่างงาน		2514-2555
- ชั่วโมงการทำงาน	รายเดือน	2544-2555
- ค่าจ้างและเงินเดือน		
- ผลประโยชน์เพิ่มเติม		

4.2.1 การปรับปรุงฐานข้อมูลระบบเตือนภัยด้านแรงงานให้สอดคล้องกับการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC 2009)

ในปี 2555 สำนักงานสถิติแห่งชาติได้เปลี่ยนการจัดเก็บรหัสอุตสาหกรรมจากเดิมที่อ้างอิงการจัดประเภทธุรกิจตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities: ISIC) Version 3 หรือ ISIC Rev. 3 มาเป็นมาตรฐานการจัดประเภทธุรกิจของประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification: TSIC)⁶ ปี 2552 หรือ TSIC 2009 โดยข้อเด่นที่สุดในการจัด

⁶ การจัดทำ TSIC ครั้งแรกเกิดขึ้นโดยกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เพื่อใช้ในการบริหารงานแรงงาน เช่น การจัดหางาน การแนะแนวอาชีพ งานคุ้มครองแรงงาน งานพัฒนาแรงงาน และงานจัดเก็บสถิติอุตสาหกรรม ต่อมาเมื่อ UNSD ปรับเป็น ISIC Rev.4 สำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุง TSIC จึงได้จัดตั้งคณะทำงานมาตรฐานสถิติและคณะทำงานย่อยจัดทำมาตรฐานการจำแนกข้อมูลสถิติขึ้น เพื่อร่วมกันพิจารณาปรับปรุง TSIC ใหม่ให้สอดคล้องกับ ISIC Rev.4 และเพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีการจัดจำแนกข้อมูลเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ อ้างอิงจากธนาคารแห่งประเทศไทย, 2554 เข้าถึงได้ที่ http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/Articles/Doc_Lib_statisticsHorizon/WP_Towards%20ISIC%20Rev4-R2.pdf

TSIC 2009 ในครั้งนี้คือ การแบ่งกิจกรรมย่อยในระดับ 5 หลัก (ลงรายละเอียดกว่ามาตรฐาน ISIC 1 ระดับ) ที่มีความถูกต้องครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน และสอดคล้องต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศอย่างแท้จริง โดยมีตัวอย่างโครงสร้างดังแผนภาพที่ 4.6

แผนภาพที่ 4.6 ตัวอย่างโครงสร้าง TSIC 2009

หมวดใหญ่ (Section)	เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	A
หมวดย่อย (Division)	การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การล่าสัตว์และกิจกรรมบริการที่เกี่ยวข้อง	01
หมู่ใหญ่ (Group)	การปลูกพืชล้มลุก	011
หมู่ย่อย (Class)	การปลูกธัญพืช (ยกเว้นข้าว) พืชตระกูลถั่วและพืชน้ำมัน	0111
กิจกรรม (Activity)	การปลูกข้าวโพดที่ใช้เมล็ดแก่	01111

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ คณะวิจัยได้กำหนดรหัสเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและปรับปรุงฐานข้อมูล โดยวิเคราะห์รายละเอียดและทำการเปรียบเทียบระหว่าง ISIC Rev. 3 และ TSIC 2009⁷ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. รหัส 11 เพาะปลูก ล่าสัตว์ และป่าไม้

การจัดเก็บรหัสอุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การเพาะปลูกพืชไร่ พืชผักเพื่อการค้า พืชสวน	011
	กิจกรรมด้านการบริการทางการเกษตรและบริการสัตว์บาล ยกเว้นกิจกรรมบริการรักษาสัตว์	014
	การล่าสัตว์ การดักสัตว์ และการแพร่พันธุ์สัตว์น้ำ รวมทั้งกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้อง	015
	การป่าไม้ การทำไม้ และกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้อง	02
TSIC 2009	การปลูกพืชล้มลุก	011
	การปลูกพืชยืนต้น	012
	การทำสวนไม้ประดับและการขยายพันธุ์พืช	013
	กิจกรรมที่สนับสนุนการผลิตพืชผล	0161
	กิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยวพืชผล	0163
	การจัดเก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อการขยายพันธุ์	0164
	การล่าสัตว์ การดักสัตว์ และกิจกรรมบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	017
	การป่าไม้ การทำไม้ และกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้อง	02
การจัดหาน้ำและการจ่ายน้ำสำหรับใช้ในการเกษตร (ปี 2555)	36009	

2. รหัส 12 การเลี้ยงสัตว์บก สัตว์น้ำ และการประมง

การจัดเก็บรหัสอุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การเลี้ยงสัตว์	012
	การเพาะปลูกร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ (แบบผสม)	013
	การประมง การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และการเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้องกับการประมง	050
TSIC 2009	การเลี้ยงสัตว์	014
	การทำฟาร์มผสมผสาน	015
	กิจกรรมที่สนับสนุนการเลี้ยงสัตว์	0162
	การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	03

⁷ หมายเหตุ: ปี 2554 ใช้รหัสอุตสาหกรรม 4 หลัก และปี 2555 ใช้รหัสอุตสาหกรรม 5 หลัก

3. รหัส 21 อาหารและเครื่องดื่ม

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	15
TSIC 2009	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร	10
	การผลิตเครื่องดื่ม	11

4. รหัส 22.1 สิ่งทอ

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตสิ่งทอ	17
	การผลิตเส้นใยประดิษฐ์	243
TSIC 2009	การผลิตสิ่งทอ	13
	การผลิตเส้นใยประดิษฐ์	203

5. รหัส 22.2 เครื่องนุ่งห่ม

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตเครื่องแต่งกาย รวมทั้งการตกแต่งและย้อมสีขนสัตว์	18
TSIC 2009	การผลิตเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	14

6. รหัส 23 ไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และเฟอร์นิเจอร์

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้กึ่งอก ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์ รวมทั้งการผลิตสิ่งของที่ทำจากฟางและวัสดุอีกสานอื่นๆ	20
	การผลิตเฟอร์นิเจอร์	361
TSIC 2009	การผลิตไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้กึ่งอกและไม้กึ่งอก ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์ การผลิตสิ่งของจากฟางและวัสดุอีกสานอื่นๆ	16
	การผลิตเฟอร์นิเจอร์	31

7. รหัส 24 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตเครื่องจักรสำนักงาน เครื่องทำบัญชี และเครื่องคำนวณ	30
	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	31
	การผลิตอุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์วิทยุ โทรทัศน์ และการสื่อสาร	32
TSIC 2009	การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์	261
	การผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	262
	การผลิตอุปกรณ์สื่อสาร	263
	การผลิตเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ชนิดใช้ในครัวเรือน	264
	การผลิตสื่อแม่เหล็กและสื่อเชิงแสง	268
	การผลิตมอเตอร์ไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า และอุปกรณ์ควบคุมและจ่ายไฟฟ้า	271
	การผลิตแบตเตอรี่และหม้อสะสมไฟฟ้า	272
	การผลิตสายไฟและอุปกรณ์เดินสายไฟฟ้า	273
	การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับให้แสงสว่าง	274
	การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ	279
	การผลิตเครื่องจักรและเครื่องใช้สำนักงาน (ยกเว้นคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง)	2817

8. รหัส 25 แม่พิมพ์

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีโครงสร้างเป็นโลหะ	2811
	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่สร้างขึ้นโดยวิธีการตี การกด การดัด การดัดโค้ง และการรีดในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการผสม โลหะผง	2891
	การตกแต่งและการเคลือบโลหะ รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับวิศวกรรมเครื่องกล โดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทนหรือการทำสัญญาจ้าง	2892
	การผลิตของมีคม เครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ และเครื่องโลหะทั่วไป	2893
TSIC 2009	การผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีโครงสร้างเป็นโลหะ	2511
	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะที่สร้างขึ้นโดยวิธีการตี การกด การดัด การดัดโค้ง และการม้วนขึ้นรูปโลหะ รวมถึงกรรมวิธีโลหะผง	2591
	การตกแต่งและการเคลือบโลหะ การกลึงกัดไสโลหะ	2592
	การผลิตของใช้ชนิดมีคม เครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ และเครื่องโลหะทั่วไป	2593

9. รหัส 26 ยานยนต์และชิ้นส่วน

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง	34
	การผลิตรถจักรยานยนต์	3591
TSIC 2009	การผลิตยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง	29
	การผลิตรถจักรยานยนต์	3091

10. รหัส 27 อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ	16
	การฟอกและตกแต่งหนังฟอก รวมทั้งการผลิตกระเป๋าเดินทาง กระเป๋าถือ อานม้า เครื่องเย็บผ้า และรองเท้า	19
	การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	21
	การพิมพ์โฆษณา การพิมพ์ และการทำสำเนาสื่อบันทึก	22
	การผลิตผลิตภัณฑ์ถ่านโค้ก ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและเชื้อเพลิงปรมาณู	23
	การผลิตเคมีภัณฑ์ขั้นมูลฐาน	241
	การผลิตผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ	242
	การผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	25
	การผลิตผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	26
	การผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	27
	การผลิตถ่านหิน ที่เก็บน้ำ และภาชนะบรรจุ ที่ทำจากโลหะ	2812
	การผลิตเครื่องกำเนิดไอน้ำ ยกเว้นหม้อน้ำ (boiler) น้ำร้อนสำหรับการทำความร้อนจากส่วนกลาง	2813
	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะประดิษฐ์อื่นๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	2899
	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	29
	การผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ในการแพทย์ การวัดความเที่ยง และอุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ นาฬิกา	33
	การต่อเรือและการซ่อมเรือ	351
	การผลิตหัวจักรของรถไฟและรถราง และรถที่เดินบนราง	352
	การผลิตอากาศยานและยานอวกาศ	353
	การผลิตรถจักรยานสองล้อและรถสำหรับคนพิการ	3592
	การผลิตเครื่องอุปกรณ์การขนส่งอื่นๆ ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	3599
การผลิต ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	369	
การนำผลิตภัณฑ์เก่ามาผลิตเป็นวัตถุดิบใหม่	37	

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
TSIC 2009	การผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ	12
	การผลิตเครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	15
	การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	17
	การพิมพ์และการผลิตซ้ำสื่อบันทึกข้อมูล	18
	การผลิตถ่านโค้กและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม	19
	การผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	20
	การผลิตเภสัชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค และผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ที่ใช้รักษาโรค	21
	การผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	22
	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากแร่โลหะ	23
	การผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	24
	การผลิตถังน้ำขนาดใหญ่ ที่เก็บกักน้ำ และภาชนะบรรจุที่ทำจากโลหะ	2512
	การผลิตเครื่องกำเนิดไอน้ำ ยกเว้นหม้อน้ำ (boiler) น้ำร้อนสำหรับการทำความร้อนจากส่วนกลาง	2513
	การผลิตอาวุธและกระสุน	252
	การผลิตถัง ครอบ ถังกลมขนาดใหญ่ และภาชนะบรรจุที่คล้ายกันที่ทำจากโลหะ	2594
	การผลิตของที่ทำจากลวด โซ่ สปริง สลักเกลียว และตะปูควง	2595
	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะประดิษฐ์อื่นๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	2599
	การผลิตเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัด การทดสอบ การนำร่อง และการควบคุม รวมถึงนาฬิกา	265
	การผลิตเครื่องฉายรังสี เครื่องไฟฟ้าทางการแพทย์และทางกายภาพบำบัด	266
	การผลิตอุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์และอุปกรณ์ถ่ายภาพ	267
	การผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือน	275
	การผลิตเครื่องยนต์และเครื่องกังหัน (ยกเว้น เครื่องยนต์ที่ใช้กับอากาศยาน ยานยนต์ และ จักรยานยนต์)	2811
	การผลิตเครื่องอุปกรณ์ควบคุมกำลังการไหล	2812
	การผลิตเครื่องสูบลม คอมเพรสเซอร์ ก๊อก และวาล์วอื่นๆ	2813
	การผลิตตลับลูกปืน เกียร์ และอุปกรณ์ที่ใช้ขับเคลื่อน	2814
	การผลิตเตาอบ เตาเผา และเครื่องพ่นหรือเครื่องฉีดเชื้อเพลิงของเตาเผา	2815
	การผลิตอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับยกและขนย้าย	2816
	การผลิตเครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือชนิดใช้กำลังขับเคลื่อน	2818
	การผลิตเครื่องจักรอื่นๆ ที่ใช้งานทั่วไป	2819
	การผลิตเครื่องจักรที่ใช้ในงานเฉพาะอย่าง	282
	การต่อเรือ	301
	การผลิตหัวจักรและตู้สำหรับขนส่งทางรถไฟและรถราง	302
	การผลิตอากาศยาน ยานอวกาศ และเครื่องจักรที่เกี่ยวข้อง	303
	การผลิตยานยนต์ทางการทหารเพื่อใช้ในการสู้รบ	304
	การผลิตรถจักรยานและรถสำหรับคนพิการ	3092
	การผลิตอุปกรณ์การขนส่งอื่นๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	3099
	การผลิตผลิตภัณฑ์อื่นๆ	32
	การซ่อมและการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์	33
	การจัดการน้ำเสีย	37
	การนำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่	383
กิจกรรมการบำบัดและบริการจัดการของเสียอื่นๆ	39	

11. รหัส 30 เหมืองแร่และเหมืองหิน

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การทำเหมืองถ่านหินและลิกไนต์ รวมทั้งการขุดพิต	10
	การขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียมดิบและก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้องกับการขุดเจาะน้ำมันและก๊าซ ยกเว้นการสำรวจรางวัล	11
	การทำเหมืองแร่ยูเรเนียมและแรทอเรียม	12
	การทำเหมืองแร่โลหะ	13
	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่นๆ	14
TSIC 2009	การทำเหมืองถ่านหินและลิกไนต์	05
	การขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียมดิบและก๊าซธรรมชาติ	06
	การทำเหมืองแร่โลหะ	07
	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่นๆ	08
	กิจกรรมบริการที่สนับสนุนการทำเหมืองแร่	09

12. รหัส 40 ก่อสร้าง

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การก่อสร้าง	45
TSIC 2009	การก่อสร้างอาคาร	41
	งานวิศวกรรมโยธา	42
	งานก่อสร้างเฉพาะทาง	43

13. รหัส 50 การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และน้ำร้อน	40
	การเก็บน้ำ การทำน้ำให้บริสุทธิ์ และการจ่ายน้ำ	41
TSIC 2009	การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	35
	การกักเก็บน้ำ การจัดหาหน้า และการจ่ายน้ำ (ปี 2554)	36
	การกักเก็บน้ำ (ปี 2555)	36001
	การจัดหาน้ำและการจ่ายน้ำสำหรับใช้ในครัวเรือนและอุตสาหกรรมผ่านระบบประปา (ปี 2555)	36002
	การจัดหาน้ำและการจ่ายน้ำอื่นๆ (ปี 2555)	36009

14. รหัส 60 การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การขาย การบำรุงรักษาและการซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์	50
	การขายส่งและการค้าเพื่อค่านายหน้า ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์	51
	การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการซ่อมแซมของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	52
TSIC 2009	การขายส่งและขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	45
	การขายส่ง (ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์)	46
	การขายปลีก (ยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์)	47
	การซ่อมของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	952

15. รหัส 70.1 โรงแรมและภัตตาคาร

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	โรงแรม ค่ายพัก และที่พักชั่วคราว	551
	ภัตตาคาร บาร์ และโรงอาหาร	552
TSIC 2009	ที่พักแรม	55
	การบริการอาหารและเครื่องดื่ม	56

16. รหัส 70.2 ตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	กิจกรรมของตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยวและผู้เจ้าหน้าที่ รวมทั้งกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในประเภทที่อื่น	6304
TSIC 2009	กิจกรรมของตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว การเจ้าหน้าที่ การบริการสำรอง และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	79

17. รหัส 80 การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การขนส่งทางบก การขนส่งทางท่อลำเลียง	60
	การขนส่งทางน้ำ	61
	การขนส่งทางอากาศ	62
	การขนส่งสินค้า	6301
	การเก็บสินค้าและสถานที่เก็บสินค้า	6302
	กิจกรรมอื่นๆ ที่สนับสนุนการขนส่ง	6303
	กิจกรรมของตัวแทนการขนส่งอื่นๆ	6309
	การไปรษณีย์และการโทรคมนาคม	64
TSIC 2009	การขนส่งทางบกและการขนส่งทางท่อลำเลียง	49
	การขนส่งทางน้ำ	50
	การขนส่งทางอากาศ	51
	กิจกรรมคลังสินค้าและกิจกรรมที่สนับสนุนการขนส่ง	52
	กิจกรรมไปรษณีย์และการรับส่งพัสดุภัณฑ์	53
	การโทรคมนาคม	61

18. รหัส 90 การเป็นสื่อกลางทางการเงิน

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	การเป็นตัวกลางทางการเงิน ยกเว้นการประกันภัยและกองทุนบำเหน็จบำนาญ	65
	การประกันภัยและกองทุนบำเหน็จบำนาญ ยกเว้นการประกันสังคมภาคบังคับ	66
	กิจกรรมที่ช่วยเสริมการเป็นตัวกลางทางการเงิน	67
TSIC 2009	กิจกรรมบริการทางการเงิน (ยกเว้นการประกันภัยและกองทุนบำเหน็จบำนาญ)	64
	การประกันภัย การประกันภัยต่อ และกองทุนบำเหน็จบำนาญ (ยกเว้นการประกันสังคมภาคบังคับ)	65
	กิจกรรมสนับสนุนการบริการทางการเงินและการประกันภัย	66

19. รหัส 100 งานด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	งานด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	85
TSIC 2009	การบริการรักษาสัตว์	75
	กิจกรรมด้านสุขภาพมนุษย์	86
	กิจกรรมการให้การดูแลที่ให้แก่ที่พัก	87
	กิจกรรมสังคมสงเคราะห์ที่ไม่ให้ที่พัก	88

20. รหัส 110 กิจกรรมด้านการบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่นๆ

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	กิจกรรมด้านการกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะ การสุขาภิบาล และกิจกรรมที่คล้ายกัน	90
	กิจกรรมขององค์กรสมาชิก ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	91
	กิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา	92
	กิจกรรมด้านการบริการอื่นๆ	93
TSIC 2009	การเก็บรวบรวมของเสีย	381
	การบำบัดและการกำจัดของเสีย	382
	การผลิตภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และรายการโทรทัศน์ การบันทึกเสียงลงบนสื่อ และการจัดพิมพ์ จำหน่ายหรือเผยแพร่ดนตรี	59
	การจัดพิมพ์รายการและการแพร่ภาพกระจายเสียง	60
	กิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะและความบันเทิง	90
	กิจกรรมห้องสมุด หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์สถาน และกิจกรรมทางวัฒนธรรมอื่นๆ	91
	กิจกรรมการพนันและการเสี่ยงโชค	92
	กิจกรรมด้านการกีฬา ความบันเทิง และการนันทนาการ	93
	กิจกรรมองค์การสมาชิก	94
กิจกรรมบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	96	

21. รหัส 120 การบริการอื่นๆ

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์	70
	การให้เช่าเครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์ โดยไม่มีผู้ควบคุมการให้เช่าของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ใน ครัวเรือน	71
	กิจกรรมด้านคอมพิวเตอร์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	72
	การวิจัยและการพัฒนา	73
	กิจกรรมด้านธุรกิจอื่นๆ	74
	การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	75
	การศึกษา	80
	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	95
	องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	99
TSIC 2009	การจัดพิมพ์จำหน่ายหรือเผยแพร่	58
	การจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	62
	การบริการสารสนเทศ	63
	กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	68
	กิจกรรมทางกฎหมายและการบัญชี	69
	กิจกรรมของสำนักงานใหญ่และการบริการให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการ	70
	กิจกรรมด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม รวมถึงการทดสอบและการวิเคราะห์ทางเทคนิค	71

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
	การวิจัยและพัฒนาเชิงวิทยาศาสตร์	72
	การโฆษณาและการวิจัยตลาด	73
	กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิคอื่นๆ	74
	กิจกรรมการให้เช่า	77
	กิจกรรมการจ้างงาน	78
	การบริการรักษาความปลอดภัยและการสืบสวน	80
	กิจกรรมการบริการสำหรับอาคารและภูมิทัศน์	81
	การบริการด้านการบริหารและสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน และกิจกรรมอื่นๆ ที่สนับสนุนทางธุรกิจ	82
	การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	84
	การศึกษา	85
	การซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม	951
	กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	97
	กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่สร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน	98
	กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก	99

22. รหัส 130 ไม่ทราบ

การจัดเก็บรหัส อุตสาหกรรม	กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	รหัส
ISIC Rev. 3	ไม่ทราบ	9999
TSIC 2009	ไม่ทราบ (ปี 2554)	9999
	ไม่ทราบ (ปี 2555)	99999

4.2.2 ข้อมูลด้านการจ้างงาน จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร

4.2.2.1 นิยามที่เกี่ยวข้อง

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ทำการกำหนดโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติมีรายละเอียดดังนี้

ผู้มีงานทำ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ได้ทำงานตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป โดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ผลกำไร เงินปันผล ค่าตอบแทนที่มีลักษณะอย่างอื่นสำหรับผลงานที่ทำ เป็นเงินสด หรือสิ่งของ

2. ไม่ได้ทำงาน หรือทำงานน้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่เป็นบุคคลที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ (ซึ่งจะถือว่าเป็นผู้ที่ปกติมีงานประจำ)

2.1 ยังได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่นๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจในช่วงที่ไม่ได้ทำงาน

2.2 ไม่ได้รับค่าตอบแทน ค่าจ้าง หรือผลประโยชน์อื่นๆ หรือผลกำไรจากงานหรือธุรกิจในช่วงที่ไม่ได้ทำงาน แต่ยังมีงานหรือธุรกิจที่จะกลับไปทำ

3. ทำงานอย่างน้อย 1 ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในวิสาหกิจหรือไร่นาเกษตรของหัวหน้าครัวเรือนหรือของสมาชิกในครัวเรือน

สถานภาพการทำงาน หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ที่ทำงานหรือธุรกิจ โดยการแบ่งสถานภาพการทำงาน จะแบ่งออกเป็นนิยามออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงก่อนปี 2544 และหลังปี 2544 ดังนี้

ก่อนปี 2544	ตั้งแต่รอบที่ 1 ปี 2544 เป็นต้นไป
<ol style="list-style-type: none"> 1. นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจที่ตนเองเป็นเจ้าของเพื่อผลกำไรหรือส่วนแบ่งและได้มีการจ้างบุคคลตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปมาช่วยทำงานในฐานะลูกจ้าง 2. ลูกจ้างรัฐบาล หมายถึง ผู้ซึ่งทำงานในหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยได้รับค่าจ้าง ลูกจ้างรัฐบาล ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตำรวจ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น 3. ลูกจ้างเอกชน หมายถึง ผู้ซึ่งทำงานโดยได้รับค่าจ้างในสถานธุรกิจ ซึ่งไม่ใช่หน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และมีนายจ้างเป็นเจ้าของหรือผู้ดำเนินการ 4. ผู้ทำงานส่วนตัว หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองหรือได้ดำเนินการร่วมกับผู้อื่นในรูปของห้างหุ้นส่วน โดยหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่งและไม่ได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในฐานะลูกจ้าง 5. ผู้ทำงานให้แก่ครอบครัวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ซึ่งทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่นาเกษตรหรือในธุรกิจของครัวเรือน หรือสมาชิกในครัวเรือน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่งและได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง 2. ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองโดยลำพังเพียงผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วยเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่งและไม่ได้จ้างลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือนหรือผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ 3. ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้างในไร่นาเกษตรหรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน 4. ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายขึ้น หรือเหมาจ่าย ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงานอาจจะเป็นเงินหรือสิ่งของ โดยลูกจ้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ลูกจ้างรัฐบาล หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และชั่วคราวของรัฐบาล 4.2 ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 4.3 ลูกจ้างเอกชน หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชนหรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้งผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน 5. การรวมกลุ่ม หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการลงทุน การขาย งานอื่นๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปแบบของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ บุคคลส่วนมากมีอาชีพเดียว สำหรับบุคคลที่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีอาชีพมากกว่า 1 อาชีพให้นับอาชีพที่มีชั่วโมงทำงานมากที่สุด ถ้าชั่วโมงทำงานของแต่ละอาชีพเท่ากันให้นับอาชีพที่มีรายได้มากกว่า ถ้าชั่วโมงทำงานและรายได้ที่ได้รับจากแต่ละอาชีพเท่ากันให้นับอาชีพที่ผู้ตอบสัมภาษณ์พอใจมากที่สุด ถ้าผู้ตอบสัมภาษณ์ไม่ได้ให้นับอาชีพที่ได้ทำมานานที่สุด การจัดจำแนกประเภทอาชีพ ก่อน พ.ศ. 2544 จำแนกตามความเหมาะสมกับลักษณะอาชีพของประเทศไทย โดยอ้างอิง International Standard Classification of Occupation, 1958 (ISCO-58)

อย่างไรก็ดี ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2544 ใช้ตาม International Standard Classification of Occupation, 1988 (ISCO-88) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) โดยแบ่งออกเป็น 10 อาชีพ ดังนี้

- หมวดใหญ่ 0 ทหาร
- หมวดใหญ่ 1 ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย
- หมวดใหญ่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ
- หมวดใหญ่ 3 เจ้าหน้าที่เทคนิคและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ
- หมวดใหญ่ 4 เสมียน
- หมวดใหญ่ 5 พนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า
- หมวดใหญ่ 6 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง
- หมวดใหญ่ 7 ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- หมวดใหญ่ 8 ผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ
- หมวดใหญ่ 9 ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน

อุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการอยู่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ถ้าบุคคลหนึ่งมีอาชีพมากกว่าหนึ่งอย่าง ให้บันทึกอุตสาหกรรมตามอาชีพที่บันทึกไว้ การจัดจำแนกประเภทอุตสาหกรรมก่อนปี 2544 การจัดประเภทอุตสาหกรรมจำแนกตามความเหมาะสมกับลักษณะอุตสาหกรรมของประเทศไทย โดยอ้างอิง International Standard Industrial Classification, (ISIC) 1958

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2544 ใช้ตาม ISIC Rev. 3, 1989 ขององค์การสหประชาชาติ (UN) และในปี 2555 ได้เปลี่ยนมาใช้ TSIC 2009 ซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้ดังนี้

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบ ISIC Rev.3 และ TSIC 2009

ISIC Rev. 3	TSIC 2009
ประเภท A เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	หมวดใหญ่ A เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง
ประเภท B การประมง	หมวดใหญ่ B การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน
ประเภท C การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	หมวดใหญ่ C การผลิต
ประเภท D การผลิต	หมวดใหญ่ D ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ
ประเภท E การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	หมวดใหญ่ E การจัดหา การจัดการ และการบำบัดน้ำเสียของเสีย และสิ่งปฏิกูล
ประเภท F การก่อสร้าง	หมวดใหญ่ F การก่อสร้าง
ประเภท G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	หมวดใหญ่ G การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์
ประเภท H โรงแรมและภัตตาคาร	หมวดใหญ่ H การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า
ประเภท I การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	หมวดใหญ่ I ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร
ประเภท J การเป็นตัวกลางทางการเงิน	หมวดใหญ่ J ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร
ประเภท K กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและกิจกรรมทางธุรกิจ	หมวดใหญ่ K กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย
ประเภท L การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	หมวดใหญ่ L กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์
รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	หมวดใหญ่ M กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค
ประเภท M การศึกษา	หมวดใหญ่ N กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน

ISIC Rev. 3	TSIC 2009
ประเภท N งานด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ ประเภท O กิจกรรมด้านการบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ ประเภท P ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล ประเภท Q องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศ	หมวดใหญ่ O การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ หมวดใหญ่ P การศึกษา หมวดใหญ่ Q กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ หมวดใหญ่ R ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ หมวดใหญ่ S กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ หมวดใหญ่ T กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน หมวดใหญ่ U กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ เข้าถึงข้อมูลได้จาก <http://statstd.nso.go.th/classification/search.aspx?class=1&act=change>

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จำแนกการศึกษาตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ดังนี้

1. ไม่มีการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียน หรือไม่เคยได้รับการศึกษา
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิม
3. สำเร็จประถมศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้นม.3 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
4. สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.3 ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
5. สำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลาย
 - 5.1 สายสามัญ หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.6 ม.ศ.5 หรือ ม.8 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จการศึกษาที่สูงกว่า
 - 5.2 อาชีวศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพที่เรียนต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า โดยมีหลักสูตรไม่เกิน 3 ปี และไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
 - 5.3 วิชาการศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา (การฝึกหัดครู) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
6. อุดมศึกษา
 - 6.1 สายวิชาการ หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาหรือสายวิชาการ โดยได้รับวุฒิปริญญาตรี บัณฑิตปริญญาตรี โท เอก
 - 6.2 สายวิชาชีพ หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หรือสายวิชาชีพที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือเทียบเท่าอนุปริญญา ปริญญาตรี
 - 6.3 สายวิชาการศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา และได้รับประกาศนียบัตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท เอก

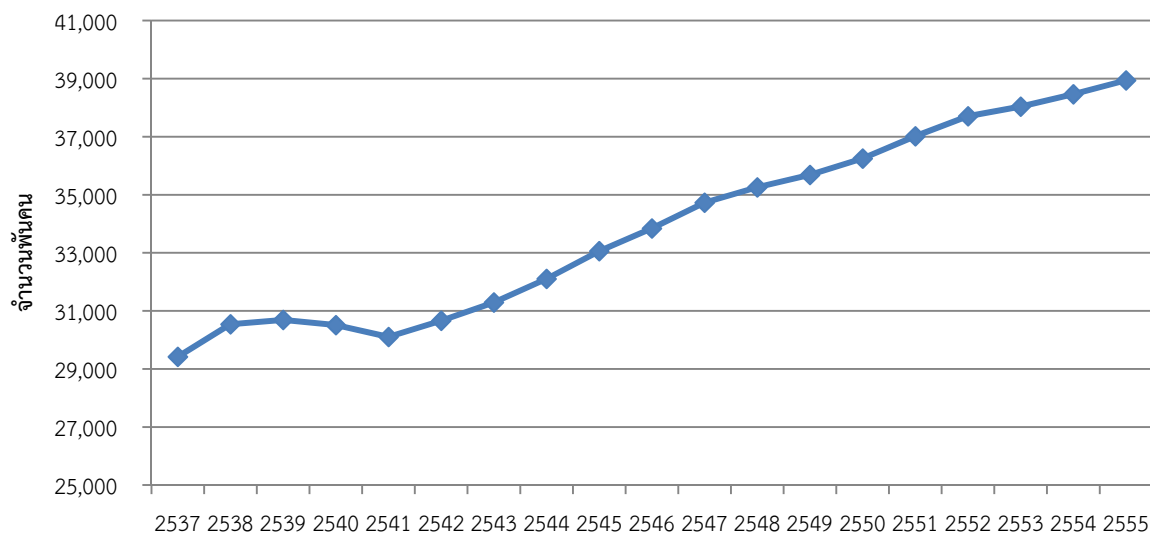
7. อาชีวศึกษาระยะสั้น หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหรือการฝึกอบรมประเภทอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรไม่เกิน 1 ปี และได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองเมื่อสำเร็จการศึกษา พื้นความรู้ของผู้เข้าเรียนได้กำหนดให้แตกต่างตามวิชาเฉพาะแต่ละอย่างที่เรียนแต่อย่างต่ำต้องจบประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า

8. อื่นๆ หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้

4.2.2.2 จำนวนผู้มีงานทำในภาพรวม

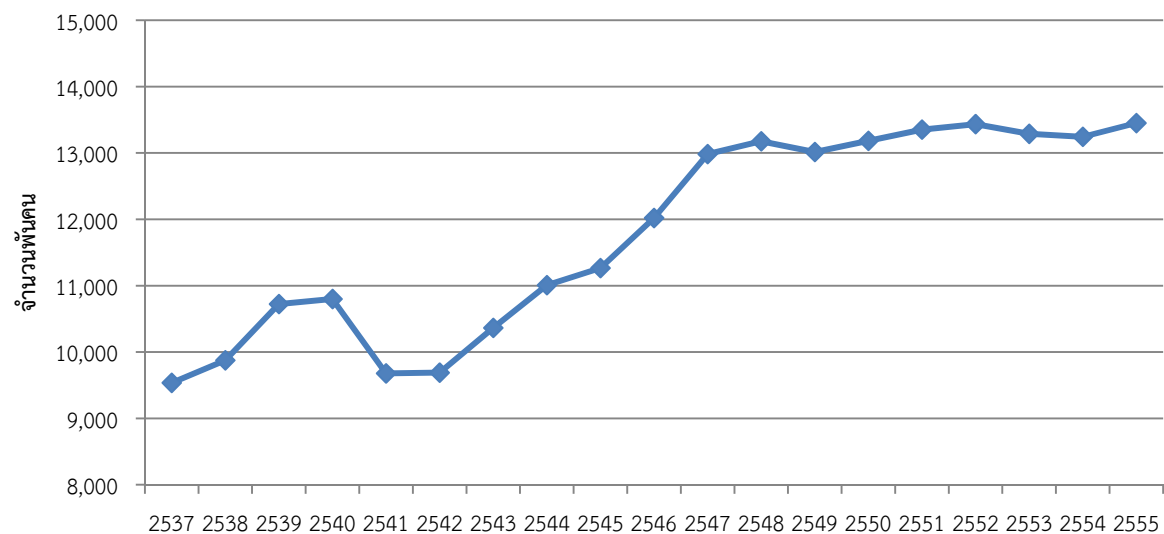
ในการนำข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำไปใช้นั้น ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง ยกตัวอย่างเช่น จากแผนภาพที่ 4.7 และ 4.8 ที่เกิดวิกฤต Subprime Crisis พบว่าจำนวนผู้มีงานทำ และ ผู้ที่มีงานทำที่เป็นลูกจ้างเอกชนกลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงข้ามกับช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ที่จำนวนผู้มีงานทำและ ผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างเอกชนกลับมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด (ตารางที่ 4.7 และ 4.8)

แผนภาพที่ 4.7 จำนวนผู้มีงานทำ ปี 2537-2555

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภาพที่ 4.8 จำนวนผู้มีงานทำภาคเอกชน ปี 2537-2555

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 4.7 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย : พันคน

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยต่อปี
2537	27,979.03	28,624.85	31,658.18	x	29,420.69
2538	28,823.01	x	32,258.94	x	30,540.98
2539	29,919.83	30,122.38	32,032.63	x	30,691.61
2540	30,101.85	x	32,942.79	x	31,522.32
2541	29,270.96	28,418.44	31,934.97	30,793.45	30,104.46
2542	29,864.96	29,652.01	31,903.29	31,232.93	30,663.30
2543	30,299.72	30,288.66	32,832.82	31,749.21	31,292.60
2544	30,444.67	31,388.23	33,483.72	33,100.37	32,104.25
2545	31,767.92	32,352.32	34,262.40	33,860.83	33,060.87
2546	32,762.26	33,360.65	34,676.39	34,564.80	33,841.03
2547	33,423.57	34,926.22	35,691.16	35,591.43	34,908.10
2548	34,050.10	34,674.45	36,302.36	36,001.78	35,257.17
2549	34,638.09	35,502.26	36,344.46	36,257.30	35,685.53
2550	35,252.65	35,750.52	37,121.98	36,872.67	36,249.46
2551	35,820.07	36,859.82	37,836.56	37,549.99	37,016.61
2552	36,502.81	37,699.34	38,371.53	38,251.60	37,706.32
2553	37,434.31	37,514.98	38,691.58	38,508.50	38,037.34
2554	37,647.12	38,024.11	39,317.24	38,870.18	38,464.66
2555	38,016.33	38,582.93	39,578.34		

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 4.8 จำนวนผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างภาคเอกชน จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย : พันคน

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยต่อปี
2537	10,032.48	9,842.80	8,731.88	x	9,535.72
2538	10,629.14	x	9,121.82	x	9,875.48
2539	11,606.88	10,768.60	9,795.10	x	10,723.53
2540	11,581.72	x	10,016.95	x	10,799.34
2541	10,634.43	9,752.61	9,003.93	9,322.03	9,678.25
2542	10,163.73	9,382.02	9,481.43	9,730.37	9,689.39
2543	11,003.51	9,906.66	10,324.15	10,221.26	10,363.90
2544	11,555.13	10,877.06	10,687.38	10,911.11	11,007.67
2545	11,607.23	11,239.50	11,039.03	11,175.85	11,265.40
2546	12,310.19	12,180.84	11,467.94	12,121.88	12,020.21
2547	13,193.62	13,036.21	12,791.07	13,039.14	13,015.01
2548	13,664.50	13,359.14	12,783.29	12,899.38	13,176.58
2549	13,476.52	13,038.10	12,743.34	12,799.66	13,014.41
2550	13,553.41	13,199.28	12,929.08	13,050.46	13,183.06
2551	13,896.88	13,605.97	12,959.72	12,946.41	13,352.25
2552	13,893.86	13,399.61	13,033.18	13,414.34	13,435.25
2553	14,088.51	13,467.18	12,766.26	12,833.52	13,288.87
2554	13,997.51	13,261.44	12,866.70	12,849.24	13,243.72
2555	14,209.09	13,331.70	12,928.19		

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4.2.2.3 จำนวนผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ

เมื่อพิจารณาตามสาขาอาชีพ พบว่าตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา (ตารางที่ 4.9) ลูกจ้างในภาคเอกชน ประกอบอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง และผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของแต่ละอาชีพตลอดทั้ง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่าอาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ มีอัตราการเติบโตสูงที่สุดโดยเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อปีโดยประมาณ รองลงมาเป็นอาชีพพนักงานบริการ และพนักงานในร้านค้าและตลาดที่มีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยร้อยละ 5.25 ต่อปีโดยประมาณ ส่วนอาชีพที่มีอัตราการเติบโตน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกอาชีพตลอดทั้ง 10 ปีที่ผ่านมา คืออาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพช่างเทคนิคสาขาต่างๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง ที่มีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.33 ต่อปี หรือแทบจะไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเลย

ตารางที่ 4.9 จำนวนผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างภาคเอกชน จำแนกตามอาชีพ ปี 2544–2554

หน่วย : ล้านคน

อาชีพ	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554
ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการอาวุโส และ ผู้จัดการ	0.224	0.190	0.221	0.234	0.236	0.232	0.224	0.243	0.247	0.230	0.268
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	0.298	0.298	0.324	0.372	0.377	0.407	0.394	0.421	0.418	0.397	0.534
ผู้ประกอบการวิชาชีพช่างเทคนิค สาขาต่างๆ และอาชีพที่ เกี่ยวข้อง	0.708	0.690	0.775	0.814	0.904	0.947	0.964	0.962	0.932	0.898	0.732
เสมียน	0.643	0.660	0.712	0.711	0.770	0.775	0.809	0.787	0.841	0.849	0.729
พนักงานบริการและ พนักงานในร้านค้าและตลาด	1.007	1.022	1.124	1.222	1.232	1.191	1.287	1.343	1.408	1.446	1.679
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้ านการเกษตรและการประมง	0.891	0.995	0.951	1.090	1.085	1.091	1.072	1.117	1.122	1.083	0.988
ผู้ปฏิบัติงานด้าน ความสามารถทางฝีมือและ ธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	2.457	2.632	2.763	2.948	2.992	2.837	2.851	2.904	2.911	2.940	2.852
ผู้ปฏิบัติการโรงงานและ เครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงาน ด้านการประกอบ	1.830	1.861	1.954	2.208	2.193	2.226	2.324	2.229	2.128	2.161	2.186
อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ใน ด้านการขายและการ ให้บริการ	2.950	2.918	3.197	3.416	3.387	3.308	3.257	3.347	3.426	3.285	3.277
รวม	11.01	11.27	12.02	13.02	13.18	13.01	13.18	13.35	13.44	13.29	13.24

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

4.2.2.4 จำนวนผู้มีงานทำจำแนกตามอุตสาหกรรม

ในงานวิจัยครั้งนั้นมีอุตสาหกรรมที่สนใจทั้งสิ้น 14 อุตสาหกรรม ประกอบไปด้วย (1) อาหารและอาหารสัตว์ (2) สิ่งทอ (3) เครื่องนุ่งห่ม (4) ไม้และเครื่องเรือน (5) ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (6) แม่พิมพ์ (7) ยานยนต์และชิ้นส่วน (8) การก่อสร้าง (9) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล (10) การท่องเที่ยว (11) โรงแรมและภัตตาคาร (12) การขนส่ง (Logistic) (13) การเป็นสื่อกลางทางการเงิน และ (14) งานด้านสุขภาพ งานสังคมสงเคราะห์ กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่นๆ ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้ถือเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก มีความจำเป็นต้องแข่งขันในตลาดโลก และเป็นอุตสาหกรรมที่มีความอ่อนไหวต่อวิกฤตเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทั้ง 14 อุตสาหกรรม (ตารางที่ 4.10) พบว่าอุตสาหกรรมการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคลมีจำนวนแรงงานสูงที่สุด รองลงมาเป็นการก่อสร้าง และอุตสาหกรรมอาหารและอาหารสัตว์ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.10 พบว่า เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของแต่ละอุตสาหกรรมตลอดทั้ง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปีสูงที่สุด คือ ร้อยละ 10.94 สาเหตุส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากนโยบายหลักของรัฐที่ต้องการมุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมนี้เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ กอปรกับความเข้มแข็งของสมาชิกในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ ในขณะที่พบว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือนกลับมีการเติบโตในอัตราที่ลดลง (ติดลบ) โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอมีอัตราการเติบโตที่ลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.98 ต่อปี ในขณะที่อุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือนแทบจะไม่มีการเติบโตเลย กล่าวคือ มีอัตราการเติบโตที่ลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 0.84 ต่อปี

4.2.3 ข้อมูลด้านการว่างงาน จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร

4.2.3.1 นิยามที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนดนิยามผู้ว่างงานของโครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ดังนี้ ผู้ว่างงาน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

1. ไม่ได้ทำงานและไม่มีการประจำ แต่ได้หางาน สมัครงานหรือรอการบรรจุ ในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมภาษณ์
2. ไม่ได้ทำงานและไม่มีการประจำ และไม่ได้หางานทำในระหว่าง 30 วันก่อนการสัมภาษณ์ แต่พร้อมที่จะทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ

4.2.3.2 จำนวนผู้ว่างงานในภาพรวม

เมื่อพิจารณาจากแผนภาพที่ 4.9 และ 4.10 พบว่าอัตราการว่างงานของประเทศไทยในช่วงกว่า 15 ปีที่ผ่านมา ถือว่าไม่สูงมากนักหากไม่นับช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบช่วงวิกฤตเศรษฐกิจทั้งสองช่วง คือ ปี 2540 และ Subprime Crisis พบว่า อัตราการว่างงานในช่วงปี 2540 รุนแรงกว่า Subprime Crisis มากนัก กล่าวคืออัตราการว่างงานในปี 2541 สูงถึงร้อยละ 4.36 ขณะที่ช่วง Subprime Crisis นั้น อัตราการว่างงานกลับไม่รุนแรงคือ ร้อยละ 1.38 (ตารางที่ 4.11-4.12)

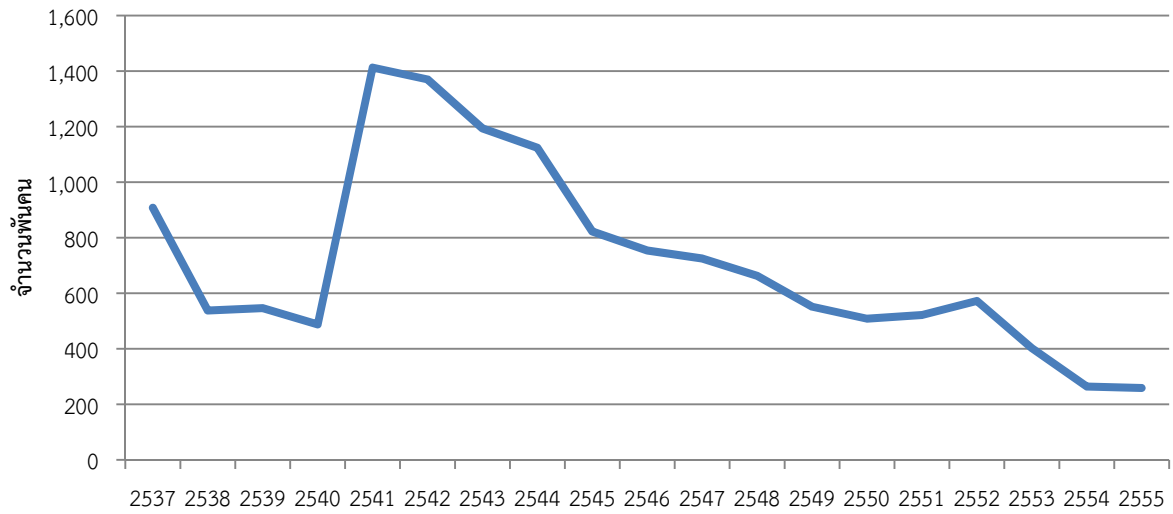
ตารางที่ 4.10 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำที่เป็นลูกจ้างภาคเอกชน จำแนกตามอุตสาหกรรมที่สนใจ ปี 2544-2554

หน่วย : พันคน

อุตสาหกรรม	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554
1. อาหารและอาหารสัตว์	894.64	921.28	979.40	972.69	1,008.50	1,023.23	1,081.98	1,091.03	1,147.62	1,103.45	1,157.68
2. สิ่งทอ	349.69	300.41	305.02	344.19	334.26	301.65	285.01	235.58	226.41	246.81	209.87
3. เครื่องนุ่งห่ม	483.34	494.43	495.72	502.23	547.27	515.53	513.60	540.08	490.72	475.23	447.44
4. ไม้และเครื่องเรือน	578.88	550.64	577.18	620.99	649.89	643.57	632.22	566.08	585.48	609.94	532.22
5. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	309.66	321.16	349.16	400.25	425.34	460.41	483.38	449.67	413.24	423.00	429.18
6. แม่พิมพ์	190.22	217.61	236.28	268.59	277.24	231.78	244.20	247.44	260.15	248.00	231.18
7. ยานยนต์และชิ้นส่วน	108.61	131.16	156.37	156.45	211.68	224.05	262.08	255.33	228.91	232.75	306.69
8. การก่อสร้าง	1,645.19	1,786.58	1,880.68	2,082.38	2,129.39	2,150.74	2,148.73	2,214.04	2,302.96	2,356.15	2,371.90
9. การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคล	4,687.61	4,945.57	5,199.18	5,514.07	5,553.27	5,513.60	5,574.40	5,754.27	6,047.63	6,236.29	6,153.16
10. การท่องเที่ยว	212.53	231.27	251.33	222.18	227.22	260.41	263.67	264.74	287.12	275.30	329.75
11. โรงแรมและภัตตาคาร	369.13	360.00	396.60	430.09	461.13	414.38	426.83	421.59	450.75	474.02	476.18
12. การขนส่ง	965.18	970.37	1,005.42	1,058.35	1,060.32	1,018.44	1,011.72	1,062.64	1,089.57	1,062.10	1,021.56
13. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	303.06	272.40	288.86	290.00	316.95	340.15	341.85	373.13	375.27	366.66	395.45
14. งานด้านสุขภาพ งานสังคมสงเคราะห์	485.91	473.80	514.29	554.11	601.66	588.81	633.41	681.39	698.92	701.33	678.95

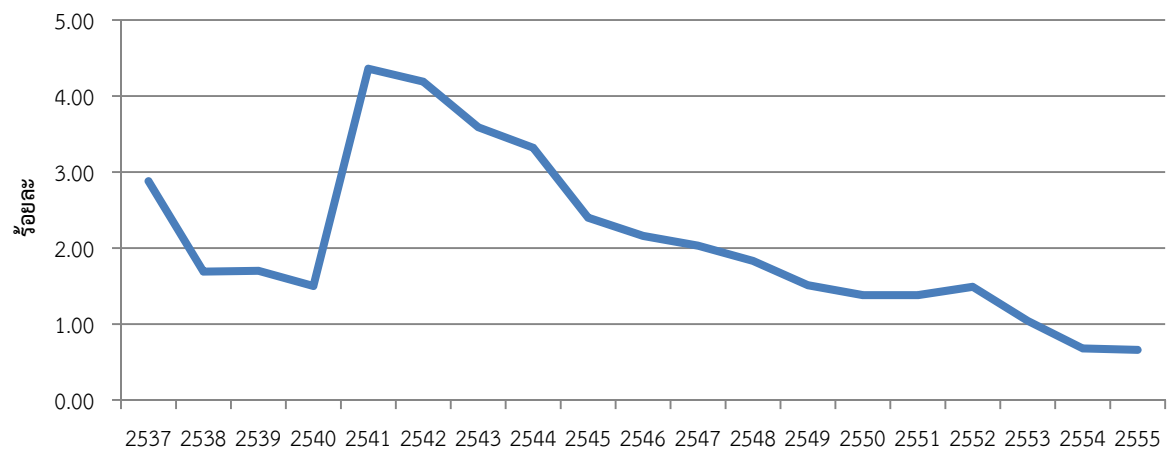
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

แผนภาพที่ 4.9 จำนวนผู้ว่างงาน ปี 2537-2555

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภาพที่ 4.10 อัตราการว่างงาน ปี 2537-2555

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 4.11 จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

ปี	หน่วย: พันคน				เฉลี่ยต่อปี
	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	
2537	1,228.12	1,080.24	414.61	x	907.66
2538	713.67	x	362.40	x	538.04
2539	634.73	656.42	349.20	x	546.78
2540	684.02	x	291.87	x	487.95
2541	1,470.20	1,601.00	1,128.94	1,451.27	1,412.85
2542	1,700.61	1,743.68	979.62	1,056.00	1,369.98
2543	1,411.09	1,350.77	808.27	1,204.22	1,193.59
2544	1,582.42	1,188.39	896.31	828.66	1,123.95
2545	1,083.43	975.81	616.11	616.01	822.84
2546	968.93	865.14	543.72	639.00	754.20

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยต่อปี
2547	1,000.12	813.45	553.01	534.83	725.35
2548	888.14	731.40	495.84	536.52	662.98
2549	666.17	606.63	449.86	484.26	551.73
2550	587.07	589.61	442.23	414.99	508.48
2551	605.47	524.70	450.90	506.85	521.98
2552	779.41	672.95	456.07	380.90	572.34
2553	431.69	506.11	341.01	329.91	402.18
2554	317.89	231.14	262.44	245.89	264.34
2555	279.15	338.40	230.81		

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 4.12 อัตราการว่างงาน จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย: พันคน

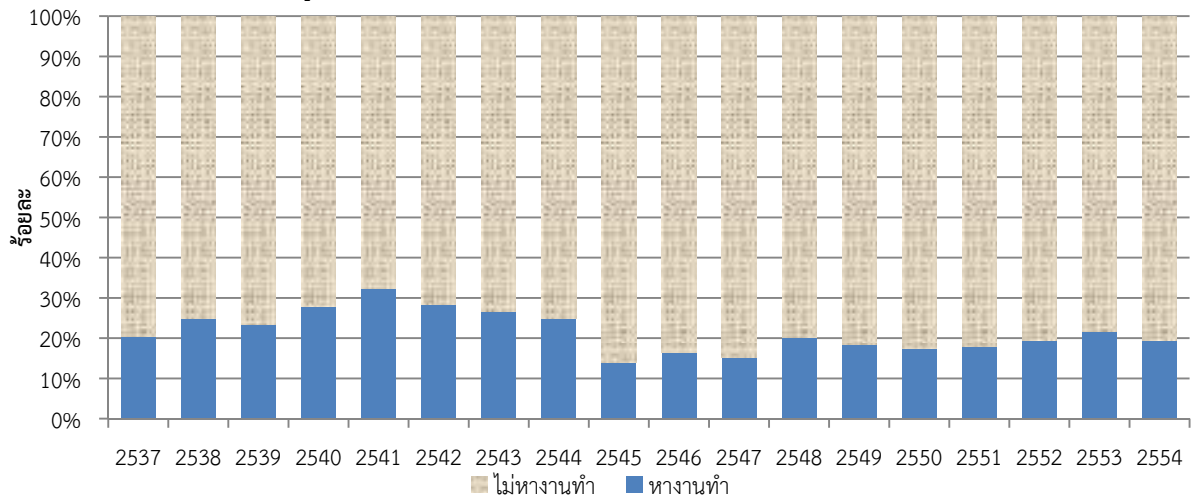
ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยต่อปี
2537	4.00	3.42	1.29	x	2.88
2538	2.30	x	1.11	x	1.69
2539	2.00	2.04	1.07	x	1.70
2540	2.15	x	0.88	x	1.50
2541	4.60	5.00	3.41	4.46	4.36
2542	5.21	5.32	2.97	3.25	4.19
2543	4.29	4.08	2.39	3.63	3.59
2544	4.76	3.55	2.60	2.43	3.32
2545	3.23	2.87	1.76	1.78	2.40
2546	2.84	2.49	1.54	1.80	2.16
2547	2.87	2.27	1.52	1.48	2.03
2548	2.52	2.04	1.35	1.47	1.83
2549	1.87	1.67	1.22	1.31	1.51
2550	1.63	1.61	1.18	1.11	1.38
2551	1.65	1.39	1.18	1.33	1.38
2552	2.08	1.75	1.17	0.98	1.49
2553	1.13	1.32	0.87	0.85	1.04
2554	0.83	0.60	0.66	0.63	0.68
2555	0.72	0.86	0.58		

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อจำแนกเป็นลักษณะการว่างงาน ดังแผนภาพที่ 4.11 และตารางที่ 4.13 พบว่าผู้ที่ว่างงานส่วนใหญ่ มักเป็นผู้ว่างงานที่ไม่หางานทำมากกว่าเป็นผู้ว่างงานที่หางานทำ โดยตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา สัดส่วนผู้ว่างงานที่หางานทำในภาวะปกติจะมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 20 ของผู้ว่างงานทั้งหมด และในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 พบว่าในปี 2541 มีสัดส่วนผู้ว่างงานที่ต้องการหางานทำสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.30 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

แผนภาพที่ 4.11 สัดส่วนผู้ว่างงานจำแนกตามลักษณะการว่างงาน ปี 2537-2554

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.13 จำนวนผู้ว่างงานตามลักษณะการว่างงาน ตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย: พันคน

ปี	ไตรมาส	ผู้ว่างงาน (พันคน)	
		ทำงานทำ	ไม่ทำงานทำ
2537	Q1	198.44	1,029.68
	Q2	216.64	863.60
	Q3	138.30	276.30
2538	Q1	167.79	545.87
	Q3	99.95	262.44
2539	Q1	119.41	515.32
	Q2	157.00	499.43
	Q3	107.94	241.26
2540	Q1	176.79	507.23
	Q3	96.28	195.59
2541	Q1	401.83	1,068.37
	Q2	491.32	1,109.68
	Q3	473.57	655.38
	Q4	458.66	992.61
2542	Q1	473.82	1,226.79
	Q2	493.02	1,250.66
	Q3	325.95	653.67
	Q4	256.22	799.79
2543	Q1	354.69	1,056.39
	Q2	359.11	991.66
	Q3	283.70	524.57
	Q4	275.99	928.22
2544	Q1	443.47	1,138.95
	Q2	371.96	816.43
	Q3	160.78	735.53
	Q4	147.14	681.51
2545	Q1	146.31	937.12
	Q2	150.67	825.14
	Q3	86.66	529.45
	Q4	77.68	538.32

ปี	ไตรมาส	ผู้ว่างงาน (พันคน)	
		หางานทำ	ไม่หางานทำ
2546	Q1	136.64	832.30
	Q2	138.40	726.73
	Q3	112.70	431.02
	Q4	107.18	531.82
2547	Q1	150.00	850.13
	Q2	89.29	724.17
	Q3	86.73	466.29
	Q4	114.58	420.24
2548	Q1	159.29	728.86
	Q2	160.80	570.60
	Q3	114.75	381.09
	Q4	100.25	436.27
2549	Q1	124.81	541.36
	Q2	115.57	491.07
	Q3	82.31	367.55
	Q4	83.11	401.15
2550	Q1	91.83	495.24
	Q2	99.20	490.41
	Q3	87.73	354.50
	Q4	78.20	336.79
2551	Q1	107.74	497.73
	Q2	94.57	430.12
	Q3	89.35	361.55
	Q4	81.62	425.23
2552	Q1	163.16	616.26
	Q2	126.99	545.96
	Q3	77.00	379.07
	Q4	78.53	302.38
2553	Q1	84.04	347.65
	Q2	115.20	390.91
	Q3	85.15	255.86
	Q4	65.86	264.06
2554	Q1	66.70	251.19
	Q2	47.87	183.27
	Q3	50.73	211.71
	Q4	39.60	206.28
2555	Q1	44.14	235.01
	Q2	76.50	261.90
2556	Q3	51.60	179.20
	Q4	41.60	146.40

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

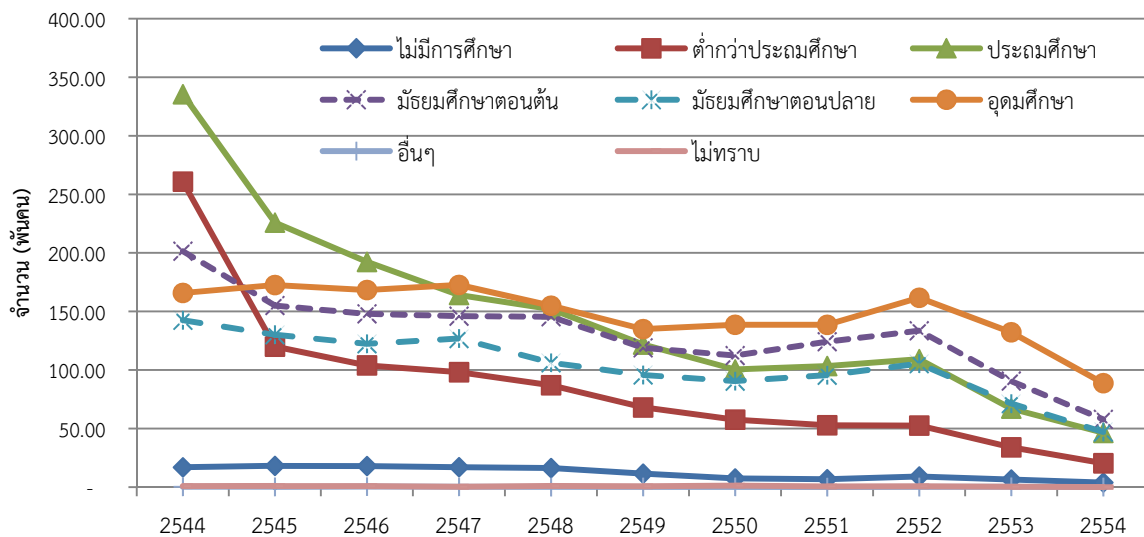
4.2.3.3 จำนวนผู้ว่างงานตามระดับการศึกษา

ในอดีตพบว่าผู้ว่างงานส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานไร้ฝีมือ หรือแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า จากการยกระดับสถาบันราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยในปี 2547⁸

⁸ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547

ทำให้ตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมาจำนวนผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไปมีจำนวนผู้ว่างงานสูงกว่าในระดับการศึกษาอื่นๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นแรงงานระดับทักษะกลับมีจำนวนสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกระดับการศึกษา สำหรับแรงงานที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีจำนวนผู้ว่างงานค่อนข้างต่ำ ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษาที่ส่งผลให้มีการขยายปีการศึกษาภาคบังคับจากเดิม 6 ปี เป็น 9 ปี (แผนภาพที่ 4.12 และตารางที่ 4.14) แม้ว่าแนวโน้มจำนวนผู้ว่างงานในประเทศจะลดลงในทุกระดับการศึกษาก็ตาม หากไม่นับระดับการศึกษาอื่นๆ หรือไม่ทราบระดับการศึกษาแล้ว พบว่าเมื่อเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของผู้ว่างงานในแต่ละระดับการศึกษา ผู้ว่างงานในระดับอุดมศึกษามีอัตราการเติบโตที่ลดลง (ติดลบ) น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 6.06 โดยเฉลี่ยต่อปี ในขณะที่ระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าประถมศึกษามีอัตราการเติบโตที่ลดลง (ติดลบ) ถึงร้อยละ 22.50 โดยเฉลี่ยต่อปี และระดับการศึกษาประถมศึกษามีอัตราการเติบโตที่ลดลง (ติดลบ) ถึงร้อยละ 17.96 โดยเฉลี่ยต่อปี ตามลำดับ

แผนภาพที่ 4.12 จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี 2544-2554

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.14 จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ปี 2544-2554

หน่วย: พันคน

ปี	ไม่มีการศึกษา	ต่ำกว่าประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อุดมศึกษา	อื่นๆ	ไม่ทราบ	รวม
2544	16.87	260.79	335.52	201.42	142.47	165.81	0.28	0.78	1,123.94
2545	18.13	119.99	225.83	155.07	130.14	172.57	0.22	0.89	822.84
2546	17.98	103.98	192.29	147.97	122.38	168.30	0.43	0.88	754.20
2547	17.03	98.13	164.10	145.96	126.86	172.64	0.26	0.38	725.35
2548	16.24	87.02	152.03	145.49	106.22	154.89	0.11	0.97	662.98
2549	11.48	68.04	121.78	118.95	95.74	134.90	0.12	0.72	551.73
2550	7.37	57.57	100.50	112.36	90.50	138.61	0.27	1.29	508.48
2551	6.79	52.85	103.42	124.17	95.53	138.60	0.02	0.60	521.98
2552	9.08	52.58	109.20	133.53	105.43	161.69	0.10	0.72	572.34
2553	6.49	33.92	67.05	90.59	71.32	132.22	0.26	0.34	402.18
2554	3.89	20.38	46.32	57.85	47.05	88.75	0.03	0.08	264.34

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

4.2.3.4 จำนวนผู้ว่างงานตามอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาตามภาคอุตสาหกรรม พบว่าผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนที่ทำงานครั้งสุดท้ายในอุตสาหกรรมก่อสร้าง และอุตสาหกรรมการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคล จะมีสัดส่วนผู้ว่างงานสูงที่สุด เมื่อเทียบกับผู้ว่างงานทั้งหมดทุกอุตสาหกรรม ในขณะที่อุตสาหกรรมที่เป็นสื่อกลางทางการเงิน และอุตสาหกรรมงานด้านสุขภาพ งานสังคมสงเคราะห์ มีจำนวนผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนที่ทำงานครั้งสุดท้ายน้อยที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงปี 2551-2552 เป็นช่วงวิกฤตการณ์ Subprime อุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาการส่งออก เช่น อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีจำนวนผู้ว่างงานค่อนข้างสูง ในขณะที่ในช่วงวิกฤตแผ่นดินไหวในประเทศญี่ปุ่นในปี 2554 ที่คาดว่าจะเกิดปัญหาในการนำเข้าและส่งออกยานยนต์ และชิ้นส่วน เนื่องจากบริษัทแม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศญี่ปุ่น แต่กลับพบว่า ตัวเลขการว่างงานในอุตสาหกรรมดังกล่าวมีไม่มากนัก ดังตารางที่ 4.15

4.2.4 ข้อมูลผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ จากการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร

ถึงแม้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากรจะชี้ให้เห็นว่า การว่างงานของประชากรจะมีแนวโน้มลดลง แต่ในความเป็นจริงแล้วตัวเลขอัตราการว่างงานอาจไม่ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาบางประการ โดยสิ่งเหล่านี้ได้แอบซ่อนไว้ในรูปแบบอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การว่างงานแฝง (Disguised Unemployment) นั่นก็คือ การที่ผู้มีงานทำไม่สามารถทำงานได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่ ได้แก่ การทำงานน้อยกว่าเวลาปกติโดยไม่สมัครใจ หรือทำงานต่ำกว่าระดับ (Underemployment) สำนักงานสถิติแห่งชาติกำหนดนิยามของชั่วโมงการทำงานและผู้ทำงานต่ำกว่าระดับของการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ดังนี้ ชั่วโมงการทำงาน หมายถึง จำนวนชั่วโมงการทำงานจริงทั้งหมดในสัปดาห์แห่งการสำรวจ สำหรับบุคคลที่มีอาชีพมากกว่าหนึ่งอาชีพ ชั่วโมงการทำงานหมายถึง ยอดรวมชั่วโมงทำงานทุกอาชีพ สำหรับผู้ที่มีงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจให้บันทึกชั่วโมงเป็น 0 ชั่วโมง โดยในการสำรวจก่อนปี 2544 ผู้ที่มีงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ให้นับจำนวนชั่วโมงการทำงานต่ำกว่าปกติต่อสัปดาห์เป็นชั่วโมงการทำงาน

ตารางที่ 4.15 จำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามอุตสาหกรรมที่สนใจ รายไตรมาส ปี 2544-2555

หน่วย : พันคน

ปี	ไตรมาส	อาหารและ อาหารสัตว์	สิ่งทอและ เครื่องนุ่งห่ม	ไม้และ เครื่องเรือน	เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์	แม่พิมพ์	ยานยนต์และ ชิ้นส่วน	การก่อสร้าง	การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และ ของใช้ส่วนบุคคล	การท่องเที่ยว (โรงแรมและ ภัตตาคาร)	การขนส่ง	การเป็นสื่อกลาง ทางการเงิน	งานด้าน สุขภาพ งานสังคม สงเคราะห์
2544	Q1	20.34	37.91	18.63	10.97	7.78	5.82	182.80	111.62	34.25	33.68	5.81	4.72
	Q2	13.82	17.58	10.74	10.44	4.10	2.92	97.99	93.30	33.39	20.90	6.33	5.77
	Q3	15.82	24.65	10.84	18.13	5.31	10.42	99.02	68.25	49.09	16.05	6.35	5.59
	Q4	10.37	26.09	4.45	5.45	4.56	2.70	79.98	72.60	35.70	19.92	7.50	4.54
2545	Q1	21.92	39.32	10.37	11.81	4.30	1.99	92.85	79.02	42.29	10.19	7.15	2.51
	Q2	29.77	26.97	12.20	9.51	11.27	6.27	81.16	83.63	28.89	12.55	5.15	3.32
	Q3	12.00	14.46	12.29	4.43	3.05	2.44	55.77	65.50	33.69	10.90	2.70	1.84
	Q4	15.01	17.93	5.75	9.08	3.25	2.22	54.16	59.50	28.21	8.49	6.27	3.54
2546	Q1	23.47	30.49	9.73	12.37	3.39	3.31	91.78	70.51	37.55	18.35	4.08	2.56
	Q2	17.29	19.06	7.97	6.43	8.37	3.48	70.93	79.95	31.55	15.27	6.40	3.89
	Q3	8.96	15.93	5.93	8.48	1.29	3.86	50.83	49.89	25.31	12.99	6.47	1.93
	Q4	11.21	13.30	17.44	7.57	3.44	0.56	79.57	57.15	41.16	9.76	5.26	1.96
2547	Q1	22.90	36.10	10.82	6.90	2.56	8.27	108.89	78.29	33.69	16.43	3.20	4.79
	Q2	17.87	7.19	32.33	7.82	0.26	0.73	33.10	36.95	44.61	15.87	9.98	1.51
	Q3	15.57	9.54	2.77	6.62	7.30	3.35	28.40	45.96	27.22	9.88	3.51	1.38
	Q4	18.78	18.98	2.91	6.88	3.04	1.29	58.92	55.74	31.23	10.96	4.75	1.70
2548	Q1	24.86	25.42	5.65	12.58	3.56	2.48	121.93	97.19	29.96	12.88	2.99	6.47
	Q2	25.54	18.88	7.15	12.13	4.78	9.08	88.22	60.49	33.62	6.55	2.67	4.59
	Q3	17.26	23.01	11.05	7.92	1.68	5.82	46.27	61.31	25.75	7.91	0.96	1.61
	Q4	17.02	10.59	7.58	12.70	4.40	2.07	62.67	65.37	25.91	11.65	3.41	1.72
2549	Q1	15.42	14.32	8.95	23.20	5.68	8.29	59.97	70.74	22.09	14.59	3.38	8.83
	Q2	17.27	21.91	4.92	8.84	4.06	3.94	49.97	63.79	18.33	7.06	2.43	3.54
	Q3	12.39	11.54	6.39	9.13	2.20	1.91	42.33	42.05	19.95	9.09	2.48	1.78
	Q4	10.69	9.69	2.60	9.15	2.17	2.40	79.29	44.76	24.11	9.52	3.15	3.94

ปี	ไตรมาส	อาหารและ อาหารสัตว์	สิ่งทอและ เครื่องนุ่งห่ม	ไม้และ เครื่องเรือน	เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์	แม่พิมพ์	ยานยนต์และ ชิ้นส่วน	การก่อสร้าง	การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และ ของใช้ส่วนบุคคล	การท่องเที่ยว (โรงแรมและ ภัตตาคาร)	การขนส่ง	การเป็นสื่อกลาง ทางการเงิน	งานด้าน สุขภาพ งานสังคม สงเคราะห์
2550	Q1	12.90	10.95	8.09	9.89	6.56	4.35	74.22	53.36	21.49	12.38	2.14	0.70
	Q2	9.50	20.29	7.02	16.40	4.44	1.44	74.93	38.37	24.92	4.83	1.17	1.63
	Q3	10.02	18.19	5.87	8.37	1.78	4.30	40.39	42.13	23.66	5.84	4.85	2.38
	Q4	15.16	10.21	3.80	7.36	1.45	4.32	48.40	36.78	25.48	8.91	0.91	5.38
2551	Q1	30.58	19.20	10.27	16.67	1.91	1.85	78.98	51.94	26.10	7.05	3.89	3.38
	Q2	12.65	16.67	2.38	13.72	3.32	12.46	47.65	52.43	21.70	5.99	5.88	0.21
	Q3	15.93	11.29	4.49	8.11	3.27	4.38	41.73	51.99	22.32	14.34	2.74	2.37
	Q4	13.31	9.68	9.44	11.34	5.73	5.72	50.98	54.15	25.55	5.95	4.37	1.92
2552	Q1	12.95	16.23	9.20	43.40	13.52	19.55	100.21	79.88	31.23	19.10	6.39	4.79
	Q2	12.72	27.44	6.35	39.10	3.97	8.71	66.88	64.62	46.47	17.87	7.80	5.74
	Q3	14.96	14.28	6.63	23.66	7.02	5.24	38.37	47.98	22.18	11.10	3.20	5.32
	Q4	12.24	8.68	1.79	10.08	3.28	3.56	36.29	46.81	17.67	4.10	2.22	2.04
2553	Q1	11.76	13.32	4.99	11.19	3.94	12.65	34.79	51.10	18.46	11.34	3.22	7.67
	Q2	16.08	7.53	4.24	18.05	3.54	4.42	53.50	44.85	19.71	8.31	5.24	5.06
	Q3	5.07	2.75	0.79	4.42	3.07	4.88	33.26	33.45	18.84	9.57	0.16	0.24
	Q4	7.47	4.11	1.54	9.94	1.32	2.99	27.11	34.70	18.45	8.00	0.12	1.99
2554	Q1	6.16	7.68	1.06	11.29	1.18	1.27	23.15	38.67	21.83	6.42	2.54	1.19
	Q2	11.06	6.27	1.19	3.60	2.85	5.51	21.76	36.06	14.72	7.50	1.26	1.47
	Q3	6.21	7.52	1.43	7.21	1.23	3.95	11.93	30.89	7.26	2.80	1.29	1.51
	Q4	8.79	2.03	0.70	8.61	0.26	4.23	30.06	24.39	6.98	6.18	2.53	0.15
2555	Q1	8.67	1.80	1.37	14.81	0.93	4.91	21.68	33.19	15.17	4.07	3.37	0.71
	Q2	9.10	4.39	1.22	10.17	1.04	4.39	23.38	30.25	14.42	8.89	1.19	2.44
	Q3	2.11	2.47	1.15	5.68	0.98	3.05	18.56	24.52	10.84	4.66	1.32	0.31

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

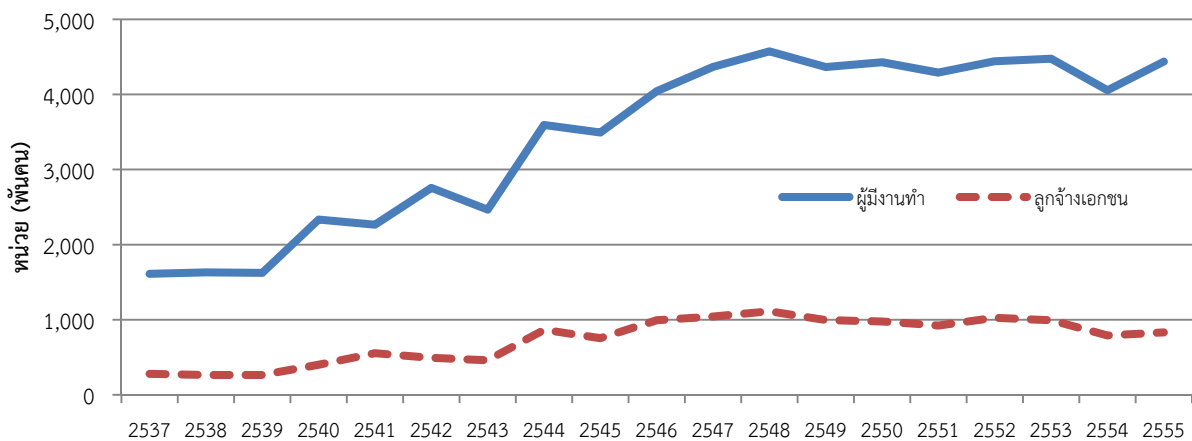
4.2.4.1 ข้อมูลผู้ทำงานต่ำกว่าระดับในภาพรวม

การวิจัยนี้จะแบ่งระดับการทำงานต่ำกว่าระดับเป็น 2 ประเภท คือ (1) ระดับปานกลาง คือ ทำงานน้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ (2) ระดับรุนแรง คือ ทำงานน้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ทั้งสองประเภทที่กล่าวมานั้นจะนับเฉพาะผู้มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า 0 ขึ้นไป โดยเมื่อทำการเปรียบเทียบแผนภาพที่ 4.13 และ 4.14 พบว่าผู้ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลางมีจำนวนมากกว่าผู้ทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรงอยู่ค่อนข้างมาก

เมื่อพิจารณาถึงช่วงวิกฤตเศรษฐกิจทั้งสองครั้งจากตารางที่ 4.16 และ 4.17 จะเห็นได้ว่าในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบปานกลางและรุนแรงไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก แต่เมื่อพิจารณาในปี 2544 พบว่าจำนวนผู้ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งสองประเภทกลับมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โดยอัตราการเติบโตของผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบปานกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 91.94 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ในขณะที่อัตราการเติบโตของผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบรุนแรงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 125.76 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า

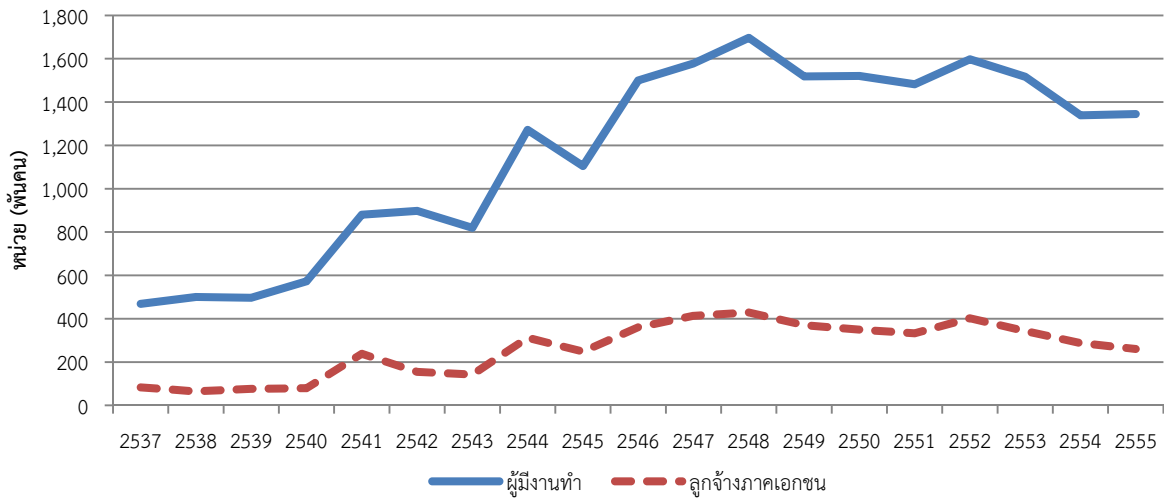
การทำงานต่ำกว่าระดับของลูกจ้างเอกชนมีแนวโน้มสอดคล้องกับการทำงานต่ำกว่าระดับในภาพรวมเช่นเดียวกัน (ตารางที่ 4.18 และ 4.19) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่า ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ลูกจ้างที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบปานกลางไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก แต่เมื่อพิจารณาในปี 2544 พบว่าลูกจ้างเอกชนทำงานต่ำกว่าระดับทั้งสองประเภทกลับมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โดยอัตราการเติบโตของลูกจ้างเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบปานกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 125.76 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า ในขณะที่อัตราการเติบโตของลูกจ้างเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบรุนแรงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 239.71 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า นอกจากนี้ ในปี 2541 ยังพบว่าวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของลูกจ้างเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับทั้งแบบรุนแรงด้วยแม้จะน้อยกว่าในปี 2544 ก็ตามโดยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 201.24 เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า

แผนภาพที่ 4.13 จำนวนผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลาง (น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ปี 2537-2555

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

แผนภาพที่ 4.14 จำนวนผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรง (น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) ปี 2537-2554

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.16 จำนวนผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลาง (น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย : พันคน

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยรายปี
2537	1,635.45	1,549.16	1,650.10	x	1,611.57
2538	1,663.07	x	1,599.00	x	1,631.04
2539	1,828.04	1,350.50	1,691.96	x	1,623.50
2540	1,695.43	x	2,974.11	x	2,334.77
2541	3,183.05	1,383.58	2,095.47	2,400.51	2,265.65
2542	2,411.57	2,775.63	2,376.36	3,457.29	2,755.21
2543	2,162.34	2,326.01	2,278.78	3,097.88	2,466.25
2544	4,277.30	3,369.19	3,276.10	3,449.61	3,593.05
2545	3,794.20	3,413.87	3,187.59	3,579.12	3,493.70
2546	4,899.14	3,879.16	3,447.53	3,945.84	4,042.92
2547	5,046.45	4,342.98	3,677.53	4,399.24	4,366.55
2548	5,233.21	4,231.72	4,193.40	4,633.37	4,572.93
2549	4,747.28	4,221.31	4,102.92	4,390.86	4,365.59
2550	4,870.68	4,343.58	4,170.55	4,329.99	4,428.70
2551	4,909.75	4,241.24	3,767.35	4,244.34	4,290.67
2552	5,077.22	4,385.13	3,933.15	4,371.47	4,441.74
2553	5,441.02	4,319.29	3,909.52	4,231.99	4,475.46
2554	4,241.42	3,886.66	3,729.39	4,362.78	4,055.06
2555	4,979.68	4,318.06	4,331.219	4,123.213	4,438.04

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.17 จำนวนผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรง (น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย : พันคน

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยรายปี
2537	464.14	399.37	543.30	x	468.94
2538	456.35	x	544.79	x	500.57
2539	598.56	353.79	536.54	x	496.30
2540	498.43	x	647.41	x	572.92
2541	1,424.84	344.25	833.76	917.03	879.97
2542	809.52	720.10	866.45	1,195.16	897.81
2543	736.48	755.78	895.34	890.48	819.52
2544	1,604.35	1,063.09	1,120.56	1,298.08	1,271.52
2545	1,143.53	1,038.22	1,021.73	1,213.65	1,104.28
2546	1,821.28	1,334.96	1,266.06	1,576.27	1,499.64
2547	1,716.45	1,472.67	1,342.60	1,781.91	1,578.40
2548	1,823.45	1,530.18	1,576.71	1,853.79	1,696.03
2549	1,625.80	1,438.44	1,373.51	1,635.02	1,518.19
2550	1,609.15	1,467.66	1,387.02	1,619.03	1,520.71
2551	1,625.30	1,507.03	1,258.86	1,535.69	1,481.72
2552	1,856.38	1,524.09	1,348.09	1,659.20	1,596.94
2553	1,702.47	1,464.89	1,263.62	1,635.74	1,516.68
2554	1,300.45	1,308.96	1,182.81	1,562.69	1,338.73
2555	1,485.12	1,346.84	1,210.71	1,336.32	1,344.75

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.18 จำนวนลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลาง (น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย : พันคน

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยรายปี
2537	327.63	242.22	270.41	x	280.09
2538	297.73	x	231.70	x	264.71
2539	369.37	185.25	239.94	x	264.85
2540	295.80	x	505.88	x	400.84
2541	1,183.98	237.35	374.20	421.07	554.15
2542	471.10	475.32	427.48	593.12	491.76
2543	551.33	406.36	411.07	469.39	459.54
2544	1,334.60	751.16	686.19	692.71	866.17
2545	987.41	729.45	618.39	679.69	753.73
2546	1,590.20	822.05	668.24	889.18	992.42
2547	1,431.56	887.45	864.57	984.57	1,042.04
2548	1,555.79	954.15	938.97	999.17	1,112.02
2549	1,318.86	925.88	849.16	888.36	995.57
2550	1,276.63	903.29	853.41	869.30	975.66
2551	1,198.68	887.30	741.99	864.76	923.18
2552	1,469.45	967.28	774.12	888.91	1,024.94
2553	1,527.41	845.69	821.94	779.92	993.74
2554	1,093.93	724.98	599.01	743.95	790.47
2555	1,254.42	725.29	655.31	688.39	830.85

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.19 จำนวนลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรง (น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำแนกตามรอบการสำรวจ ปี 2537-2555

หน่วย : พันคน

ปี	รอบที่ 1 (ก.พ.)	รอบที่ 2 (พ.ค.)	รอบที่ 3 (ส.ค.)	รอบที่ 4 (พ.ย.)	เฉลี่ยรายปี
2537	105.92	62.56	79.66	x	82.71
2538	85.63	x	43.80	x	64.71
2539	106.02	44.23	77.76	x	76.00
2540	87.68	x	70.39	x	79.04
2541	636.11	57.58	132.70	125.94	238.08
2542	160.61	148.14	120.59	188.50	154.46
2543	175.91	131.92	111.43	149.98	142.31
2544	511.20	255.79	229.41	252.22	312.15
2545	294.88	254.91	189.33	254.12	248.31
2546	565.08	274.49	246.06	358.70	361.08
2547	552.49	319.06	347.32	432.93	412.95
2548	576.81	360.60	348.25	428.09	428.44
2549	475.33	337.65	317.32	351.41	370.43
2550	441.81	318.18	300.78	338.57	349.83
2551	421.86	331.58	258.08	320.52	333.01
2552	587.73	348.95	287.62	384.49	402.20
2553	471.93	300.85	282.94	315.64	342.84
2554	392.44	278.41	188.73	289.79	287.34
2555	404.21	221.73	179.95	235.90	260.45

หมายเหตุ: x คือ ไม่มีการสำรวจในรอบนั้นๆ

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

4.2.4.2 ข้อมูลผู้ทำงานต่ำกว่าระดับในระดับอุตสาหกรรม

เมื่อเปรียบเทียบในระดับอุตสาหกรรมที่สนใจแล้ว สำหรับลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลาง (ตารางที่ 4.20) จะพบว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมแทบจะไม่มีการเติบโตตลอด 10 ปีที่ผ่านมา กล่าวคือมีอัตราการเติบโตลดลง (ติดลบ) เพียงร้อยละ 0.04 โดยเฉลี่ยต่อปี อย่างไรก็ตามก็ตกลับพบว่า ลูกจ้างเอกชนในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีอัตราการเติบโตของการทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลางเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.06 โดยเฉลี่ยต่อปี ในทางตรงกันข้ามลูกจ้างเอกชนในอุตสาหกรรมแม่พิมพ์กลับมีอัตราการเติบโตของการทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลางลดลง (ติดลบ) คือคิดเป็นร้อยละ 7.33 โดยเฉลี่ยต่อปี

สำหรับลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรง (ตารางที่ 4.21) จะพบว่าอุตสาหกรรมอาหารและอาหารสัตว์แทบจะไม่มีการเติบโตตลอด 10 ปีที่ผ่านมา กล่าวคือมีอัตราการเติบโตลดลง (ติดลบ) เพียงร้อยละ 0.58 โดยเฉลี่ยต่อปี อย่างไรก็ตามก็เช่นเดียวกับลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลาง ลูกจ้างเอกชนในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มีอัตราการเติบโตของการทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.12 โดยเฉลี่ยต่อปี ในทางตรงกันข้ามลูกจ้างเอกชนในอุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือนกลับมีอัตราการเติบโตของการทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรงลดลง (ติดลบ) คือคิดเป็นร้อยละ 6.42 โดยเฉลี่ยต่อปี

ตารางที่ 4.20 จำนวนลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบปานกลาง (น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำแนกตามอุตสาหกรรมที่สนใจ ปี 2544-2555

หน่วย : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรมที่สนใจ	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555
1. อาหารและอาหารสัตว์	23.50	17.94	37.44	25.79	35.14	25.04	25.25	27.65	42.46	28.81	24.41	23.83
2. สิ่งทอ	15.97	8.74	15.16	18.21	17.50	12.34	10.37	7.19	9.23	9.88	7.08	2.64
3. เครื่องนุ่งห่ม	13.74	15.55	28.57	17.99	21.08	18.76	20.11	17.89	14.23	16.08	9.77	9.86
4. ไม้และเครื่องเรือน	15.87	10.90	18.15	19.39	22.72	14.39	14.93	15.18	13.77	15.50	9.33	10.81
5. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	8.50	5.42	15.08	7.20	12.96	10.20	13.38	11.54	15.58	13.76	11.43	7.95
6. แม่พิมพ์	5.64	3.05	7.72	8.68	6.19	5.61	3.94	4.97	7.91	7.67	2.64	3.89
7. ยานยนต์และชิ้นส่วน	4.09	1.05	4.50	3.06	4.07	3.89	7.06	8.10	6.59	8.09	5.18	8.89
8. การก่อสร้าง	87.56	87.74	99.14	108.49	148.96	119.46	117.71	118.11	133.45	121.29	94.92	91.33
9. การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคล	66.45	59.15	85.16	79.93	92.15	77.12	70.55	57.48	73.47	63.62	46.91	47.05
10. การท่องเที่ยว	1.50	3.17	4.20	3.20	3.09	5.90	4.27	2.68	2.85	3.47	1.76	2.71
11. โรงแรมและภัตตาคาร	20.87	14.97	20.80	20.95	25.96	28.55	25.38	25.03	25.57	25.09	19.83	20.87
12. การขนส่ง	14.98	12.00	19.88	16.65	18.60	14.23	13.82	12.18	21.70	20.25	9.87	14.35
13. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	11.94	6.83	11.97	10.44	10.15	9.86	8.81	6.87	10.50	10.73	6.25	10.85
14. งานด้านสุขภาพ งานสังคมสงเคราะห์	4.14	5.32	5.34	3.21	4.89	3.57	4.05	4.90	3.70	3.61	1.83	1.87

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ตารางที่ 4.21 จำนวนลูกจ้างภาคเอกชนที่ทำงานต่ำกว่าระดับแบบรุนแรง (น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำแนกตามอุตสาหกรรมที่สนใจ ปี 2544-2555

หน่วย : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรมที่สนใจ	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555
1. อาหารและอาหารสัตว์	9.59	4.64	11.65	9.07	11.10	7.09	7.38	8.73	15.48	8.07	7.45	6.28
2. สิ่งทอ	4.93	2.33	2.44	6.03	5.09	4.64	3.06	2.63	3.27	2.52	2.73	0.51
3. เครื่องนุ่งห่ม	3.34	2.85	6.69	5.04	6.44	5.32	6.63	3.85	4.36	3.20	1.80	2.36
4. ไม้และเครื่องเรือน	5.04	1.81	6.35	6.67	7.40	4.33	7.91	5.01	5.17	4.35	2.86	2.89
5. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	2.70	1.96	5.96	2.68	6.36	5.78	5.29	4.82	7.39	6.66	3.44	2.09
6. แม่พิมพ์	2.26	1.08	3.10	4.51	1.59	3.11	1.50	1.23	3.58	0.89	1.32	1.27
7. ยานยนต์และชิ้นส่วน	1.46	0.23	1.43	1.59	1.38	1.30	2.79	3.12	3.05	4.22	1.58	4.02
8. การก่อสร้าง	28.24	26.09	33.97	41.73	55.78	46.96	39.99	36.62	43.39	33.51	31.19	31.69
9. การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคล	25.88	24.32	32.78	34.23	30.94	25.33	20.51	19.06	26.28	17.51	16.08	14.53
10. การท่องเที่ยว	0.43	0.57	1.36	0.50	1.39	2.06	1.50	0.66	1.27	2.26	0.54	0.65
11. โรงแรมและภัตตาคาร	6.01	5.19	7.55	7.64	9.63	8.24	10.39	8.76	8.78	8.63	6.19	3.89
12. การขนส่ง	5.39	3.18	6.11	6.07	5.07	2.87	4.30	3.84	9.55	7.21	4.35	5.58
13. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	3.23	0.87	5.59	2.19	2.01	1.35	1.41	2.35	3.55	1.92	2.00	1.91
14. งานด้านสุขภาพ งานสังคมสงเคราะห์	1.33	1.74	2.72	1.28	2.41	1.19	0.19	2.39	1.40	1.16	0.54	0.04

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (คำนวณโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

4.3 ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการจ้างงาน การเลิกจ้าง และการว่างงานจากชุดข้อมูลอื่นๆ

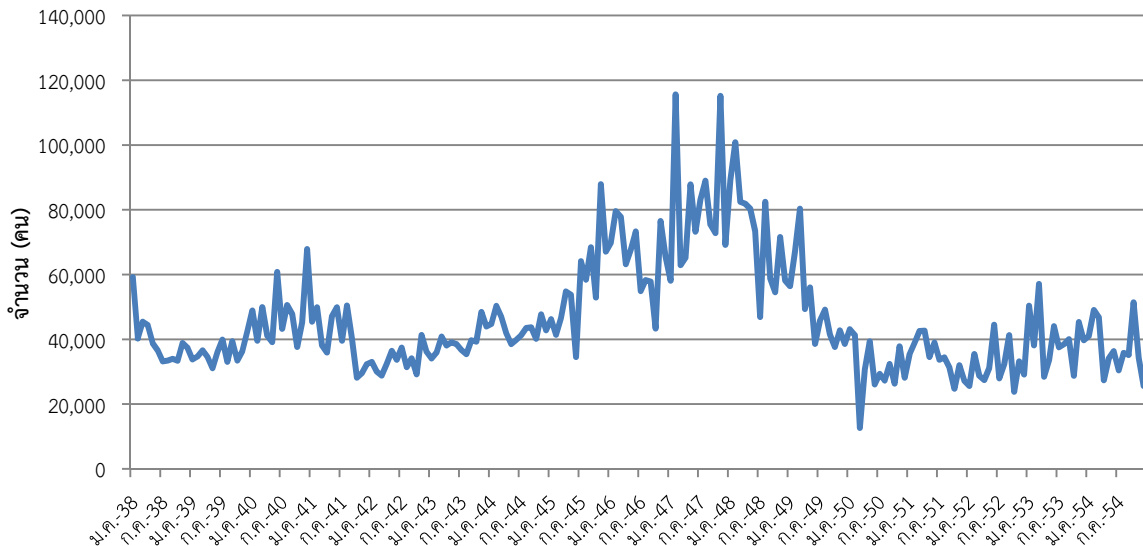
4.3.1 ข้อมูลตำแหน่งงานว่างและการบรรจุงานของกรมการจัดหางาน

จากรายงานสถิติจัดหางานของกรมการจัดหางาน ได้ให้นิยามของตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน ดังนี้

- ตำแหน่งงานว่าง หมายถึง ตำแหน่งงานที่นายจ้างแจ้งให้สำนักงานจัดหางานของรัฐจัดหาคนงานให้
- ผู้ได้รับการบรรจุ หมายถึง ผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจุให้เข้าทำงานตามที่ต้องการโดยบริการของสำนักงานจัดหางานของรัฐ

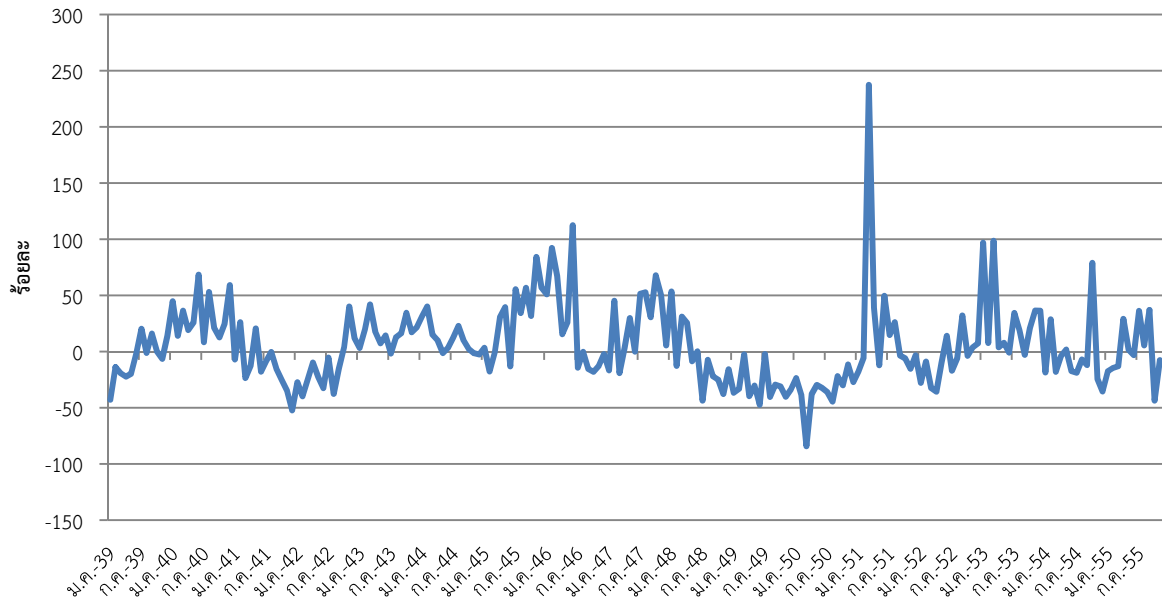
จากแผนภาพที่ 4.15 และ 4.16 แสดงแนวโน้มตำแหน่งงานว่าง ปี 2538-2555 โดยในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 อัตราการเปลี่ยนแปลงของตำแหน่งงานว่างเริ่มมีแนวโน้มลดลงในช่วงมีนาคม 2541 และต่ำที่สุดในเดือนธันวาคม 2541 จนกระทั่งเดือนตุลาคม 2542 จึงกลับมามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ช่วงวิกฤตเศรษฐกิจโลก (Subprime Crisis) อัตราการเปลี่ยนแปลงของการว่างงานเริ่มมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่วันที่กันยายน 2551 และต่ำที่สุดในเดือนเมษายน 2552 จึงกลับมามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอีก 12 เดือนต่อมา คือเดือนกันยายน 2552 (ตารางที่ 4.22) ถึงแม้ว่าวิกฤตเศรษฐกิจทั้งสองครั้งจะมีผลกระทบต่อตลาดแรงงานโดยตรง โครงการศึกษาวิจัยเตือนภัยด้านแรงงาน (ระยะที่ 1) ได้ให้ข้อสังเกตของความแตกต่างในวิกฤตเศรษฐกิจทั้งสองครั้งนี้ว่า วิกฤตปี 2540 สะท้อนลักษณะของภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่ (boom) กับภาวะฟองสบู่แตก (bust) จำนวนตำแหน่งงานว่างที่เพิ่มขึ้นในปี 2540 อาจเป็นผลสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกโป่งที่ใกล้ระเบิด ในขณะที่วิกฤตปี 2551 เกิดจากมูลค่าการส่งออกลดลงอย่างมากเนื่องจากปัญหาวิกฤต Subprime ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลุกลามไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย

แผนภาพที่ 4.15 ข้อมูลตำแหน่งงานว่างรายเดือน ปี 2538-2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

แผนภาพที่ 4.16 อัตราการเปลี่ยนแปลงของตำแหน่งงานว่าง (YoY) รายเดือน ปี 2539-2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตารางที่ 4.22 ตำแหน่งงานว่าง รายเดือน ปี 2538-2555

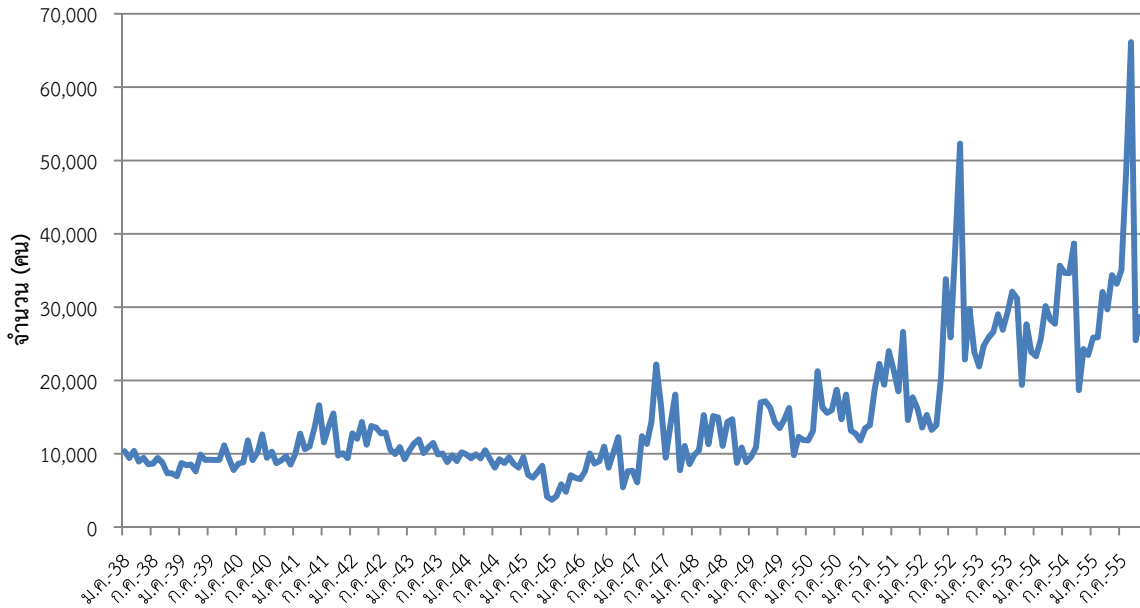
หน่วย : พันคน

เดือน ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2538	59.20	40.29	45.42	44.45	38.71	36.53	33.18	33.45	33.97	33.41	38.87	37.37
2539	33.79	34.71	36.61	34.50	31.07	36.09	39.92	33.05	39.42	33.43	36.31	42.63
2540	48.92	39.57	49.91	41.09	39.10	60.79	43.22	50.58	47.76	37.64	45.24	67.86
2541	45.44	49.90	38.13	35.93	47.11	49.91	39.54	50.41	40.23	28.13	29.51	32.33
2542	33.06	30.02	28.77	32.44	36.44	33.68	37.41	31.41	34.14	29.21	41.34	36.15
2543	34.09	35.94	40.84	38.08	39.08	38.51	36.71	35.42	39.71	39.28	48.46	43.94
2544	44.77	50.34	46.98	41.89	38.54	39.79	41.25	43.49	43.69	40.15	47.71	42.75
2545	46.25	41.41	46.57	54.78	53.78	34.51	64.13	58.39	68.45	52.89	87.90	67.07
2546	69.78	79.60	77.82	63.20	67.64	73.32	54.89	58.28	57.83	43.33	76.51	65.58
2547	58.08	115.64	62.91	65.19	87.86	73.24	83.16	89.00	75.45	72.75	115.16	69.14
2548	89.15	100.82	82.47	81.89	80.32	73.39	46.85	82.47	58.79	54.52	71.57	58.22
2549	56.43	67.21	80.36	49.37	56.03	38.58	45.83	49.13	41.48	37.64	42.75	38.59
2550	43.13	41.28	12.62	30.71	39.35	26.07	29.33	27.26	32.40	26.34	37.84	28.12
2551	35.46	38.94	42.58	42.67	34.54	39.01	33.67	34.40	31.24	24.74	32.01	27.16
2552	25.59	35.44	28.74	27.41	31.13	44.50	27.93	32.34	41.28	23.79	33.21	29.14
2553	50.37	38.12	57.10	28.45	33.53	44.04	37.53	38.49	40.07	28.73	45.35	39.73
2554	40.98	49.04	46.77	27.36	34.13	36.36	30.43	35.79	35.22	51.43	34.28	25.58
2555	33.84	41.84	40.65	35.34	34.65	35.18	41.46	37.73	48.23	28.96	31.65	-

ที่มา: กรมการจัดหางาน

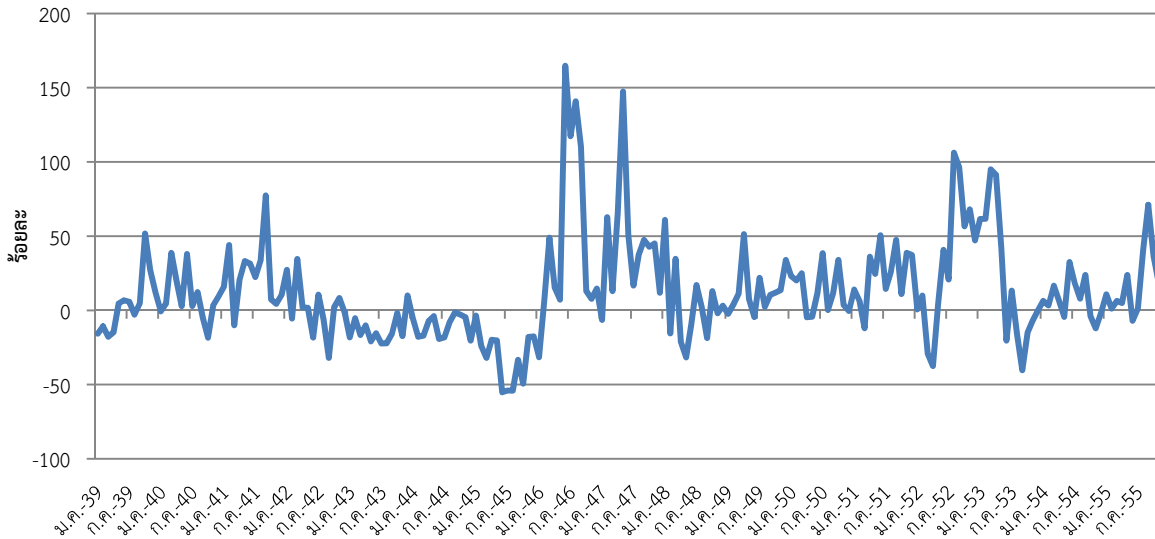
เมื่อพิจารณาจำนวนผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจุ พบว่าในช่วงระหว่างเดือนสิงหาคมถึงกันยายน 2552 ผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจุงานมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน ดังแผนภาพที่ 4.17–4.18 และตารางที่ 4.23

แผนภาพที่ 4.17 ผู้ที่ได้รับการบรรจุงาน รายเดือน ปี 2538–2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

แผนภาพที่ 4.18 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ที่ได้รับการบรรจุงาน (YoY) รายเดือน ปี 2539–2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตารางที่ 4.23 การบรรจุงาน รายเดือน ปี 2538-2555

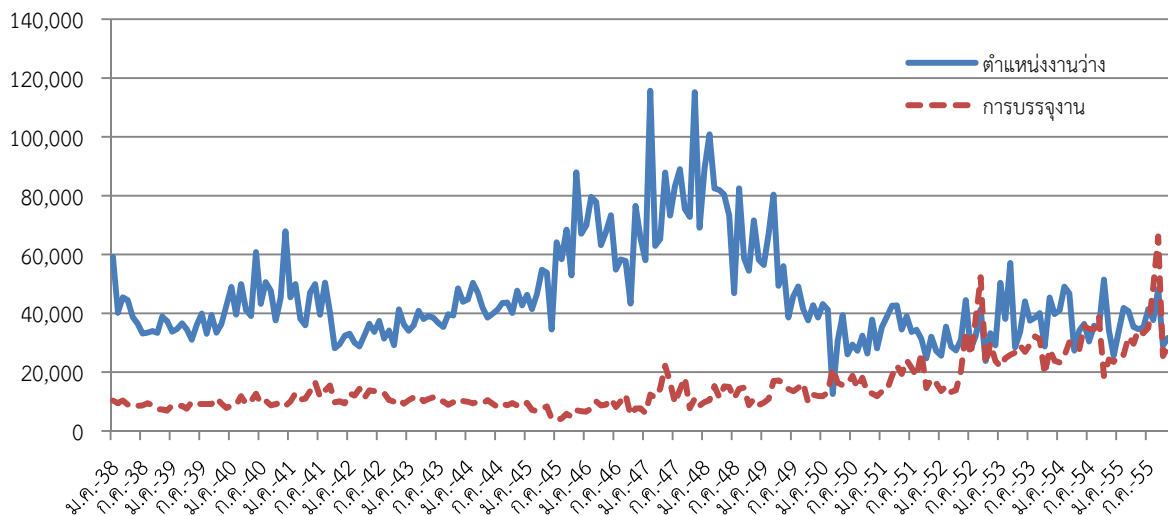
หน่วย : พันคน

เดือน ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2538	10.34	9.48	10.38	8.94	9.45	8.57	8.67	9.42	8.78	7.35	7.33	6.93
2539	8.72	8.45	8.53	7.62	9.89	9.16	9.18	9.14	9.19	11.15	9.33	7.79
2540	8.67	8.85	11.83	9.15	10.17	12.63	9.45	10.27	8.73	9.10	9.65	8.52
2541	10.04	12.74	10.65	11.03	13.55	16.62	11.57	13.74	15.49	9.78	10.08	9.41
2542	12.78	12.05	14.34	11.24	13.79	13.57	12.79	12.90	10.54	9.98	10.91	9.27
2543	10.46	11.41	11.96	10.11	10.90	11.47	9.93	10.04	8.87	9.79	9.01	10.20
2544	9.91	9.38	9.92	9.39	10.48	9.26	8.12	9.25	8.75	9.50	8.60	8.12
2545	9.55	7.14	6.74	7.52	8.36	4.15	3.74	4.24	5.83	4.81	7.07	6.70
2546	6.54	7.62	10.04	8.67	8.96	10.99	8.12	10.21	12.26	5.44	7.62	7.68
2547	6.11	12.40	11.34	14.38	22.17	16.55	9.48	14.04	18.07	7.77	11.05	8.60
2548	9.84	10.48	15.28	11.33	15.15	14.97	11.09	14.34	14.71	8.78	10.84	8.86
2549	9.61	10.89	17.00	17.15	16.28	14.30	13.52	14.69	16.24	9.82	12.31	11.88
2550	11.82	13.09	21.25	16.35	15.58	15.95	18.72	14.72	18.07	13.15	12.75	11.83
2551	13.48	13.92	18.68	22.26	19.41	24.01	21.43	18.52	26.63	14.60	17.69	16.23
2552	13.56	15.31	13.26	13.92	20.42	33.81	25.89	38.18	52.29	22.87	29.74	23.88
2553	21.92	24.75	25.85	26.63	29.02	26.91	29.33	32.11	31.20	19.41	27.65	23.88
2554	23.32	25.59	30.14	28.31	27.74	35.67	34.69	34.64	38.65	18.67	24.30	23.48
2555	25.84	25.89	32.05	29.71	34.36	33.19	35.06	48.74	66.12	25.49	28.70	-

ที่มา: กรมการจัดหางาน

เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างตำแหน่งงานว่างกับจำนวนการบรรจุงาน (แผนภาพที่ 4.19) พบว่าจำนวนตำแหน่งงานว่างที่นายจ้างแจ้งต่อสำนักงานจัดหางานของรัฐสูงกว่าผู้ได้รับการบรรจุงานมาตลอด แต่ในเดือนสิงหาคมและกันยายน ปี 2552 จำนวนตำแหน่งงานว่างกลับมีจำนวนที่ต่ำกว่าการบรรจุงาน ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้ส่วนหนึ่งอธิบายได้ว่าเกิดภาวะความตึงตัวของตลาดแรงงานในระยะสั้น นอกจากนี้เป็นที่น่าสนใจกว่าในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน 2555 จำนวนผู้ได้รับการบรรจุเข้าทำงานมีสูงกว่าจำนวนตำแหน่งงานว่าง อย่างไรก็ตามอาจเป็นที่น่าสนใจว่า ข้อมูลดังกล่าวอาจไม่ได้สะท้อนต่อความเป็นจริงมากนัก เนื่องจากเป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากสำนักงานจัดหางานของรัฐที่นายจ้างและผู้สมัครงานไปใช้บริการเท่านั้น

แผนภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบจำนวนตำแหน่งงานว่างและจำนวนการบรรจุงาน รายเดือน ปี 2538-2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

อย่างไรก็ดี สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจความต้องการและขาดแคลนแรงงานขึ้นในปี 2548 และปี 2551 ที่มีความครอบคลุมผู้ประกอบการมากขึ้น โดยในปี 2548 ทำการสำรวจสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปใน 14 อุตสาหกรรม พบว่ามีสถานประกอบการทั้งสิ้น 12,053 แห่ง แสดงความต้องการแรงงาน โดยร้อยละ 17.1 ของการจ้างงานที่มีอยู่เป็นความต้องการจ้างแรงงานส่วนเพิ่ม ในขณะที่ร้อยละ 71 เป็นการทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไป อุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานเพิ่มสูงสุด คือ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และอาหารและอาหารสัตว์ ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามอาชีพพบว่า อาชีพผู้ปฏิบัติการโรงงานเป็นอาชีพที่มีความต้องการสูงสุด และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่าเป็นระดับการศึกษาที่มีความต้องการสูงสุด

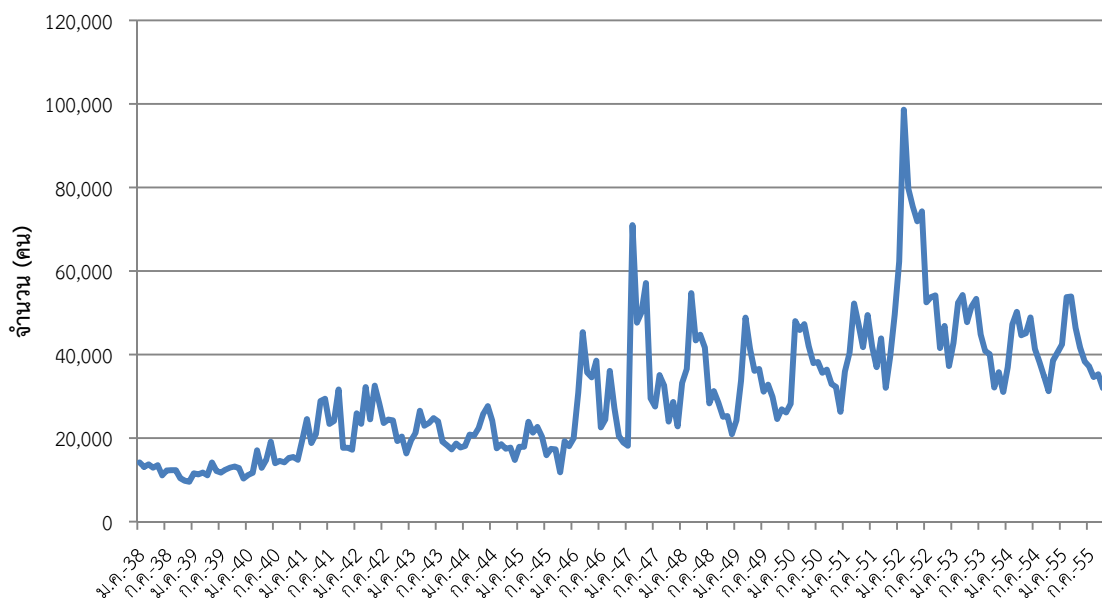
ในปี 2551 ได้ทำการสำรวจอีกครั้ง โดยสถานประกอบการที่ทำการสำรวจครั้งนี้มีทั้งสิ้น 38,734 แห่ง เป็นสถานประกอบการที่มีการจ้างงานตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป พบว่ามีความต้องการแรงงานทั้งสิ้น 395,567 คน และมีการขาดแคลนแรงงาน 250,937 คน อุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานสูงสุด ได้แก่ การขายปลีกยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ รวมทั้งการซ่อมแซมของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน เช่นเดียวกับ การสำรวจในปี 2548 ที่หมวดอาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงานนั้นยังคงมีความต้องการแรงงานสูงสุด และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่ายังคงเป็นระดับการศึกษาที่มีความต้องการสูงสุด

4.3.2 ข้อมูลผู้ลงทะเบียนสมัครงานของกรมการจัดหางาน

รายงานสถิติจัดหางานของกรมการจัดหางาน ได้ให้นิยามของผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ไว้ว่า ผู้ต้องการหางานทำและมาสมัครงานไว้ ณ สำนักงานจัดหางานของรัฐ

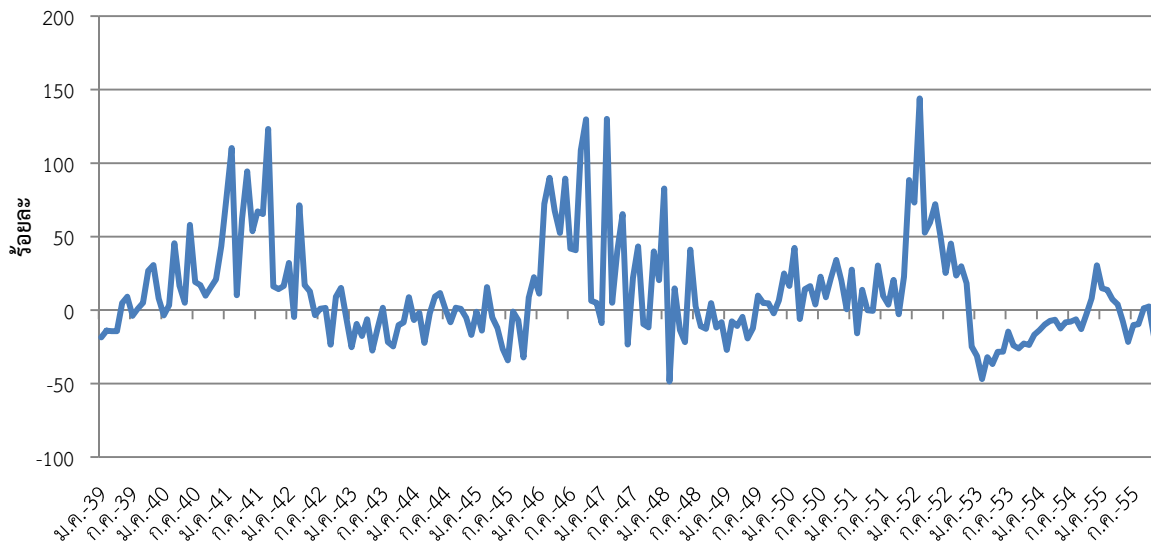
จากข้อมูลผู้ลงทะเบียนสมัครงานรายเดือน ปี 2538–2555 (แผนภาพที่ 4.20–4.21 และตารางที่ 4.24) พบว่า ในช่วงปี 2552 เดือนกุมภาพันธ์ มีผู้มาลงทะเบียนสมัครงานสูงสุด คือ 98,599 คน คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 144.0 อย่างไรก็ตาม เช่นเดียวกับข้อมูลตำแหน่งงานว่างและผู้ได้รับการบรรจุงาน ข้อมูลผู้ลงทะเบียนสมัครงานเป็นผู้ที่มาลงทะเบียนกับสำนักงานจัดหางานของรัฐเท่านั้น ไม่ได้สะท้อนผู้ที่ต้องการหางานทำทั้งหมด

แผนภาพที่ 4.20 ผู้ลงทะเบียนสมัครงานรายเดือน ปี 2538–2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

แผนภาพที่ 4.21 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (YoY) รายเดือน ปี 2539-2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตารางที่ 4.24 ผู้ลงทะเบียนสมัครงานรายเดือน ปี 2538-2555

หน่วย : พันคน

เดือน ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2538	14.16	13.12	13.68	12.92	13.48	11.09	12.21	12.29	12.29	10.38	9.78	9.55
2539	11.54	11.30	11.73	11.07	14.14	12.10	11.74	12.42	12.90	13.17	12.78	10.31
2540	11.13	11.67	17.06	12.89	14.85	19.11	13.99	14.54	14.16	15.20	15.46	14.79
2541	19.61	24.54	18.80	20.93	28.85	29.37	23.38	24.06	31.61	17.67	17.67	17.21
2542	25.89	23.41	32.20	24.49	32.54	28.37	23.60	24.42	24.21	19.26	20.34	16.31
2543	19.37	21.20	26.53	22.97	23.59	24.75	23.97	19.13	18.24	17.27	18.65	17.73
2544	18.09	20.80	20.63	22.43	25.76	27.62	24.13	17.57	18.52	17.42	17.69	14.75
2545	17.88	17.91	23.86	21.31	22.63	20.33	15.90	17.39	17.27	11.81	19.24	18.05
2546	19.90	30.84	45.34	35.69	34.53	38.51	22.57	24.48	36.08	27.13	20.45	18.94
2547	18.15	70.95	47.64	50.03	57.09	29.51	27.56	35.07	32.63	23.96	28.62	22.81
2548	33.17	36.54	54.67	43.37	44.70	41.64	28.31	31.23	28.49	25.08	25.24	20.94
2549	24.19	33.72	48.82	41.37	36.09	36.51	31.11	32.75	29.82	24.56	26.87	26.14
2550	28.19	47.98	45.87	47.26	41.96	37.92	38.19	35.63	36.37	32.95	32.27	26.30
2551	35.94	40.41	52.21	47.22	41.77	49.42	41.87	36.99	43.84	32.02	39.60	49.56
2552	62.25	98.60	79.77	75.42	71.88	74.28	52.48	53.73	54.16	41.55	46.82	37.26
2553	42.76	52.40	54.22	47.76	51.49	53.32	44.79	40.83	40.06	32.11	35.74	31.04
2554	36.93	47.22	50.21	44.62	45.05	48.86	41.32	38.26	34.89	31.24	38.55	40.47
2555	42.42	53.71	53.89	46.35	41.66	38.32	37.12	34.62	35.27	32.01	31.42	-

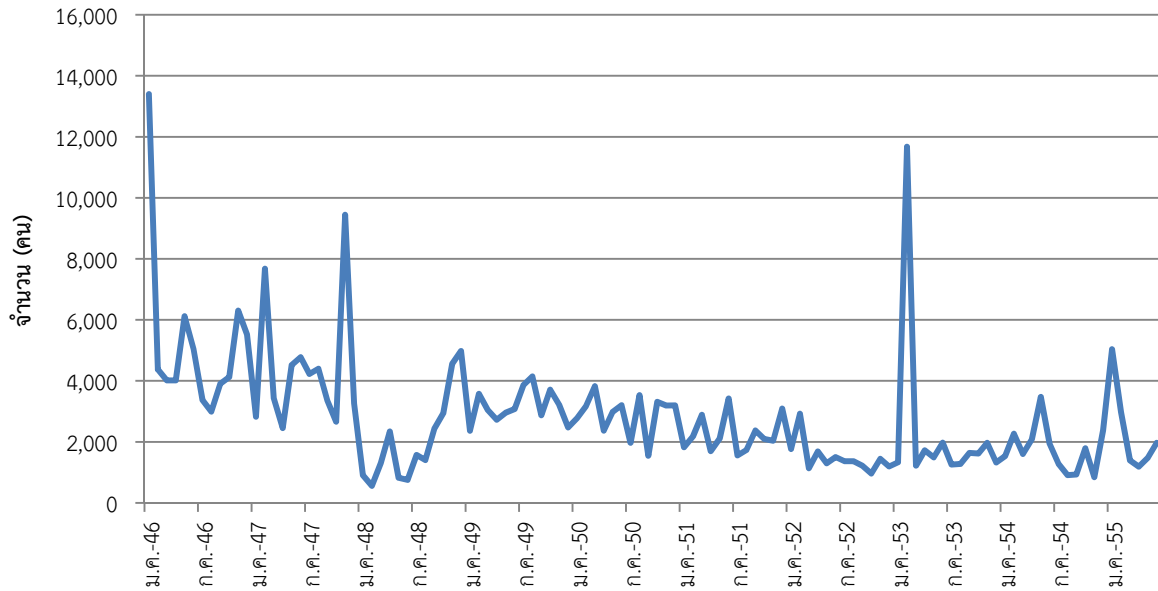
ที่มา: กรมการจัดหางาน

4.3.3 ข้อมูลความต้องการแรงงานภาคเอกชนผ่านหนังสือพิมพ์ของกรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางานได้รวบรวมข้อมูลความต้องการแรงงานที่สถานประกอบการประกาศรับสมัครผ่านหนังสือพิมพ์ โดยทำการรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ทั้งสิ้น 8 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร โพสต์ทูเดย์ มติชน ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าความ

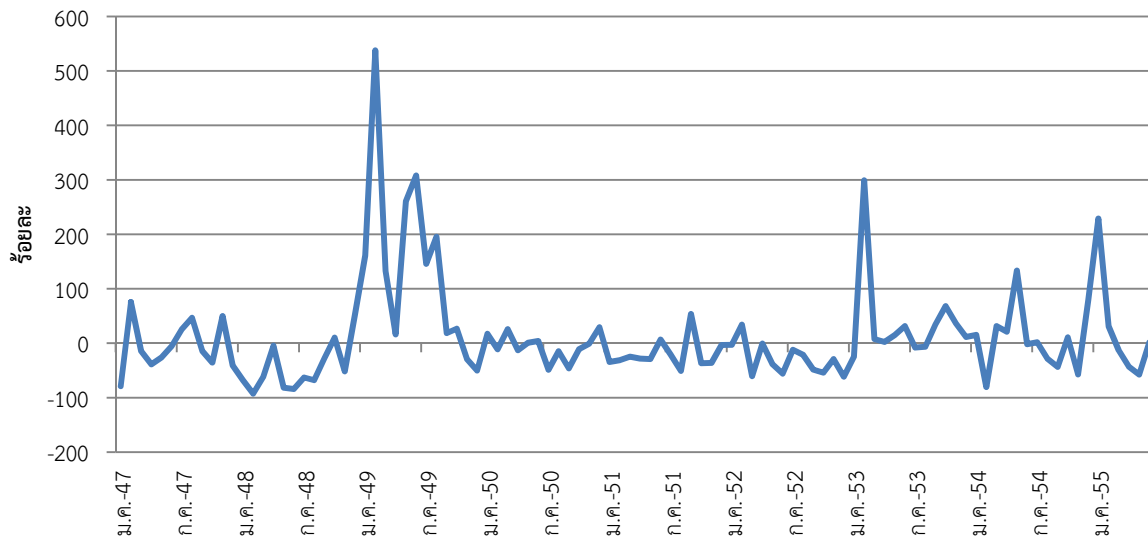
ต้องการแรงงานดังกล่าวอาจไม่สูงมากนัก และมีแนวโน้มลดลง (แผนภาพที่ 4.22 – 4.23 และตารางที่ 4.25) เนื่องจากมีเครื่องมือทางเลือกในการประกาศรับสมัครจากช่องทางอื่นๆ เช่น ประกาศรับสมัครหน้าบริษัท ผ่านเว็บไซต์ของบริษัท และผ่านเว็บไซต์บริษัทจัดหางานต่างๆ เป็นต้น

แผนภาพที่ 4.22 ข้อมูลความต้องการแรงงานภาคเอกชนผ่านหนังสือพิมพ์รายเดือน ปี 2546-2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

แผนภาพที่ 4.23 อัตราการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลความต้องการแรงงานภาคเอกชนผ่านหนังสือพิมพ์ (YoY) รายเดือน ปี 2547-2555

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตารางที่ 4.25 ความต้องการแรงงานของสถานประกอบการที่ประกาศรับสมัครผ่านหนังสือพิมพ์รายเดือน ปี 2546-2555

หน่วย: คน

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2546	13,399	4,378	4,016	4,016	6,118	5,041	3,368	2,994	3,906	4,126	6,305	5,519
2547	2,823	7,679	3,434	2,452	4,519	4,775	4,227	4,396	3,348	2,660	9,448	3,259
2548	906	560	1,309	2,344	819	754	1,571	1,404	2,424	2,932	4,561	4,983
2549	2,365	3,572	3,042	2,722	2,953	3,077	3,861	4,147	2,871	3,712	3,218	2,473
2550	2,777	3,167	3,828	2,367	2,981	3,204	1,970	3,531	1,545	3,310	3,190	3,199
2551	1,821	2,181	2,885	1,695	2,113	3,420	1,557	1,732	2,375	2,096	2,036	3,092
2552	1,764	2,925	1,134	1,684	1,296	1,504	1,367	1,364	1,221	961	1,443	1,191
2553	1,329	11,674	1,219	1,722	1,489	1,975	1,258	1,274	1,641	1,617	1,970	1,326
2554	1,531	2,269	1,600	2,085	3,476	1,937	1,278	911	928	1,791	839	2,377
2555	5,037	2,978	1,390	1,185	1,476	1,967						

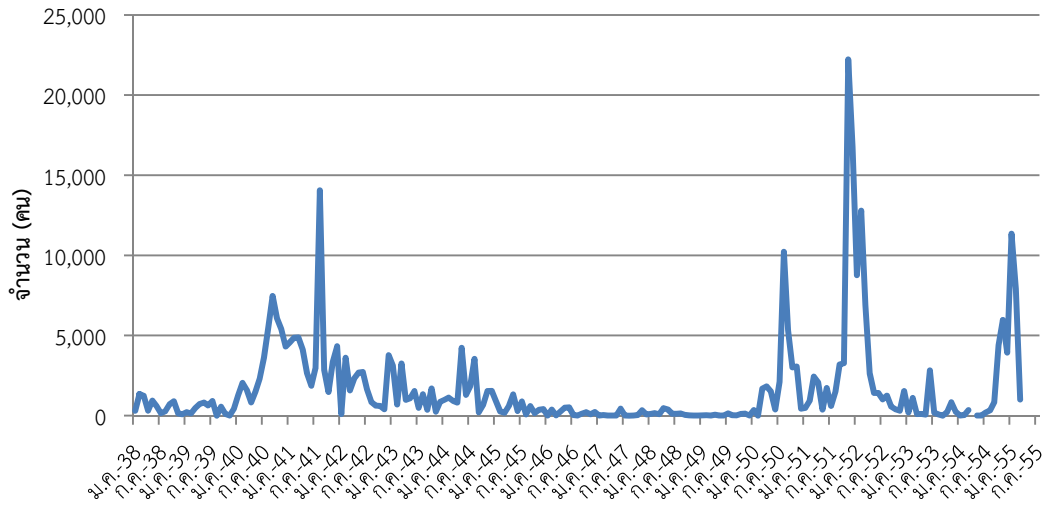
ที่มา: กรมการจัดหางาน

4.3.4 ข้อมูลการเลิกจ้างของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูลแรงงานที่ถูกเลิกจ้างของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่สืบค้นจากรายงานสถิติแรงงาน และรายงานสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นข้อมูลที่ได้รับจากลูกจ้างที่ยื่นคำร้องทุกข์ และการตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ข้อมูลการเลิกจ้างแรงงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีจำนวนไม่มากนักและในบางเดือนไม่มีจำนวนแรงงานที่ถูกเลิกจ้างเลย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลการเลิกจ้างจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ยกเลิกการจัดเก็บข้อมูลชุดนี้แล้ว และได้มีการเปลี่ยนให้ใช้เป็นข้อมูลยอดคงค้าง จำนวนผู้ใช้บริการของผู้ประกันตนกรณีว่างงาน ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคมแทนข้อมูลการเลิกจ้าง ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2553 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังคงทำการจัดส่งข้อมูลให้แก่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน แม้ว่าในบางเดือนจะไม่มีข้อมูลก็ตาม สำหรับข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นมานั้น คณะวิจัยได้ทำการคัดลอกจากเว็บไซต์ <http://warning.mol.go.th> ดังแผนภาพที่ 4.24-4.25 และตารางที่ 4.26

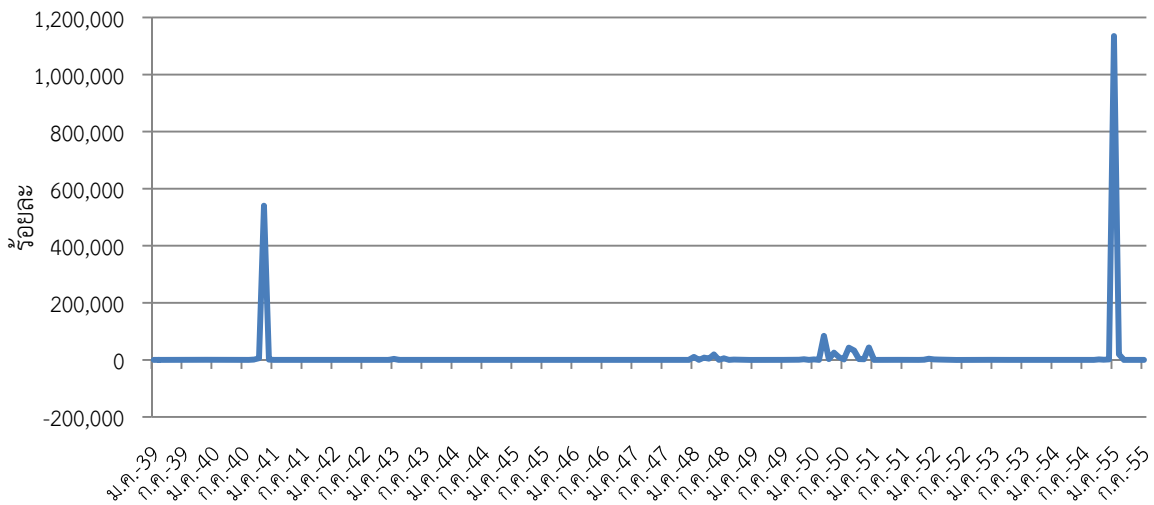
จากแผนภาพที่ 4.24 และ 4.25 จะเห็นว่าตัวเลขการถูกเลิกจ้างในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจทั้งสองช่วงจะกระตุกตัวสูงขึ้น พบว่าจำนวนผู้ถูกเลิกจ้างสูงสุดในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 (14,052 คนในเดือนสิงหาคม 2541) ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนผู้ถูกเลิกจ้างสูงสุดในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ Subprime (22,226 คนในเดือนพฤศจิกายน 2551) ในช่วงหลังมหาอุทกภัยนั้น พบว่าจำนวนการเลิกจ้างไม่ได้สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับวิกฤตทั้งสองช่วงที่ผ่านมา ดังตารางที่ 4.26 อย่างไรก็ตามหากพิจารณาโดยละเอียดพบว่าข้อมูลการเลิกจ้างจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานไม่ได้มีการจัดเก็บอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตารางที่ 4.26 จะเห็นว่าในช่วงมีการเก็บอย่างสม่ำเสมอ แต่ในช่วงก็ไม่มีการจัดเก็บ ยกตัวอย่างเช่น ในเดือนมกราคมปี 2554 พบแรงงานผู้ถูกเลิกจ้างเพียง 1 ราย ในขณะที่เดือนเดียวกันของปีถัดไปมีตัวเลขการเลิกจ้างสูงกว่าหมื่น ตัวเลขที่ไม่สม่ำเสมอเหล่านี้จึงก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการคำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงของการเลิกจ้าง (YoY)

แผนภาพที่ 4.24 แรงงานที่ถูกเลิกจ้างที่เผยแพร่โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รายเดือน ปี 2538-2555

ที่มา: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

แผนภาพที่ 4.25 อัตราการเปลี่ยนแปลงของการเลิกจ้างแรงงาน (YoY) รายเดือน ปี 2539-2555

ที่มา: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ตารางที่ 4.26 แรงงานที่ถูกเลิกจ้างที่เผยแพร่โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน รายเดือน ปี 2538-2555

หน่วย : คน

เดือน ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2538	296	1,345	1,230	306	933	594	142	269	701	892	139	89
2539	218	135	479	726	819	639	912	-	554	103	1	429
2540	1,282	2,039	1,592	829	1,508	2,301	3,621	5,502	7,467	6,073	5,401	4,312
2541	4,564	4,863	4,874	4,123	2,640	1,864	2,949	14,052	2,864	1,477	3,365	4,325
2542	95	3,612	1,578	2,319	2,679	2,717	1,639	842	626	609	399	3,771
2543	3,121	699	3,247	982	1,080	1,536	483	1,330	362	1,696	249	861

เดือน ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2544	986	1,119	929	814	4,230	1,293	1,820	3,541	205	667	1,532	1,539
2545	903	253	177	603	1,328	289	886	77	595	157	367	401
2546	6	376	15	251	497	515	34	3	125	212	81	222
2547	1	37	1	10	2	436	2	-	3	40	337	79
2548	105	160	82	465	388	112	111	136	41	12	5	5
2549	18	23	2	60	6	4	135	24	16	104	126	1
2550	348	-	1,681	1,823	1,508	380	2,117	10,219	5,330	3,012	3,065	432
2551	487	922	2,434	2,075	370	1,726	602	1,490	3,192	3,272	22,226	16,753
2552	8,765	12,791	6,901	2,627	1,412	1,415	1,013	1,248	563	396	309	1,532
2553	200	1,106	91	104	67	2,821	188	74	-	218	832	245
2554	1	40	340	-	6	6	195	322	833	4,401	5,954	3,934
2555	11,349	7,903	1,003	-	-	-	565					

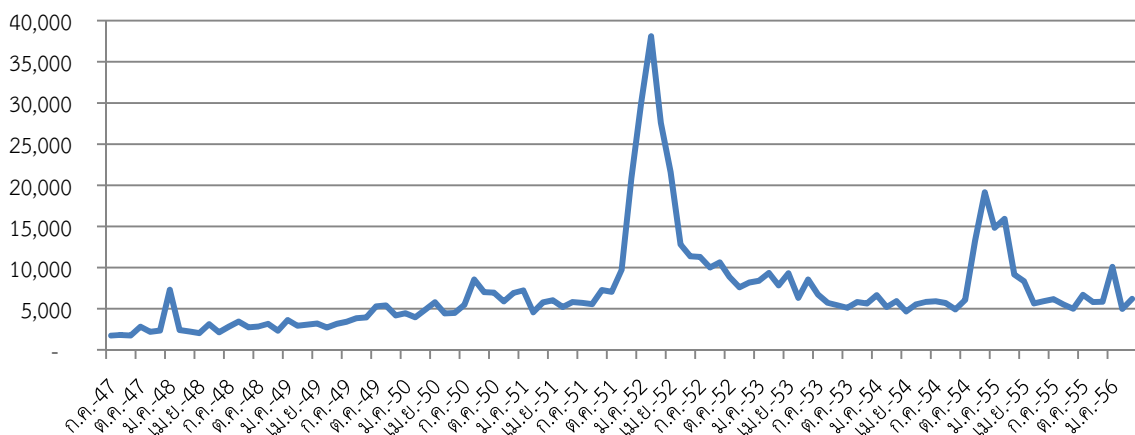
ที่มา: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

5.1.7 ข้อมูลการเลิกจ้างของกรมการจัดหางาน

เป็นข้อมูลที่มีการจัดเก็บเป็นรายเดือน ข้อมูลชุดนี้ได้เริ่มมีการจัดเก็บตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2547 เป็นต้นมา จึงเกิดข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถเห็นถึงช่วงเวลาวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ของประเทศได้ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวมีการจัดเก็บที่สม่ำเสมอเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสามารถให้ภาพการเลิกจ้างในช่วงวิกฤต Subprime, มหาอุทกภัย และการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาท ได้ค่อนข้างชัดเจน

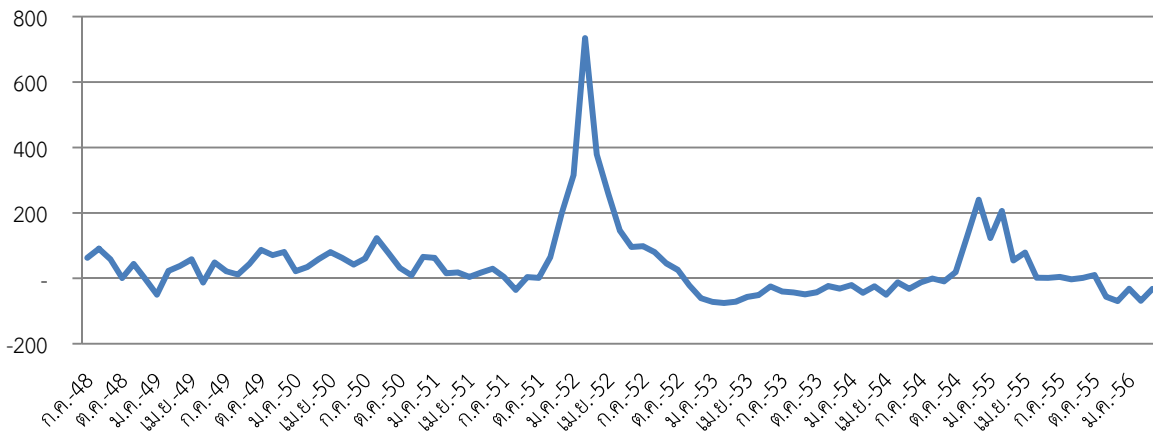
จากแผนภาพที่ 4.26 และ 4.27 จะเห็นได้ว่าตัวเลขการถูกเลิกจ้างในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ Subprime จะปรับตัวสูงขึ้น พบว่าจำนวนผู้ถูกเลิกจ้างในช่วงเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ ปี 2552 สูงกว่า 30,000 คน และตัวเลขการเลิกจ้างกระตุกสูงอีกครั้งในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2554-กุมภาพันธ์ ปี 2555 ซึ่งเป็นช่วงมหาอุทกภัยต่อเนื่องไปจนการเริ่มต้นฟื้นฟูทำให้มีแรงงานที่ถูกเลิกจ้างในช่วงนี้มากกว่าเดือนละ 1.4 หมื่นคน ดังตารางที่ 4.27

แผนภาพที่ 4.26 แรงงานที่ถูกเลิกจ้างที่เผยแพร่โดยกรมการจัดหางาน รายเดือน ปี 2547-2556

ที่มา: กรมการจัดหางาน

แผนภาพที่ 4.27 อัตราการเปลี่ยนแปลงของการเลิกจ้างแรงงาน (YoY) รายเดือน ปี 2548-2556

ที่มา: กรมการจัดหางาน

ตารางที่ 4.27 แรงงานที่ถูกเลิกจ้างที่เผยแพร่โดยกรมการจัดหางาน รายเดือน ปี 2547-2555

หน่วย : คน

เดือน ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2547							1,722	1,803	1,735	2,805	2,192	2,351
2548	7,294	2,394	2,224	2,025	3,113	2,129	2,805	3,434	2,740	2,829	3,158	2,315
2549	3,636	2,936	3,064	3,204	2,720	3,158	3,408	3,837	3,947	5,284	5,390	4,178
2550	4,437	3,949	4,874	5,777	4,423	4,489	5,481	8,553	7,012	6,950	5,892	6,913
2551	7,223	4,568	5,764	6,021	5,199	5,807	5,702	5,554	7,271	7,045	9,711	20,867
2552	30,000	38,103	27,581	21,603	12,804	11,368	11,292	9,998	10,627	8,862	7,600	8,185
2553	8,388	9,342	7,830	9,306	6,306	8,548	6,734	5,708	5,412	5,100	5,797	5,625
2554	6,643	5,202	5,914	4,660	5,530	5,831	5,903	5,686	4,916	6,064	13,254	19,140
2555	14,829	15,910	9,147	8,337	5,623	5,906	6,150	5,521	4,988	6,683	5,805	5,841

ที่มา: กรมการจัดหางาน

4.4 การเปรียบเทียบข้อมูลผู้ประกันตนและข้อมูลการจ้างงานโดยรวม

4.4.1 ข้อมูลผู้ประกันตนของกระทรวงแรงงาน

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานว่า ในปัจจุบัน (ข้อมูลรายปี ณ ปี 2554) ประเทศไทยมีกำลังแรงงานทั้งสิ้น 38.92 ล้านคน โดยเป็นผู้มีงานทำทั้งสิ้น 38.46 ล้านคน ซึ่งเป็นผู้ทำงานในภาคการเกษตร 14.88 ล้านคน และนอกภาคการเกษตร 23.58 ล้านคน อย่างไรก็ตาม ผู้มีงานทำดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในระบบ หรือเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 โดยตัวเลขของผู้ประกันตนในปี 2554 จากสำนักงานประกันสังคมมีจำนวนทั้งสิ้น 9.05 ล้านคน หรือคิดเป็น 2 ใน 3 ของลูกจ้างเอกชนทั้งหมด (ในปี 2554 พบว่ามีผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างเอกชนทั้งสิ้น 13.24 ล้านคน)

ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ประกันตนสามารถสะท้อนหรือเป็นตัวชี้วัดสภาวะการจ้างงานในตลาดแรงงานได้ดีในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ ข้อมูลผู้ประกันตนมีข้อดีหรือความได้เปรียบที่ความถี่ในการเก็บข้อมูลผู้ประกันตนที่เป็นรายเดือนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบัน ทำให้มีข้อมูลสำหรับศึกษาตลาดแรงงานยาวนานกว่า 200 จุด ซึ่งยาวเพียงพอต่อการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยและการประมาณการ

แบบจำลองความน่าจะเป็นของการเกิดวิกฤตในตลาดแรงงานได้ ดังนั้น การศึกษานี้จึงได้นำข้อมูลผู้ประกันตน มาเป็นตัวแปรอ้างอิง (Dependent Variable) ที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนผู้ประกันตน (มาตรา 33) และการเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบกับเดือนที่ผ่านมาและเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (YoY) ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าในภาวะปกติที่เศรษฐกิจขยายตัวมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น จำนวนผู้ประกันตนก็จะเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ เช่น ในช่วงปี 2540-2541 ที่ทำให้เศรษฐกิจหดตัว การจ้างงานลดลง มีการปิดกิจการและเลิกจ้างอย่างแพร่หลาย จำนวนผู้ประกันตนจะลดลง จะเห็นได้ว่าแม้ประเทศไทยจะมีวิกฤตค่าเงินโดยต้องปรับลดค่าเงินบาทอย่างรุนแรงในเดือนกรกฎาคม 2540 แต่ตลาดแรงงานยังมีความล่าช้าในการปรับตัว จำนวนผู้ประกันตนเริ่มลดลงจากเดือนที่ผ่านมาในเดือนตุลาคม 2540 แต่ถ้าหากเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (YoY) จำนวนผู้ประกันตนจะเริ่มลดลงในเดือนกรกฎาคม 2541 ซึ่งนอกจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 แล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังศึกษาช็อก (Shock) อีก 2 ช่วงเวลา คือ วิกฤต Subprime ในปี 2550 และมหาอุทกภัยในช่วงปลายปี 2554

ตารางที่ 4.28 จำนวนผู้ประกันตน (มาตรา 33) รายเดือน ปี 2537-2555 และอัตราการเปลี่ยนแปลง

ปี/เดือน	จำนวน (คน)	เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า		เปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าในปีเดียวกัน	
		การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ม.ค.-37	4,676,094				
ก.พ.-37	4,758,225			82,131	1.76
มี.ค.-37	4,769,689			11,464	0.24
เม.ย.-37	4,782,383			12,694	0.27
พ.ค.-37	4,863,798			81,415	1.70
มิ.ย.-37	4,898,569			34,771	0.71
ก.ค.-37	4,927,989			29,420	0.60
ส.ค.-37	4,899,490			-28,499	-0.58
ก.ย.-37	4,893,906			-5,584	-0.11
ต.ค.-37	4,927,165			33,259	0.68
พ.ย.-37	4,961,700			34,535	0.70
ธ.ค.-37	4,970,805			9,105	0.18
ม.ค.-38	4,989,259	313,165	6.70	18,454	0.37
ก.พ.-38	5,033,130	274,905	5.78	43,871	0.88
มี.ค.-38	5,073,512	303,823	6.37	40,382	0.80
เม.ย.-38	5,079,690	297,307	6.22	6,178	0.12
พ.ค.-38	5,119,092	255,294	5.25	39,402	0.78
มิ.ย.-38	5,156,185	257,616	5.26	37,093	0.72
ก.ค.-38	5,189,500	261,511	5.31	33,315	0.65
ส.ค.-38	5,158,835	259,345	5.29	-30,665	-0.59
ก.ย.-38	5,158,575	264,669	5.41	-260	-0.01
ต.ค.-38	5,247,507	320,342	6.50	88,932	1.72
พ.ย.-38	5,249,742	288,042	5.81	2,235	0.04
ธ.ค.-38	5,184,441	213,636	4.30	-65,301	-1.24
ม.ค.-39	5,241,333	252,074	5.05	56,892	1.10
ก.พ.-39	5,266,178	233,048	4.63	24,845	0.47
มี.ค.-39	5,318,698	245,186	4.83	52,520	1.00
เม.ย.-39	5,366,383	286,693	5.64	47,685	0.90

ปี/เดือน	จำนวน (คน)	เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า		เปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าในปีเดียวกัน	
		การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
พ.ค.-39	5,430,903	311,811	6.09	64,520	1.20
มิ.ย.-39	5,506,813	350,628	6.80	75,910	1.40
ก.ค.-39	5,553,654	364,154	7.02	46,841	0.85
ส.ค.-39	5,605,827	446,992	8.66	52,173	0.94
ก.ย.-39	5,630,610	472,035	9.15	24,783	0.44
ต.ค.-39	5,604,522	357,015	6.80	-26,088	-0.46
พ.ย.-39	5,595,742	346,000	6.59	-8,780	-0.16
ธ.ค.-39	5,589,855	405,414	7.82	-5,887	-0.11
ม.ค.-40	5,605,431	364,098	6.95	15,576	0.28
ก.พ.-40	5,675,151	408,973	7.77	69,720	1.24
มี.ค.-40	5,716,155	397,457	7.47	41,004	0.72
เม.ย.-40	5,813,268	446,885	8.33	97,113	1.70
พ.ค.-40	5,897,409	466,506	8.59	84,141	1.45
มิ.ย.-40	6,003,932	497,119	9.03	106,523	1.81
ก.ค.-40	6,068,714	515,060	9.27	64,782	1.08
ส.ค.-40	6,136,848	531,021	9.47	68,134	1.12
ก.ย.-40	6,202,630	572,020	10.16	65,782	1.07
ต.ค.-40	6,188,125	583,603	10.41	-14,505	-0.23
พ.ย.-40	6,151,270	555,528	9.93	-36,855	-0.60
ธ.ค.-40	6,084,822	494,967	8.85	-66,448	-1.08
ม.ค.-41	6,078,618	473,187	8.44	-6,204	-0.10
ก.พ.-41	6,049,259	374,108	6.59	-29,359	-0.48
มี.ค.-41	6,046,984	330,829	5.79	-2,275	-0.04
เม.ย.-41	6,051,081	237,813	4.09	4,097	0.07
พ.ค.-41	6,057,448	160,039	2.71	6,367	0.11
มิ.ย.-41	6,049,703	45,771	0.76	-7,745	-0.13
ก.ค.-41	6,047,578	-21,136	-0.35	-2,125	-0.04
ส.ค.-41	6,011,373	-125,475	-2.04	-36,205	-0.60
ก.ย.-41	5,912,651	-289,979	-4.68	-98,722	-1.64
ต.ค.-41	5,793,750	-394,375	-6.37	-118,901	-2.01
พ.ย.-41	5,578,893	-572,377	-9.31	-214,857	-3.71
ธ.ค.-41	5,418,182	-666,640	-10.96	-160,711	-2.88
ม.ค.-42	5,407,424	-671,194	-11.04	-10,758	-0.20
ก.พ.-42	5,433,865	-615,394	-10.17	26,441	0.49
มี.ค.-42	5,441,029	-605,955	-10.02	7,164	0.13
เม.ย.-42	5,458,166	-592,915	-9.80	17,137	0.31
พ.ค.-42	5,489,429	-568,019	-9.38	31,263	0.57
มิ.ย.-42	5,530,790	-518,913	-8.58	41,361	0.75
ก.ค.-42	5,557,126	-490,452	-8.11	26,336	0.48
ส.ค.-42	5,560,519	-450,854	-7.50	3,393	0.06
ก.ย.-42	5,589,839	-322,812	-5.46	29,320	0.53
ต.ค.-42	5,618,432	-175,318	-3.03	28,593	0.51
พ.ย.-42	5,659,871	80,978	1.45	41,439	0.74
ธ.ค.-42	5,679,567	261,385	4.82	19,696	0.35
ม.ค.-43	5,698,358	290,934	5.38	18,791	0.33
ก.พ.-43	5,759,517	325,652	5.99	61,159	1.07

ปี/เดือน	จำนวน (คน)	เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า		เปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าในปีเดียวกัน	
		การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
มี.ค.-43	5,799,679	358,650	6.59	40,162	0.70
เม.ย.-43	5,799,023	340,857	6.24	-656	-0.01
พ.ค.-43	5,822,411	332,982	6.07	23,388	0.40
มิ.ย.-43	5,864,797	334,007	6.04	42,386	0.73
ก.ค.-43	5,901,845	344,719	6.20	37,048	0.63
ส.ค.-43	5,922,100	361,581	6.50	20,255	0.34
ก.ย.-43	5,932,703	342,864	6.13	10,603	0.18
ต.ค.-43	5,921,881	303,449	5.40	-10,822	-0.18
พ.ย.-43	5,844,248	184,377	3.26	-77,633	-1.31
ธ.ค.-43	5,810,140	130,573	2.30	-34,108	-0.58
ม.ค.-44	5,779,591	81,233	1.43	-30,549	-0.53
ก.พ.-44	5,792,753	33,236	0.58	13,162	0.23
มี.ค.-44	5,804,982	5,303	0.09	12,229	0.21
เม.ย.-44	5,806,528	7,505	0.13	1,546	0.03
พ.ค.-44	5,841,223	18,812	0.32	34,695	0.60
มิ.ย.-44	5,885,801	21,004	0.36	44,578	0.76
ก.ค.-44	5,924,671	22,826	0.39	38,870	0.66
ส.ค.-44	5,950,361	28,261	0.48	25,690	0.43
ก.ย.-44	5,959,296	26,593	0.45	8,935	0.15
ต.ค.-44	5,939,548	17,667	0.30	-19,748	-0.33
พ.ย.-44	5,884,652	40,404	0.69	-54,896	-0.92
ธ.ค.-44	5,865,208	55,068	0.95	-19,444	-0.33
ม.ค.-45	5,871,465	91,874	1.59	6,257	0.11
ก.พ.-45	5,911,399	118,646	2.05	39,934	0.68
มี.ค.-45	5,978,822	173,840	2.99	67,423	1.14
เม.ย.-45	6,298,343	491,815	8.47	319,521	5.34
พ.ค.-45	6,591,693	750,470	12.85	293,350	4.66
มิ.ย.-45	6,696,562	810,761	13.77	104,869	1.59
ก.ค.-45	6,756,205	831,534	14.04	59,643	0.89
ส.ค.-45	6,823,078	872,717	14.67	66,873	0.99
ก.ย.-45	6,876,983	917,687	15.40	53,905	0.79
ต.ค.-45	6,899,912	960,364	16.17	22,929	0.33
พ.ย.-45	6,894,191	1,009,539	17.16	-5,721	-0.08
ธ.ค.-45	6,900,223	1,035,015	17.65	6,032	0.09
ม.ค.-46	6,938,421	1,066,956	18.17	38,198	0.55
ก.พ.-46	7,013,234	1,101,835	18.64	74,813	1.08
มี.ค.-46	7,064,724	1,085,902	18.16	51,490	0.73
เม.ย.-46	7,083,718	785,375	12.47	18,994	0.27
พ.ค.-46	7,158,068	566,375	8.59	74,350	1.05
มิ.ย.-46	7,204,570	508,008	7.59	46,502	0.65
ก.ค.-46	7,250,656	494,451	7.32	46,086	0.64
ส.ค.-46	7,286,444	463,366	6.79	35,788	0.49
ก.ย.-46	7,351,321	474,338	6.90	64,877	0.89
ต.ค.-46	7,376,322	476,410	6.90	25,001	0.34
พ.ย.-46	7,412,865	518,674	7.52	36,543	0.50
ธ.ค.-46	7,434,237	534,014	7.74	21,372	0.29

ปี/เดือน	จำนวน (คน)	เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า		เปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าในปีเดียวกัน	
		การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ม.ค.-47	7,441,599	503,178	7.25	7,362	0.10
ก.พ.-47	7,502,476	489,242	6.98	60,877	0.82
มี.ค.-47	7,557,715	492,991	6.98	55,239	0.74
เม.ย.-47	7,587,747	504,029	7.12	30,032	0.40
พ.ค.-47	7,619,175	461,107	6.44	31,428	0.41
มิ.ย.-47	7,688,005	483,435	6.71	68,830	0.90
ก.ค.-47	7,726,612	475,956	6.56	38,607	0.50
ส.ค.-47	7,773,908	487,464	6.69	47,296	0.61
ก.ย.-47	7,816,364	465,043	6.33	42,456	0.55
ต.ค.-47	7,828,709	452,387	6.13	12,345	0.16
พ.ย.-47	7,850,543	437,678	5.90	21,834	0.28
ธ.ค.-47	7,831,463	397,226	5.34	-19,080	-0.24
ม.ค.-48	7,836,414	394,815	5.31	4,951	0.06
ก.พ.-48	7,869,086	366,610	4.89	32,672	0.42
มี.ค.-48	7,954,295	396,580	5.25	85,209	1.08
เม.ย.-48	7,967,046	379,299	5.00	12,751	0.16
พ.ค.-48	7,999,016	379,841	4.99	31,970	0.40
มิ.ย.-48	8,049,313	361,308	4.70	50,297	0.63
ก.ค.-48	8,092,318	365,706	4.73	43,005	0.53
ส.ค.-48	8,129,497	355,589	4.57	37,179	0.46
ก.ย.-48	8,186,362	369,998	4.73	56,865	0.70
ต.ค.-48	8,199,134	370,425	4.73	12,772	0.16
พ.ย.-48	8,226,954	376,411	4.79	27,820	0.34
ธ.ค.-48	8,225,477	394,014	5.03	-1,477	-0.02
ม.ค.-49	8,237,756	401,342	5.12	12,279	0.15
ก.พ.-49	8,287,764	418,678	5.32	50,008	0.61
มี.ค.-49	8,351,946	397,651	5.00	64,182	0.77
เม.ย.-49	8,371,935	404,889	5.08	19,989	0.24
พ.ค.-49	8,404,317	405,301	5.07	32,382	0.39
มิ.ย.-49	8,411,000	361,687	4.49	6,683	0.08
ก.ค.-49	8,456,473	364,155	4.50	45,473	0.54
ส.ค.-49	8,497,805	368,308	4.53	41,332	0.49
ก.ย.-49	8,544,176	357,814	4.37	46,371	0.55
ต.ค.-49	8,568,778	369,644	4.51	24,602	0.29
พ.ย.-49	8,568,751	341,797	4.15	-27	0.00
ธ.ค.-49	8,537,801	312,324	3.80	-30,950	-0.36
ม.ค.-50	8,543,900	306,144	3.72	6,099	0.07
ก.พ.-50	8,617,613	329,849	3.98	73,713	0.86
มี.ค.-50	8,668,991	317,045	3.80	51,378	0.60
เม.ย.-50	8,672,443	300,508	3.59	3,452	0.04
พ.ค.-50	8,652,412	248,095	2.95	-20,031	-0.23
มิ.ย.-50	8,700,008	289,008	3.44	47,596	0.55
ก.ค.-50	8,735,863	279,390	3.30	35,855	0.41
ส.ค.-50	8,766,962	269,157	3.17	31,099	0.36
ก.ย.-50	8,792,142	247,966	2.90	25,180	0.29
ต.ค.-50	8,785,605	216,827	2.53	-6,537	-0.07

ปี/เดือน	จำนวน (คน)	เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า		เปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าในปีเดียวกัน	
		การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
พ.ย.-50	8,783,405	214,654	2.51	-2,200	-0.03
ธ.ค.-50	8,781,262	243,461	2.85	-2,143	-0.02
ม.ค.-51	8,743,425	199,525	2.34	-37,837	-0.43
ก.พ.-51	8,781,480	163,867	1.90	38,055	0.44
มี.ค.-51	8,824,880	155,889	1.80	43,400	0.49
เม.ย.-51	8,818,677	146,234	1.69	-6,203	-0.07
พ.ค.-51	8,772,665	120,253	1.39	-46,012	-0.52
มิ.ย.-51	8,789,668	89,660	1.03	17,003	0.19
ก.ค.-51	8,818,370	82,507	0.94	28,702	0.33
ส.ค.-51	8,853,253	86,291	0.98	34,883	0.40
ก.ย.-51	8,886,681	94,539	1.08	33,428	0.38
ต.ค.-51	8,870,314	84,709	0.96	-16,367	-0.18
พ.ย.-51	8,832,073	48,668	0.55	-38,241	-0.43
ธ.ค.-51	8,779,131	-2,131	-0.02	-52,942	-0.60
ม.ค.-52	8,612,460	-130,965	-1.50	-166,671	-1.90
ก.พ.-52	8,619,726	-161,754	-1.84	7,266	0.08
มี.ค.-52	8,637,788	-187,092	-2.12	18,062	0.21
เม.ย.-52	8,598,376	-220,301	-2.50	-39,412	-0.46
พ.ค.-52	8,560,781	-211,884	-2.42	-37,595	-0.44
มิ.ย.-52	8,579,101	-210,567	-2.40	18,320	0.21
ก.ค.-52	8,584,650	-233,720	-2.65	5,549	0.06
ส.ค.-52	8,593,693	-259,560	-2.93	9,043	0.11
ก.ย.-52	8,644,918	-241,763	-2.72	51,225	0.60
ต.ค.-52	8,637,036	-233,278	-2.63	-7,882	-0.09
พ.ย.-52	8,656,009	-176,064	-1.99	18,973	0.22
ธ.ค.-52	8,744,795	-34,336	-0.39	88,786	1.03
ม.ค.-53	8,662,410	49,950	0.58	-82,385	-0.94
ก.พ.-53	8,704,302	84,576	0.98	41,892	0.48
มี.ค.-53	8,744,795	107,007	1.24	40,493	0.47
เม.ย.-53	8,745,507	147,131	1.71	712	0.01
พ.ค.-53	8,729,165	168,384	1.97	-16,342	-0.19
มิ.ย.-53	8,809,612	230,511	2.69	80,447	0.92
ก.ค.-53	8,853,039	268,389	3.13	43,427	0.49
ส.ค.-53	8,934,284	340,591	3.96	81,245	0.92
ก.ย.-53	8,920,293	275,375	3.19	-13,991	-0.16
ต.ค.-53	8,947,679	310,643	3.60	27,386	0.31
พ.ย.-53	8,947,679	291,670	3.37	0	0.00
ธ.ค.-53	8,955,744	210,949	2.41	8,065	0.09
ม.ค.-54	8,925,245	262,835	3.03	-30,499	-0.34
ก.พ.-54	8,970,704	266,402	3.06	45,459	0.51
มี.ค.-54	9,017,797	273,002	3.12	47,093	0.52
เม.ย.-54	9,019,343	273,836	3.13	1,546	0.02
พ.ค.-54	8,978,298	249,133	2.85	-41,045	-0.46
มิ.ย.-54	9,014,320	204,708	2.32	36,022	0.40
ก.ค.-54	9,057,785	204,746	2.31	43,465	0.48
ส.ค.-54	9,096,089	161,805	1.81	38,304	0.42

ปี/เดือน	จำนวน (คน)	เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า		เปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าในปีเดียวกัน	
		การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ก.ย.-54	9,146,756	226,463	2.54	50,667	0.56
ต.ค.-54	9,162,178	214,499	2.40	15,422	0.17
พ.ย.-54	9,126,797	179,118	2.00	-35,381	-0.39
ธ.ค.-54	9,054,535	98,791	1.10	-72,262	-0.79
ม.ค.-55	8,994,501	69,256	0.78	-60,034	-0.66
ก.พ.-55	9,012,280	41,576	0.46	17,779	0.20
มี.ค.-55	9,036,872	19,075	0.21	24,592	0.27
เม.ย.-55	9,055,518	36,175	0.40	18,646	0.21
พ.ค.-55	9,097,331	119,033	1.33	41,813	0.46
มิ.ย.-55	9,187,828	173,508	1.92	90,497	0.99
ก.ค.-55	9,265,175	207,390	2.29	77,347	0.84
ส.ค.-55	9,296,577	200,488	2.20	31,402	0.34
ก.ย.-55	9,365,702	218,946	2.39	69,125	0.74
ต.ค.-55	9,395,282	233,104	2.54	29,580	0.32
พ.ย.-55	9,428,612	301,815	3.31	33,330	0.35
ธ.ค.-55	9,425,478	370,943	4.10	-3,134	-0.03

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

4.4.2 ข้อมูลการจ้างงานจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เนื่องจากข้อมูลของผู้ประกันตนนั้นไม่ได้ครอบคลุมกับผู้มีงานทำทั้งประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในการวิเคราะห์ควบคู่กันไป อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินโครงการระยะที่ 1 คณะผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลทั้งสองชุดมาพิจารณาเพื่อหาความสัมพันธ์ แต่พบว่าข้อมูลการจ้างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติบางส่วนไม่มีการสำรวจดังที่แสดงไว้แล้วในตารางที่ 4.7 และ 4.8 นอกจากนี้ ข้อมูลการสำรวจแรงงานทั้งด้านการจ้างงานและการว่างงานยังมีลักษณะขึ้นลงตามฤดูกาล ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องปรับข้อมูลทั้งการจ้างงานและการว่างงานรายไตรมาสที่ได้จากสำนักงานสถิติแห่งชาติระหว่างปี 2539-2551 เพื่อให้ได้ข้อมูลแรงงานที่เหมาะสมต่อการศึกษาด้านสถิติต่อไป การปรับข้อมูลมีสองส่วนคือ (1) การประมาณค่าข้อมูลบางช่วงที่ไม่ได้มีการจัดเก็บ (Interpolation) และ (2) การปรับฤดูกาล (Seasonal Adjustment)

1. การประมาณค่าข้อมูลบางช่วงที่ไม่ได้มีการจัดเก็บ

การประมาณค่าข้อมูลในช่วงเวลาที่ไม่ได้มีการจัดเก็บนั้น⁹ ได้มีการประมาณการไว้แล้วจากโครงการในระยะที่ 1¹⁰ ดังนั้น โครงการในระยะนี้จะได้ใช้ข้อมูลที่ได้มีการจัดทำไว้แล้วประกอบกับข้อมูลที่ได้มีการจัดเก็บเพิ่มเติมใหม่ (ตั้งแต่ปี 2552 ไตรมาสที่ 3 เป็นต้นมา) เพื่อประกอบการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.29

⁹ ดูวิธีการประมาณการในภาคผนวก ก

¹⁰ ข้อมูลในปีที่ทำการประมาณการคือ (1) ปี 2539 ไตรมาส 4 (2) ปี 2540 ไตรมาส 2 และ (3) ปี 2540 ไตรมาส 4

ตารางที่ 4.29 จำนวนการจ้างงานและการว่างงานรายไตรมาส ปี 2539-2555

ปี	ไตรมาส	การจ้างงาน			การว่างงาน		
		จำนวน (พันคน)	การ เปลี่ยนแปลง (พันคน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (พันคน)	การ เปลี่ยนแปลง (พันคน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2539	1	29,919.9			634.7		
2539	2	30,122.4			656.4		
2539	3	32,032.6			349.2		
2539	4	30,868.0			735.9		
2540	1	30,101.8	181.9	0.61	684.0	49.3	7.77
2540	2	29,536.3	-586.1	-1.95	1,102.8	446.4	68.01
2540	3	32,942.8	910.2	2.84	291.8	-57.4	-16.44
2540	4	31,111.1	243.1	0.79	849.9	114.0	15.49
2541	1	29,271.0	-830.8	-2.76	1,470.2	786.2	114.94
2541	2	28,418.5	-1,117.8	-3.78	1,601.0	498.2	45.18
2541	3	31,935.0	-1,007.8	-3.06	1,128.9	837.1	286.87
2541	4	30,793.5	-317.6	-1.02	1,451.2	601.3	70.75
2542	1	29,864.9	593.9	2.03	1,700.6	230.4	15.67
2542	2	29,652.0	1,233.5	4.34	1,743.7	142.7	8.91
2542	3	31,903.3	-31.7	-0.10	979.6	-149.3	-13.23
2542	4	31,232.9	439.4	1.43	1,056.0	-395.2	-27.23
2543	1	30,299.8	434.9	1.46	1,411.1	-289.5	-17.02
2543	2	30,288.6	636.6	2.15	1,350.7	-393.0	-22.54
2543	3	32,832.8	929.5	2.91	808.3	-171.3	-17.49
2543	4	31,749.2	516.3	1.65	1,204.2	148.2	14.03
2544	1	30,444.7	144.9	0.48	1,582.4	171.3	12.14
2544	2	31,388.2	1,099.6	3.63	1,188.4	-162.3	-12.02
2544	3	33,483.7	650.9	1.98	896.3	88.0	10.89
2544	4	33,100.4	1,351.2	4.26	828.7	-375.5	-31.18
2545	1	31,767.9	1,323.3	4.35	1,083.4	-499.0	-31.53
2545	2	32,352.3	964.1	3.07	975.8	-212.6	-17.89
2545	3	34,262.4	778.7	2.33	616.1	-280.2	-31.26
2545	4	33,860.8	760.5	2.30	616.0	-212.7	-25.67
2546	1	32,762.3	994.3	3.13	968.9	-114.5	-10.57
2546	2	33,360.7	1,008.3	3.12	865.1	-110.7	-11.34
2546	3	34,676.4	414.0	1.21	543.7	-72.4	-11.75
2546	4	34,564.8	704.0	2.08	639.0	23.0	3.73
2547	1	33,423.6	661.3	2.02	1,000.1	31.2	3.22
2547	2	34,188.9	828.3	2.48	872.8	7.6	0.88
2547	3	35,711.3	1,034.9	2.98	548.9	5.2	0.96
2547	4	35,591.4	1,026.6	2.97	534.8	-104.2	-16.31
2548	1	34,050.1	626.5	1.87	888.1	-112.0	-11.20
2548	2	34,674.5	485.5	1.42	731.4	-141.4	-16.20
2548	3	36,302.4	591.0	1.65	495.8	-53.1	-9.67
2548	4	36,001.8	410.3	1.15	536.5	1.7	0.32
2549	1	34,638.1	588.0	1.73	666.2	-222.0	-25.00
2549	2	35,502.3	827.8	2.39	606.6	-124.8	-17.06

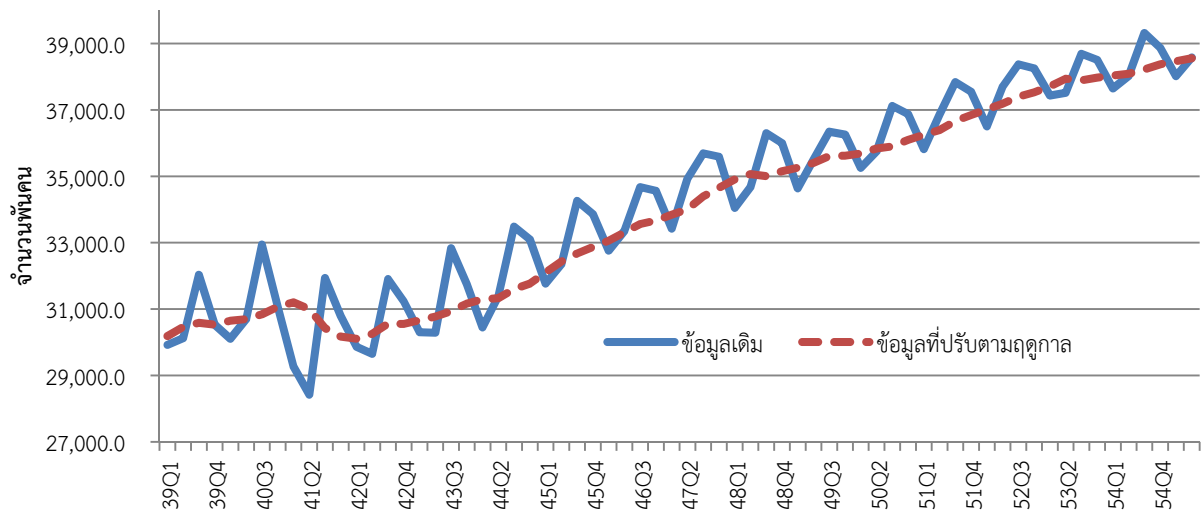
ปี	ไตรมาส	การจ้างงาน			การว่างงาน		
		จำนวน (พันคน)	การ เปลี่ยนแปลง (พันคน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (พันคน)	การ เปลี่ยนแปลง (พันคน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2549	3	36,344.5	42.1	0.12	449.9	-46.0	-9.28
2549	4	36,257.3	255.5	0.71	484.3	-52.3	-9.75
2550	1	35,252.7	614.6	1.77	587.1	-79.1	-11.87
2550	2	35,750.5	248.3	0.70	589.6	-17.0	-2.80
2550	3	37,122.0	777.5	2.14	442.2	-7.6	-1.69
2550	4	36,872.7	615.4	1.70	415.0	-69.3	-14.31
2551	1	35,820.1	567.4	1.61	605.5	18.4	3.13
2551	2	36,859.8	1,109.3	3.10	524.7	-64.9	-11.01
2551	3	37,836.6	714.6	1.93	450.9	8.7	1.97
2551	4	37,550.0	677.3	1.84	506.9	91.9	22.14
2552	1	36,502.8	682.74	1.91	779.4	173.9	28.72
2552	2	37,699.3	839.52	2.28	673.0	148.3	28.26
2552	3	38,371.5	534.97	1.41	456.1	5.2	1.15
2552	4	38,251.6	701.61	1.87	380.9	- 126.0	-24.86
2553	1	37,434.3	931.50	2.55	431.7	-347.7	-44.61
2553	2	37,515.0	- 184.36	-0.49	506.1	-166.8	-24.78
2553	3	38,691.6	320.05	0.83	341.0	-115.1	-25.24
2553	4	38,508.5	256.90	0.67	329.9	-51.0	-13.39
2554	1	37,647.1	212.81	0.57	317.9	-113.8	-26.36
2554	2	38,024.1	509.13	1.36	231.1	-275.0	-54.34
2554	3	39,317.2	625.66	1.62	262.4	-78.6	-23.05
2554	4	38,870.2	361.68	0.94	245.9	-84.0	-25.46
2555	1	38,016.3	369.21	0.98	279.2	-38.7	-12.17
2555	2	38,582.9	558.82	1.47	338.4	107.3	46.43
2555	3	39,578.3	261.10	0.66	230.8	-31.6	-12.04

2. การปรับข้อมูลตามฤดูกาล¹¹

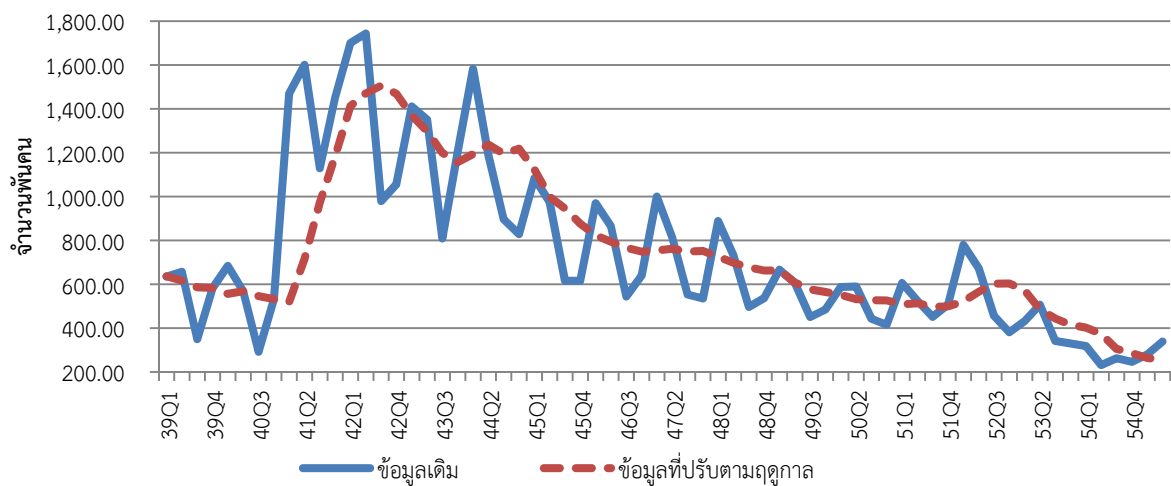
หลังจากได้รวบรวมข้อมูลด้านแรงงานแล้ว คณะผู้วิจัยจำเป็นต้องปรับข้อมูลเพื่อขจัดผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงของแรงงานจากปัจจัยด้านฤดูกาลออกก่อนที่จะดำเนินการศึกษาต่อไป โดยการปรับปัจจัยด้านฤดูกาลนั้นสามารถทำได้โดยอาศัยวิธี Moving Average หรือการหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่เคลื่อนที่ไปตามเวลา ซึ่งในที่นี้จะใช้ข้อมูลในช่วงเวลา 1 ปี (4 ไตรมาส) ในการหาค่าเฉลี่ย จึงได้ข้อมูลการจ้างงานและการว่างงาน ดังแผนภาพที่ 4.28 และ 4.29 ตามลำดับ

¹¹ วิธีประมาณการได้ตั้งภาคผนวก ก

แผนภาพที่ 4.28 ข้อมูลการจ้างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ปรับฤดูกาลแล้ว รายไตรมาส ปี 2539-2555

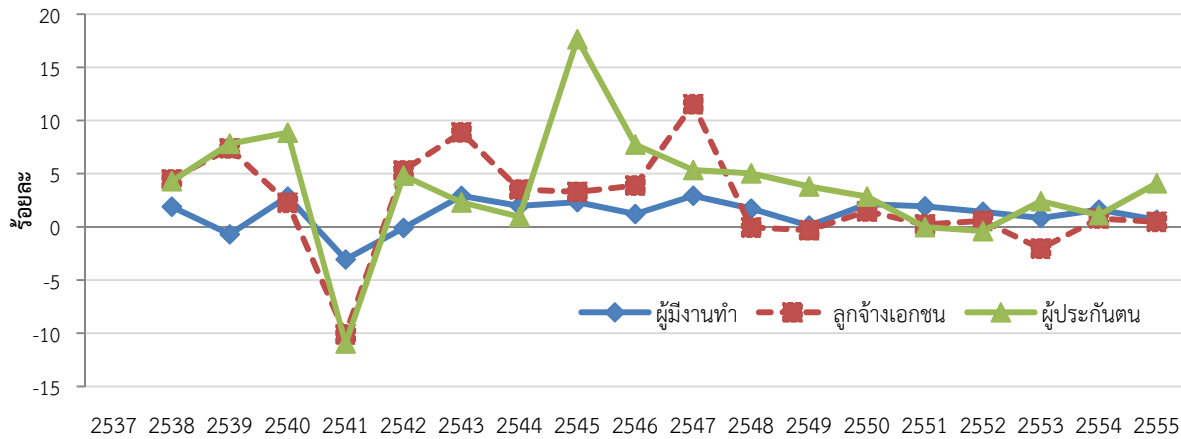
แผนภาพที่ 4.29 ข้อมูลการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ปรับฤดูกาลแล้ว รายไตรมาส ปี 2539-2555

4.4.3 การเปรียบเทียบข้อมูลผู้ประกันตนกับข้อมูลการจ้างงาน

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นว่า ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติมีความครอบคลุมกำลังแรงงานทั่วประเทศ ในขณะที่ข้อมูลผู้ประกันตนจากสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน จะครอบคลุมเพียงแรงงานที่ทำงานในสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับประกันสังคม ซึ่งครอบคลุมเพียง 1 ใน 4 ของผู้มีงานทำทั้งหมด แม้ว่าข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคมจะมีความถี่เป็นรายเดือน ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยมากกว่าข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำเริ่มทำการจัดเก็บเป็นรายเดือนในปี 2544 จึงทำให้ไม่มีข้อมูลรายเดือนในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540-2541 (แผนภาพที่ 4.30 และตารางที่ 4.30)

แผนภาพที่ 4.30 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้มีงานทำ (ไตรมาสที่ 3) จำนวนผู้ทำงานที่เป็นลูกจ้างเอกชน (ไตรมาสที่ 3) และ ผู้ประกันตนมาตรา 33 (ณ เดือนธันวาคม) ปี 2538–2555

ที่มา: 1 ข้อมูลผู้มีงานทำและผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างเอกชนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ข้อมูลผู้ประกันตน, สำนักงานประกันสังคม

ตารางที่ 4.30 จำนวนและอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้มีงานทำ (ไตรมาสที่ 3) จำนวนผู้ทำงานที่เป็นลูกจ้างเอกชน (ไตรมาสที่ 3) และผู้ประกันตนมาตรา 33 (ณ เดือนธันวาคม)

ปี	จำนวน (หน่วย : พันคน)			อัตราการเปลี่ยนแปลง (หน่วย : ร้อยละ)		
	ผู้มีงานทำ	ลูกจ้างเอกชน	ผู้ประกันตน	ผู้มีงานทำ	ลูกจ้างเอกชน	ผู้ประกันตน
2537	31,658.18	8,731.88	4,970,805			
2538	32,258.94	9,121.82	5,184,441	1.90	4.47	4.30
2539	32,032.63	9,795.10	5,589,855	-0.70	7.38	7.82
2540	32,942.79	10,016.95	6,084,822	2.84	2.26	8.85
2541	31,934.97	9,003.93	5,418,182	-3.06	-10.11	-10.96
2542	31,903.29	9,481.43	5,679,567	-0.10	5.30	4.82
2543	32,832.82	10,324.15	5,810,140	2.91	8.89	2.30
2544	33,483.72	10,687.38	5,865,208	1.98	3.52	0.95
2545	34,262.40	11,039.03	6,900,223	2.33	3.29	17.65
2546	34,676.39	11,467.94	7,434,237	1.21	3.89	7.74
2547	35,691.16	12,791.07	7,831,463	2.93	11.54	5.34
2548	36,302.36	12,783.29	8,225,477	1.71	-0.06	5.03
2549	36,344.46	12,743.34	8,537,801	0.12	-0.31	3.80
2550	37,121.98	12,929.08	8,781,262	2.14	1.46	2.85
2551	37,836.56	12,959.72	8,779,131	1.92	0.24	-0.02
2552	38,371.53	13,033.18	8,744,795	1.41	0.57	-0.39
2553	38,691.58	12,766.26	8,955,744	0.83	-2.05	2.41
2554	39,317.24	12,866.70	9,054,535	1.62	0.79	1.10
2555	39,578.34	12,928.19	9,425,478	0.66	0.48	4.10

ที่มา: 1 ข้อมูลผู้มีงานทำและผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างเอกชนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ข้อมูลผู้ประกันตน, สำนักงานประกันสังคม

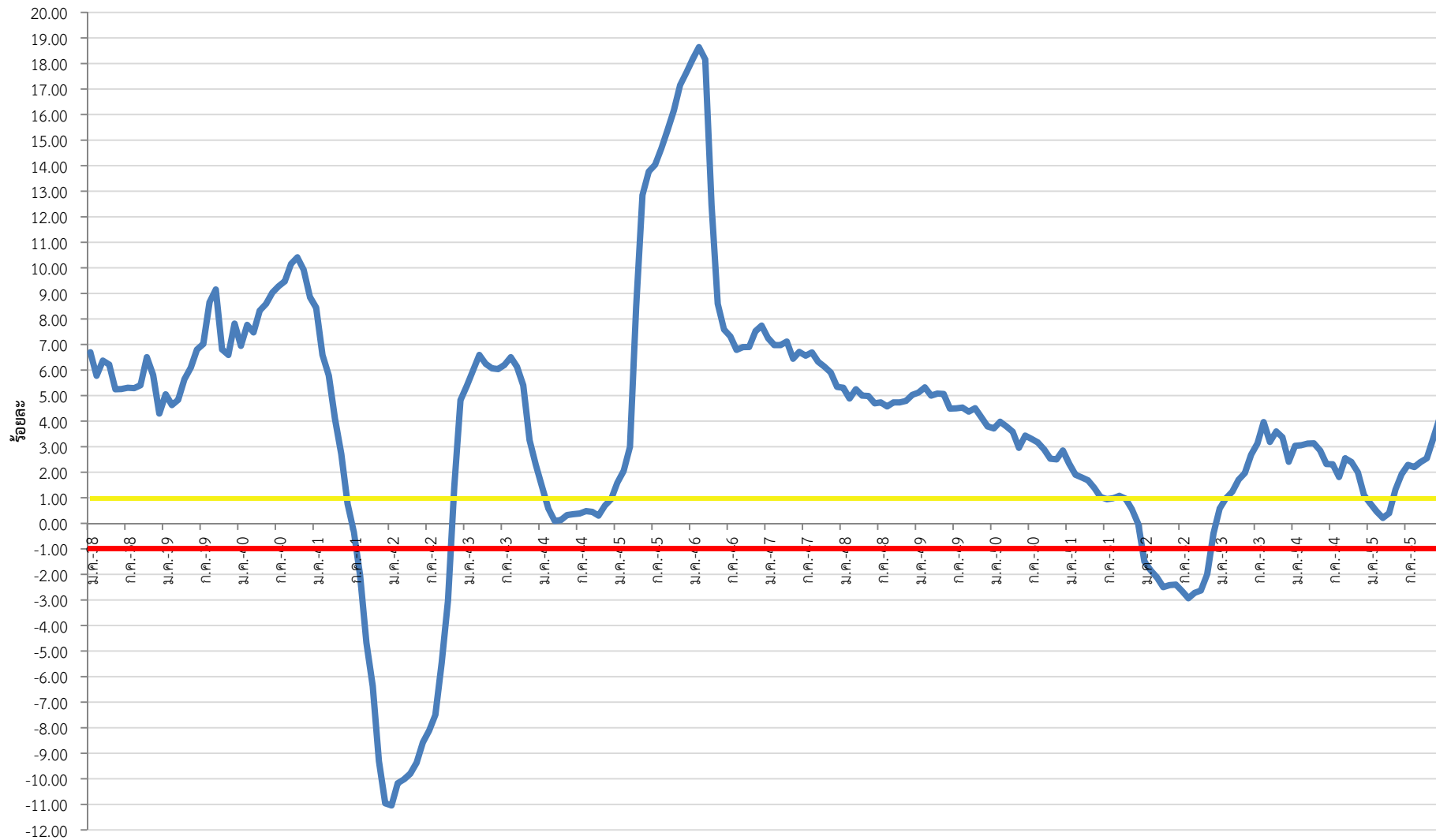
จากการดำเนินโครงการในระยะที่ 1 ที่ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกันตน ผู้มีงานทำทั้งหมด และผู้มีงานทำนอกภาคการเกษตรได้แสดงให้เห็นว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตน และผู้มีงานทำที่เป็นลูกจ้างเอกชนมีการเปลี่ยนแปลงที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น จึงสามารถกำหนดให้เป็นตัวแทน (Proxy) ของการจ้างงานในภาคเอกชน อีกทั้งสามารถเป็นตัวแทนของการจ้างงานโดยรวมของประเทศได้อีก ในระดับหนึ่ง

4.5 การกำหนดระดับดัชนีภาวะแรงงานระหว่างระดับปกติ ระดับเตือนภัย และระดับอันตราย

ความถี่รายเดือนของข้อมูลผู้ประกันตนเป็นประโยชน์ต่อการนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดดัชนีภาวะแรงงานว่าเป็นระดับปกติหรือระดับอันตรายมากกว่าข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งมีความถี่เป็นรายไตรมาส และยังมีความล่าช้าในการสำรวจ รวมทั้งในการประมวลผลและการเผยแพร่

จากแผนภาพที่ 4.2 และตารางที่ 4.28 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนมาตรา 33 ในแต่ละเดือนเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า พบว่าในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540-2542 และวิกฤตเศรษฐกิจ Subprime อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนติดลบหลายเดือนติดต่อกัน แต่หากเป็นภาวะปกติ จำนวนผู้ประกันตนจะขยายตัวเพิ่มขึ้น ดังแสดงในแผนภาพที่ 4.31

แผนภาพที่ 4.31 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนและภาวะแรงงานระดับปกติ ระดับเตือนภัย และระดับวิกฤต

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม (คำนวณโดยผู้วิจัย)

ในช่วงเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม 2538 จนถึงเดือนธันวาคม 2555 อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนมาตรา 33 โดยเฉลี่ยร้อยละ 3.74 และในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 2540-2542 อัตราดังกล่าวลดลงอยู่ตั้งแต่ร้อยละ -0.35 ถึง -11.04 เป็นระยะเวลา 16 เดือนติดต่อกัน คิดเป็นอัตราการลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ -7.3 จากข้อมูลดังกล่าว จึงได้มาทำการกำหนดดัชนีภาวะแรงงานในระดับต่างๆ ดังนี้

1. ระดับอันตราย หรือระดับที่ตลาดแรงงานอยู่ในภาวะวิกฤต (Labor Market Crisis) คือ เหตุการณ์ที่อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้า ลดลงมากกว่าร้อยละ 1 ติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน ซึ่งถือได้ว่าตลาดแรงงานอยู่ในภาวะวิกฤต หรือดัชนีภาวะแรงงานจากจำนวนผู้ประกันตนอยู่ในระดับอันตราย

2. ระดับเตือนภัย หรือระดับที่ตลาดแรงงานอยู่ในภาวะไม่น่าไว้วางใจ และมีเค้าวาจจะนำไปสู่ภาวะอันตรายได้ เหตุการณ์ที่อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนอยู่ต่ำกว่าร้อยละ 1 จนถึงระดับติดลบไม่เกินร้อยละ 1 ติดต่อกันเป็นเวลา 2 เดือน ภาวะดังกล่าวเป็นระดับเตือนภัย

3. ระดับปกติ คือ ภาวะที่ตลาดแรงงานและจำนวนผู้ประกันตนขยายตัวตามปกติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ซึ่งสะท้อนว่าการจ้างงานและจำนวนผู้ประกันตนมีการขยายตัวที่ใกล้เคียงหรือไม่น้อยไปกว่าการขยายตัวของกำลังแรงงานในประเทศมากนัก

อย่างไรก็ดี นอกจากจะสนใจภาวะอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนแล้ว ในกรณีที่กำลังแรงงานจากข้อมูลการสำรวจภาวะการมีงานทำของสำนักงานสถิติแห่งชาติมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในแต่ละรอบการสำรวจ (ไตรมาส) แต่กลับพบว่าตัวเลขการจ้างงาน (ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ) และตัวเลขการเข้าสู่ระบบประกันสังคม (ข้อมูลจากสำนักงานประกันสังคม) เพิ่มขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 1 ย่อมเป็นสัญญาณเตือนภัยในเบื้องต้นถึงภาวะอุปทานส่วนเกิน อันเป็นสาเหตุให้มีอัตราว่างงานเพิ่มขึ้นด้วย

เมื่อทำการกำหนดดัชนีชี้วัดแรงงานทั้ง 3 ระดับแล้ว และนำไปเปรียบเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตน จะเห็นได้ว่าช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540-2542 และในภาวะปัจจุบัน อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนได้เข้าสู่เขตที่อยู่ในข่ายอันตราย หรือเป็นภาวะวิกฤตของตลาดแรงงาน จำนวนทั้งสิ้น 19 เดือน และก่อนที่จะเข้าสู่ภาวะวิกฤตได้มีการลดลงของผู้ประกันตนที่อยู่ในข่ายระดับเตือนภัยอยู่หลายครั้ง แต่ในบางครั้งภาวะแรงงานระดับเตือนภัยก็มิได้นำไปสู่ภาวะวิกฤต เช่น ในระหว่างช่วงเดือนกุมภาพันธ์-ธันวาคม 2544 ที่อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนอยู่ระหว่าง 0.09-0.95 หรืออยู่ในช่วงเตือนภัย แต่ก็มีได้นำไปสู่ระดับอันตรายเพราะภาวะเศรษฐกิจและตลาดแรงงานขยายตัวดีขึ้นในปี 2545

ต่อมาในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ Subprime แม้ว่าจะไม่ร้ายแรงเท่าภาวะวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 ก็ตาม แต่ก็มียุทธการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนอยู่ในภาวะอันตรายเช่นเดียวกัน โดยภาวะวิกฤตเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2552 รวมเวลาทั้งสิ้น 11 เดือน โดยอัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนอยู่ระหว่าง -1.50 ถึง -2.93 และเริ่มกระเตื้องขึ้นจนกลับเข้าสู่ภาวะปกติในเดือนมีนาคม 2553 อย่างไรก็ตาม ภาวะดังกล่าวได้เริ่มส่งสัญญาณการเตือนภัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2551

สำหรับในช่วงมหอุทกภัยปี 2554 แม้อัตราการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกันตนจะไม่อยู่ในขั้นร้ายแรงจนถึงขั้นวิกฤตเศรษฐกิจก็ตาม แต่ก็พบว่ามีการส่งสัญญาณเตือนภัยอยู่ในช่วงสั้นๆ คือ ช่วงเดือนมกราคม-เมษายน 2555 ซึ่งเป็นเดือนเดียวกับการประกาศเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวันใน 7 จังหวัดนำร่อง

อย่างไรก็ตาม การติดตามเพียงข้อมูลดัชนีภาวะแรงงาน โดยมิได้เฝ้าระวังสัญญาณเตือนภัยที่เกิดขึ้นในภาวะเศรษฐกิจมหภาคซึ่งจะเกิดขึ้นก่อน ย่อมจะทำให้การดำเนินการมาตรการเพื่อบรรเทาปัญหาแรงงานที่เกิดขึ้นเกิดความล่าช้า ไม่ทันกาล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยดัชนีเตือนภัยที่ส่งสัญญาณบอกเหตุล่วงหน้าอย่างน้อยประมาณ 6-12 เดือน เพื่อจะได้มีเวลาในการเตรียมรับมือกับภาวะวิกฤตของตลาดแรงงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และการศึกษานี้จะใช้วิธีการวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยและการประมาณการค่าความเป็นไปได้ที่จะเกิดวิกฤตซึ่งจะกล่าวถึงในบทที่ 5

4.6 ตัวชี้วัดตลาดแรงงานในระดับสากล (Key Indicator of the Labour Market: KILM) ตามมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

นอกจากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงาน การว่างงาน และการเลิกจ้างแล้ว งานวิจัยนี้ยังได้ศึกษาตัวชี้วัดตลาดแรงงานในระดับสากล ที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) มีการจัดเก็บตามที่ระบุใน Key Indicators of the Labor Market (6th edition) ซึ่งประเทศส่วนใหญ่มีการจัดเก็บตัวชี้วัดเหล่านี้เพื่อใช้สำหรับติดตามภาวะตลาดแรงงานโดยทั่วไป

ในครั้งนี้จะใช้ KILM^{7th} มีดัชนีชี้วัดทั้งสิ้น 18 ดัชนี ซึ่งได้กล่าวถึงรายละเอียดไว้แล้วในบทที่ 2 คณะผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยงานภายในประเทศไทย ซึ่งรายละเอียดการเปรียบเทียบข้อมูลของ KILM และข้อมูลของประเทศไทยแสดงในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ตัวชี้วัดด้านแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

KILM	ข้อมูลที่ประเทศไทยมีการจัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน
1. การมีส่วนร่วมของแรงงาน (Labor Force Participation Rate)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ <ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลมีความถี่เป็นรายเดือนแต่เผยแพร่ในรูปแบบไตรมาส ตั้งแต่ปี 2544 ตั้งแต่ปี 2544 ได้มีการปรับอายุของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานเป็น 15 ปีขึ้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายการใช้แรงงานเด็ก มีความล่าช้าในการเผยแพร่ข้อมูลรายไตรมาสประมาณ 2 เดือน
2. อัตราการมีงานทำต่อประชากร (Employment-to-Population Ratio)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลอัตราการมีงานทำต่อประชากรมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
3. ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน (Status in Employment)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงานมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1 <ul style="list-style-type: none"> การจัดจำแนกประเภทสถานภาพการทำงานตั้งแต่รอบที่ 1 ปี 2544 ใช้ตาม International Classification of Status in Employment, 1993 (ICSE-93) ของ ILO มีสถานภาพการทำงานเพิ่มขึ้นอีก 1 กลุ่มคือ การรวมกลุ่ม (Member of Producers' Cooperative)
4. ผู้มีงานทำจำแนกตามรายสาขา (Employment by Sector)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลผู้มีงานทำจำแนกตามอุตสาหกรรมมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1 <ul style="list-style-type: none"> การจัดจำแนกประเภทอุตสาหกรรม ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2544 ใช้ตาม International Standard Industrial Classification, (ISIC) ฉบับ revision 3, 1989 ขององค์การสหประชาชาติ (UN) ในไตรมาสที่ 1 ปี 2554 ได้ปรับปรุงเป็น ISIC revision 4
5. ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ (Employment by Occupation)	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลผู้มีงานทำจำแนกตามอุตสาหกรรมมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1

KILM	ข้อมูลที่ประเทศไทยมีการจัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน
6. ผู้ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-time Workers)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลการจ้างงานแบบไม่เต็มเวลามีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1 - ผู้มีงานทำที่ทำงานไม่เต็มเวลา คือ ผู้ที่มีงานทำที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และไม่ต้องการทำงานเพิ่ม (ซึ่งต่างจากผู้ทำงานต่ำระดับที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม)
7. ชั่วโมงการทำงาน (Hours of Work)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลชั่วโมงการทำงานมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1 - ตั้งแต่ปี 2544 ผู้ที่มีงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจให้บันทึกชั่วโมงเป็น 0 ชั่วโมง แต่ในการสำรวจก่อนปี 2544 ผู้ที่มีงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ ให้นับจำนวนชั่วโมงการทำงานต่ำกว่าปกติต่อสัปดาห์เป็นชั่วโมงการทำงาน - จากการเปลี่ยนการบันทึกชั่วโมงการทำงานของผู้ที่มีงานประจำแต่ไม่ได้ทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจส่งผลให้จำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้มีงานทำในปี 2544 ลดลงจากปี 2543 จำนวนมาก
8. การจ้างงานในเศรษฐกิจนอกระบบ (Employment in the Informal Economy)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลการจ้างงานในเศรษฐกิจนอกระบบมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้งนี้ - ได้ดำเนินการสำรวจเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ซึ่งดำเนินการสำรวจพร้อมกับการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในไตรมาสที่ 3
9. การว่างงาน (Unemployment)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลการว่างงานมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
10. การว่างงานระดับเยาวชน (Youth Unemployment)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลการว่างงานของผู้เยาว์มีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
11. การว่างงานระยะยาว (Long-term Unemployment)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลการว่างงานระยะยาวมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
12. ระยะเวลาในการทำงานต่ำระดับ (Time-related Underemployment)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลการทำงานต่ำกว่าระดับมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
13. ผู้ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงาน (Inactivity)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลผู้ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงานมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
14. ระดับปีการศึกษาสูงสุดและอัตราการรู้หนังสือ (Educational Attainment and Illiteracy)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลระดับการศึกษาของประชากรมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1 ● ข้อมูลการอ่านออกเขียนได้ของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปมีการจัดเก็บโดยสำมะโนประชากรและเคหะ ที่มีการสำรวจทุก 10 ปี
15. เงินเดือนเฉลี่ยต่อเดือน (Average Monthly Wages)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลเงินเดือนเฉลี่ยต่อเดือนมีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1
16. ค่าตอบแทนรายชั่วโมง (Hourly Compensation Costs)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลค่าตอบแทนรายชั่วโมง มีการจัดเก็บโดยการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยรายละเอียดของการสำรวจตั้ง KILM1 - สอบถามค่าจ้างรายชั่วโมงเฉพาะแรงงานที่ได้รับค่าจ้างรายชั่วโมงเท่านั้น ● ข้อมูลค่าจ้าง/เงินเดือน ค่าล่วงเวลา โบนัส สวัสดิการและผลประโยชน์อื่นๆ เงินที่สถานประกอบการจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม มีการจัดเก็บโดยการสำรวจอุตสาหกรรมการผลิต สำนักงานสถิติแห่งชาติ - ดำเนินการสำรวจในปี 2546 เพียงปีเดียวเท่านั้น ● ข้อมูลค่าจ้าง/เงินเดือน ค่าล่วงเวลา โบนัส สวัสดิการและผลประโยชน์อื่นๆ เงินที่สถานประกอบการจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม มีการจัดเก็บโดยการสำรวจอุตสาหกรรมก่อสร้าง สำนักงานสถิติแห่งชาติ - ดำเนินการสำรวจในปี 2547 เพียงปีเดียวเท่านั้น

KILM	ข้อมูลที่ประเทศไทยมีการจัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน
17. ผลผลิตภาพแรงงาน (Labour Productivity)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลผลผลิตภาพแรงงานมีการคำนวณและเผยแพร่โดยระบบข้อมูลแผนพัฒนาห้าปี กะทรวงแรงงาน <ul style="list-style-type: none"> - เริ่มมีการเผยแพร่ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา - คำนวณโดยใช้ข้อมูล GDP ที่เผยแพร่โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้อมูลผู้มีงานทำที่เผยแพร่โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ
18. ความยากจน การกระจายรายได้ และ แรงงานยากจน (Poverty, Income Distribution and the Working Poor)	<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลความยากจน แรงงานที่ยากจน และการกระจายรายได้ มีการจัดเก็บโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งแต่ปี 2531-2553 สศช. เผยแพร่ข้อมูล/ตัวชี้วัดความยากจนและการกระจายรายได้ทุก 2 ปี และตั้งแต่ปี 2549 – 2553 เป็นต้นมามีการเผยแพร่เป็นรายปี ● ข้อมูลหลักในการนำมาพัฒนาเส้นความยากจนและวิเคราะห์ภาวะความยากจนมาจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) สำนักงานสถิติแห่งชาติ